

بسمه تعالی

راهنمای عملی

اعتبار اسنادی

تهیه و گردآوری : علیرضا فتاحی

- کارشناس ارشد امور بازرگانی و بانکی
- مدرس دوره های بازرگانی ، بانکی و اقتصادی

فصل اول

1. کلیات

1.1. موارد قابل توجه در بازرگانی بین المللی

اگر چه بحث اصلی این نوشته به اعتبارات اسنادی اختصاص دارد ، اما مهم است که طرف های معامله تجاری بین المللی ، از برخی مفاهیم پایه ای سیاسی ، قانونی و اقتصادی که بازرگانی بین المللی در چهار چوب آن ها شکل می گیرد درک عمومی و کلی داشته باشند. به همین منظور، فصل اول به بحث در مورد موضوع های پایه ای می پردازد . همچنین، بحث در خصوص مزایای اعتبار اسنادی در مقایسه با سایر شیوه های پرداخت در معاملات بازرگانی نیز مطرح می شود . قبل از پرداختن به مباحث فوق، به عنوان کارشناس باید از اصول عمومی ای که در معاملات بازرگانی بین المللی می باید وجود داشته باشد آگاه باشیم . برخی از این اصول عبارتند از :

1.2. فهرستی از مباحث سیاسی ، قانونی و اقتصادی قابل توجه در بازرگانی بین المللی

قبل از انجام معامله بازرگانی بین المللی ، طرف های معامله باید چهار چوب های سیاسی ، قانونی و اقتصادی را که این معامله در آن جای می گیرد مورد توجه قرار دهند . از جمله این موارد :

خط مشی های سیاسی / دولتی و تاثیر بالقوه آن ها در معامله شامل :

- سیاست های محدود کننده دولتی ،

- کنترل های ارزی ،

- محدودیت های سهمیه بندی و تعرفه ها ،

- سلب مالکیت (مصادره اموال)

- مجوز های صادرات و واردات ،

- تحریم های بازرگانی ،

- مقررات مربوط به جلوگیری از شکستن قیمتها ،

- مقایسه قیمت ها / بازرسی قبل از حمل ،

- محدودیت های قیمت در فروش دوباره ،

- مقررات بهداشتی ،

- سیاست های اعمال شده در مورد کالاهای پر خطر

- مالیات .

سیاست های ارزی کشورهای صادرکننده و وارد کننده ، خطرات ناشی از آن و توانایی طرفین در رعایت آن ها

شامل :

- سیاست ها و رویه های ارزی ،
- مجوزها ،
- کمبود ارزشهای قابل تبدیل ،
- نوسان نرخ ارز، و
- پوشش ومعامله تامین ارزبه منظورپوشش ریسک ناشی از تضعیف/ترقی ارزش ارز.

امکان تقلب در معامله یا اسناد

پرداخت در برابر اسناد برای وارد کردن کالا نمی تواند خطر تقلب را ، در مورد فروشنده ای که شناخته شده نیست یا گزارش های کاملاً رضایت بخشی در مورد او وجود ندارد ، از بین ببرد . شناسایی طرف معامله حتی می تواند از " چگونگی انجام معامله " مهمتر باشد . علاوه بر این ، نمی توان فقط در مقابل " اظهار نامه تعهد پرداخت " برگه ای که کاملاً تأیید شده و قابل اطمینان نیست ، اقدام به حمل کالا یا ارائه خدمت نمود .

1.3. مسائل قضایی و حقوقی که باید مورد توجه قرار گیرد :

حل اختلاف

- محل اجرای قرار داد ،
- امکان دسترسی به نمایندگی قانونی ، و
- سیاست های قانونی در مورد شرکت های خارجی .

مسائل قانونی مورد نیاز

- در مورد کیفیت کالا و نحوه ارائه خدمات ،
- در مورد مشخصات کالا یا خدمات ،
- در مورد بر چسب زنی ،
- درمورد بسته بندی / علامت گذاری کالا ، و
- در مورد حفظ مالکیت کالا ،

حقوق مالکیت معنوی

- ثبت علائم بازرگانی ، حقوق انحصاری یا حق طبع و نشر در سطح داخلی و بین المللی .

1.4. اصطلاحات تجاری یا اصطلاحات حمل در تجارت بین الملل

اصطلاحات تجاری از جمله عوامل اساسی در قرار دادهای فروش بین المللی محسوب می گردد. این اصطلاحات برای طرفین یک معامله، با توجه به مسئولیت های فردی شان، وظایفی را مشخص می کند. در حمل کالا از کشوری به کشور دیگر به موجب یک قرار دادرسی فروش، ضروری است خریدار و فروشنده مشخصا یکی از اصطلاحات تجاری متداول در بازرگانی بین المللی را بگنجانند در اینصورت می توانند مطمئن باشند که مسئولیت های هر یک به شکلی ساده و قابل اطمینان تعریف گردیده است. این امر امکان هر گونه تفسیر اشتباه و اختلافات مربوطه را از بین می برد.

در دهه 1920، اتاق بازرگانی بین المللی مطالعه ای بر روی مفاهیم اصطلاحات مهم تجاری انجام داد. این مطالعه آشکار نمود که از اصطلاحات بکار گرفته شده، در کشورهای مختلف برداشتهای متفاوتی صورت می پذیرد. بنابراین، نتیجه یک اختلاف بین فروشنده و خریدار اغلب به مرجع حل اختلاف و قانون حاکم بر آن کشور بستگی دارد. در نتیجه، این امر احتمال درگیری در مسائل قضایی را برای فروشنده یا خریدار به وجود می آورد که ممکن است به اختلافات جدی بیانجامد و اثرات زیان باری بر روابط تجاری آتی آن ها بگذارد.

به این دلیل، اتاق بازرگانی بین المللی تدوین و توسعه مقرراتی به منظور تفسیر اصطلاحات تجاری را که از سوی طرفین قرار داد فروش، قابل قبول باشد ضروری تشخیص داد. این قوانین با نام اینکو ترمز اولین بار در سال 1936 منتشر گردید.

در حال حاضر اصطلاحات اصلی تجاری که معمولا در بازرگانی بین المللی مورد استفاده قرار می گیرند، اینکو ترمز ۲۰۰۰ می باشد. این اصطلاحات معمولا به شیوه های زیر قابل استفاده اند:

- از طریق درج آنها در قرار داد فروش،

- به عنوان یک عرف بین المللی بازرگانی، و

- با قبول این مطلب که طرفین معامله خواستار کاربرد آن می باشند.

1.5. اسناد مورد نیاز

اسناد مالی و بازرگانی مورد نیاز

طرفین یک معامله بازرگانی بین المللی می بایستی به نکات ذیل که در ارتباط با اسناد است، توجه نمایند.

خریدار: چه نوع سند (اسنادی) مورد نیاز خریداری باشد ؟

فروشنده: فروشنده قادر به تهیه چه نوع سند (اسنادی) می باشد ؟

کشور صادر کننده: طبق قوانین و مقررات صادراتی در کشور صادر کننده، چه نوع اسنادی مورد نیاز است ؟

کشور وارد کننده: طبق قوانین و مقررات وارداتی در کشور وارد کننده، چه نوع اسنادی مورد نیاز است ؟

1.6. اهداف اصلی طرفین معامله

اهداف خریدار عبارتند از:

اجرای قرار داد

- دریافت کالا یا خدمات در خواستی با کمیت و کیفیت توافق شده،

- دریافت کالای خریداری شده یا خدمات در خواستی در تاریخ و محل تعیین شده ، و
- اطمینان از اینکه ، وی مجبور به پرداخت وجه کالا به فروشنده تا زمان کسب یقین نسبت به این مطلب که او به تعهدات خود عمل نموده است ، نمی باشد .

اعتبار

- گردش وجوه اداره شده با امکان کسب تامین مالی بانکی ، و / یا
- به تعویق انداختن پرداخت تا زمانی که امکان پذیر است .

سهولت

- سهولت به کارگیری شخص ثالث به عنوان واسطه که معتمد هر دو طرف ، خریدار و فروشنده ، باشد - نظیر یک بانک متخصص در اعتبار اسنادی - برای زمانی که پرداخت باید صورت پذیرد .
- اهداف فروشنده عبارتند از :

اجرای قرار داد

اطمینان از دریافت کامل وجه طی زمان توافق شده ، و تحویل کالا یا خدمات موضوع قرار داد در سریع ترین زمان ممکن .

دریافت سریع وجه

- فروشنده ، به منظور بهبود وضعیت نقدینگی موسسه بازرگانی اش ، انتظار در یافت فوری وجه پس از انجام تعهدات موضوع قرار را دارد ، و همچنین انتظار در یافت مبلغ قرار داد به طور کامل و به ارز توافق شده را خواهد داشت .

سهولت

- سهولت دریافت وجه از بانک خودش یا بانکی دیگر در کشور خودش .

فصل دوم

بازار ، روشها و وسایل پرداخت

بخش اول

چگونگی بررسی بازار

یک وارد کننده و یا یک صادر کننده باید حداکثر آگاهی ممکن را از امکانات و کشش بازاری که می خواهد از آن کالایی وارد یا به آن صادر نماید ، داشته باشد تا تنها به یک فروشنده و یا یک خریدار متکی نگردد . زیرا در این صورت خود را در معرض نوسانات سیاسی یا اقتصادی و اجتماعی آن بازار خاص قرار می دهد که ممکن است ناگهان دسترسی به این بازار بر اثر مسائل اقتصادی یا سیاسی قطع شده و یا مشکلات عدیده ای بر سر راه خرید و یا فروش کالا به بازار مورد نظر او به وجود آید . بنابراین لازم است با تقسیم ریسک (خطر) و پخش نمودن آن ، از میزان خطرات احتمالی ناشی از تغییرات ناگهانی سیاسی – اقتصادی آن بازار ، بکاهد .

این عمل را در اصطلاح پراکنده نمودن خطر DIVERSIFICATION OF RISK می گویند و این مسئله در مورد مدیریت ذخایر یا مدیریت وجوه شرکتهای بزرگ نیز صادق است که البته در مورد اخیر ذکر گرچه فعلا کاربرد وسیعی در کشور ما ندارد ولی به تدریج از اهمیت بیشتری برخوردار خواهد شد ، مدیریت ذخایر ارزی با کار بانکهای ما ارتباط پیدا می کند چرا که آنها می توانند با مدیریت مطلوب ذخایر ارزی خود و تقسیم آنها به ارزهای مختلف و جمع آوری اطلاعات مفید و ((به روز)) از بازار پولی و ارزی و دیگر ریسکهای موجود حتی الامکان مصون بدارند .

هر وارد کننده یا صادر کننده بایستی در فرآیند عملیات و تصمیم گیری خود چهار مرحله زیر را به طور مشخص مورد توجه قرار دهد :

RESEARCH

1. تحقیق و بررسی

ASSESS

2- ارزیابی

DECIDE

3- تصمیم گیری

ACT

4- اقدام

باید دانست که اطلاعات دایم و دقیق و ((به روز)) نقش بسیار اساسی را در موفقیت هر تجارت بازی مینماید و لذا با داشتن این اطلاعات و پیاده نمودن فرمول فوق باید عملیات تجاری را به انجام رسانید . صرف داشتن مجموعه ای از اطلاعات گوناگون به تنهایی نمی تواند گویا و روشنگر راه یک خریدار یا فروشنده در مرحله ابتدائی بررسی خود باشد بلکه باید جوابهای قانع کننده ای به مجموعه سوالات زیر داشته باشد .

- به چه اطلاعاتی نیاز دارد ؟
- از کجا می تواند اطلاعات مورد لزوم را به دست آورد ؟
- به اطلاعات به دست آمده تا چه حد می توان اطمینان نمود ؟
- هر چند وقت یکبار باید اطلاعات را مرور و ((به روز)) (UPDATE) نماید.

اکنون به بررسی هر یک از چهار مرحله فوق می پردازیم .

1- بررسی و تحقیق

خریداریافته‌شده بررسی راجع به مسائل مربوط به بازار را می تواند به صورت زیر طبقه بندی نموده و سپس در مورد ارزیابی و تصمیم گیری راجع به هر کدام اقدام نماید . مسائلی را که او در مورد یک بازار بالقوه باید مورد بررسی قرار دهد عبارت است از :

الف (شرائط جغرافیایی واجتمائی :

1- محدودیت های سیاسی .

2- امکانات و حجم بازار (که بیشتر مربوط به فروشنده می شود)

3- تسهیلات بندری و فرودگاهی .

4- مراکز جمعیت .

5- اطلاعات مربوط به آب و هوا .

البته در مورد صادرات مسائلی از قبیل سلیقه مصرف کننده و آداب و رسوم کشور خریدار و شناخت بازار مورد نظر و موضوع رقابت کالای صادراتی با کالای مشابه در همان بازار و موضوع رقابت کالای صادراتی با کالای مشابه در همان بازار و قیمت های مورد رقابت را بایستی مورد بررسی قرار داد.

ب) امکانات بازار :

1- چه تعداد تولید کننده در بازار وجود دارد ؟

2- قیمت های بازار در چه سطحی است ؟

3- ظرفیت تولید آنها به چه میزان است ؟ (بیشتر صادرات)

منابع اطلاعاتی کدامند ؟

معمولا اطلاعات راجع به فروشندگان و یا تولید کنندگان وسائل و کالا های مورد نیاز را می توان از اتاقهای بازرگانی هر کشور بدست آورد.

ج) در مورد صادرات:

در مورد صادرات نیز مسائل قابل بررسی دیگری وجود دارد که اجمالا از آنها بحث نموده و می گذریم :

ارسال پرسش نامه , بررسی به صورت نمونه گیری تصادفی از بازار خرده و عمده فروشی , تست کردن بازار به وسیله عرضه کالا به صورت محدود در یک محدوده کنترل شده از جمله روشهای بررسی بازار است.

د: بررسی وضعیت مالی تولید کنندگان :

برای تحقیق در مورد وضعیت مالی و حس شهرت تجاری و قابلیت های شرکت های تولیدی و یا هر موسسه ای که قرار است با او وارد معامله بشویم می توانیم از بانکهای کارگزار خود کمک بگیریم . بدین طریق که با بانکی که کار می کنیم تماس گرفته و از آنها می خواهیم اطلاعات لازم را در مورد وضعیت مالی ، سوابق و میزان قابل اعتماد بودن شرکتی که می خواهیم با آن در آینده معاملاتی داشته باشیم برای ما تهیه نماید و بانک نیز از یکی از بانکهای کارگزار خود در کشور موطن آن شرکت یا سازمان فروشنده اطلاعات مورد نظر را جویا شده و بانک کارگزار با استفاده از منابع اطلاعاتی موجود در آن کشور این اطلاعات را بدست می آورد . البته ممکن است این اطلاعات صدر صدر کامل نباشد و معمولاً بانکهایی که این اطلاعات را ارائه می دهند مسئولیتی در مورد آنها نمی پذیرند اما با این وجود تصویری از وضعیت مالی ، حجم معاملاتی و اعتباری و سابقه کار آن شرکت در اختیار ما قرار می گیرد که می تواند به قضاوت ما در نسبت به تواناییهای شرکت فروشنده کمک بیشتری بنماید . البته هر قدر شرکت بزرگتر و دارای فعالیت وسیعتری باشد ، به دست آوردن اطلاعات کاملتر راجع به آن بالطبع آسانتر می باشد.

2- ارزیابی ریسک یا خطر :

الف) ریسکها کدامند :

- ریسک مربوط به کالا عبارت است از ریسک از بین رفتن کالا ، خسارت دیدن، خسارت هنگام فروش مجدد در صورتی که کالا مورد قبول واقع نشود حمل مجدد ریسک ناشی از اینکه کالا به صورت بروات اسنادی وصولی و یا تجارت بر اساس حساب باز، به کشور خریدار ارسال و در انبار گمرک کشور مذکور وارد شود ولی خریدار از قبول آن خودداری نماید، و بالاخره هزینه انبار داری و بیمه (در صورت عدم قبول کالا) نیز بایستی توسط فروشنده پرداخت گردد .

- ریسکی که مربوط به عدم پرداخت وجه کالا می شود عبارت است از : ریسک ناشی از برقراری کنترل و مقررات محدود کننده ارزی و تغییرات مالی ، کوتاهی و یا ناتوانی خریدار در پرداخت بهای کالا ، جلوگیری از انتقال وجه به دلایل اقتصادی ، جنگ و علل سیاسی ، ضرر به خاطر نوسانات ارزی ، ریسک عدم توانایی فروشنده نسبت به ساخت کالا و انجام تعهد خود و ریسک پایین بودن کیفیت کالا .

ب: چگونه ریسکهای بالقوه را می توان تشخیص داد:

- داشتن اطلاعات مفید و جدید درباره مسائل ذیل و مرور آنها

- شرایط بازار: آیا رونق اقتصادی در بازار مورد نظر برقرار است؟ و اگر بازار در وضعیت رونق نیست چه موقع پیش بینی می شود به آن دست یابد.

- شرایط اقتصادی: ابعاد و ماهیت حجم پول در گردش و عوامل مشخص کننده آن.

- شرایط سیاسی: جنگ، اعتصابات، شورش، دستور عدم پرداخت یا تاخیر پرداخت Moratorium، سیاستهای محلی.

وضعیت مشتری: گزارش وضعیت مالی مشتری ، اطلاعات راجع به بنیه مالی او .

ج: چگونه می توان ریسکهای موجود را کاهش داد یا حذف نمود.

تصمیم برای کاهش خطر (ریسک)

باید با توجه به میزان احتمال خطر که قابل قبول برای صادر کننده و یا وارد کننده ، باشد و همچنین با توجه به هزینه کاهش خطر ، تصمیمات مقتضی گرفته شود .

برای کاهش ریسکهای مختلف باید با اتخاذ تصمیم مناسب و صحیح در آغاز کار و با تمهیدات صحیح، میزان ریسکها را کاهش داد که در بخشهای دیگر راجع به آن بحث خواهد شد. این گونه تمهیدات به طور خلاصه عبارتند از: انتخاب بیمه مناسب، اخذ سیاهه به ارزش مناسب، پوشش ارزی با پیش دریافت ها و پیش پرداخت ها، اتخاذ رویه صحیح برای تسویه مالی (واریز) و مناسبترین سیستم پرداخت و دریافت.

3- تصمیم گیری: DECISION

پس از بررسی و ارزیابی اطلاعات و همچنین ارزیابی ریسک، بازرگان با جمع آوری مجموعه اطلاعات موجود خود اقدام به تصمیم گیری می نماید که چگونه و با چه فرد و یا موسسه ای و با چه هزینه ای وارد معامله گردد.

4- اقدام:

این مرحله در واقع به عمل آوردن تصمیمی است که پس از بررسیهای ضروری اطلاعات به دست آمده در مراحل قبل اتخاذ گردیده است، که با اخذ پروفورما آغاز می نمود.

اخذ پروفورما:

پس از بررسی و ارزیابی ریسک و میزان قابل اعتماد بودن فروشنده، وارد کننده از فروشنده یا صادر کننده می خواهد که لیست قیمت و شرایط پرداخت کالاهائی را که تولید می کند و یا نمایندگی توزیعش را دارد و مورد نیاز وارد کننده است، در اختیار او قرار بدهد. صادر کننده لیستی را که به آن پروفورما **PROFORMA INVOICE** یا پیشنهاد قیمت می گویند برای وارد کننده می فرستد. در این پیشنهاد فروش یا پیش فاکتور، معمولاً شرایطی که بر مبنای آن فروشنده حاضر به فروش کالا می باشد ذکر می شود. به عنوان مثال در پروفورما بیان می گردد که اجناس پیشنهادی را در مقابل گشایش اعتباری به مدت 6 ماه که به وسیله بانکی در کشور او تأیید شده باشد می فروشد و حمل از بندر X در کشور مبدا به بندر Y در کشور مقصد انجام خواهد پذیرفت و یا آنکه کالا را به صورت بروات اسنادی به فروش می رساند.

پروفورما هنگامی که مورد قبول خریدار قرار گرفت و خریدار بر اساس شرایط آن عمل نمود به عنوان یک قرار داد فیما بین خریدار و فروشنده تلقی می شود. هنگامی که اعتباری بر اساس شرایط خواسته شده در پروفورما گشایش گردید فروشنده متعهد است به طور معمول بر اساس پیشنهادی که داده عمل نماید و در صورت عدم انجام این تعهد و در صورتی که خریدار اعتبار را کاملاً مطابق شرایط خواسته شده باز نموده باشد در یک چنین وضعی فروشنده به اعتبار تجاری خود لطمه زده است.

خریدار و فروشنده در هنگام اقدام به عقد قرار داد خرید و فروش، نکات زیر را مد نظر دارند:

الف) نکات مورد توجه خریدار

1- آیا کالایی را که سفارش داده است بدست خواهد آورد؟

2- آیا کالای مورد سفارش در شرایط خوب و به موقع به دست او خواهد رسید؟

3- بهترین شرایط پرداخت که منافع او را تأمین می نماید چیست؟

4- آیا می تواند اعتبار مدت دار برای پرداخت وجه کالا به دست بیاورد و یا آنکه می تواند پرداخت را از طریق بروات مدت دار انجام دهد؟

البته مورد 4 بیشتر به تأمین سرمایه و منابع مالی جهت خرید مربوط می شود تا به روش پرداخت که قرار داد بر اساس این نیاز تنظیم می گردد.

ب) نکات مورد توجه فروشنده:

1- آیا وجه کالائی را که می فروشد به دست می آورد ,بهترین روش جهت کاهش خطر و دریافت به موقع وجه چه خواهد بود؟

2-چه موقع وجه کالا را به دست خواهد آورد ؟

این مورد مسئله تامین مالی می باشد که پیش پرداخت از طرف خریدار می تواند تا حدی مساله نقدینگی او را حل نماید.

3-آیا مجوزهای خاص برای صدور کالا به کشور مورد نظر نیاز دارد؟ EXPORT LICENCE

بخش دوم

انواع روشهای پرداخت : MODE OF SETTLEMENT

فروشنده با در نظر گرفتن میزان اعتمادی که نسبت به طرف معامله خود یعنی خریدار و وضعیت سیاسی – اقتصادی کشور او دارد می تواند روشهای مختلفی را برای انجام معاملات خود انتخاب کند .

انتخاب هر یک از روشها دارای محاسنی برای طرفین است که می تواند قسمی از ریسک معامله را کاهش دهد و یا باعث تسهیل و سرعت انجام معامله شود ولی مالا احتمال دارد ریسک بیشتر را در عمل برای آنها در بر داشته باشد .

انواع روشهای پرداخت به قرار زیر است:

OPEN ACCOUNT	1. تجارت بر اساس حساب باز
CLEAN COLLECTION	2. بروات وصولی ساده
DOCUMENTARY COLLECTION	3. بروات وصولی اسنادی
DOCUMENTARY LETTER OF CREDIT	4. اعتبار اسنادی
FULL ADVANCE PAYMENT	5. صد در صد پیش پرداخت

1- تجارت بر اساس حساب باز OPEN ACCOUNT TRADE

در این روش ترتیبی بین خریدار و فروشنده توافق می شود که بدان وسیله خریدار در تاریخ معینی در آینده نسبت به واریز حساب و بدهی خود به فروشنده اقدام نماید .

ترتیب پرداخت ممکن است بدین صورت باشد که مثلا خریدار در پایان هر ماه یا یک ماه پس از هر حمل , نسبت به واریز حساب اقدام نماید . ولی در حین این مدت اسناد و کالا برای خریدار مستقیما ارسال می گردد تا به ترتیب مقتضی و در اسرع وقت نسبت به ترخیص کالا اقدام نماید .

مشخصات و شرایط لازم برای انجام تجارت بر اساس حساب باز به قرار زیر است :

الف:فروشنده باید اعتماد کامل به خریدار داشته باشد که در زمان معین شده او نسبت به پرداخت وجه کالا اقدام خواهد نمود.

ب:فروشنده مطمئن شود که دولت کشور خریدار، قانونی وضع نمی نماید که بر آن اساس انتقال ارز مربوطه را لغو نموده و یا به تاخیر اندازد.

ج:فروشنده باید دارای نقدینگی کافی باشد که بتواند چنین اعتباری را در اختیار خریدار قرار دهد و یا دسترسی به اعتبارات بانکی برای سرمایه گذاری و تامین مالی و صادراتی داشته باشد.

این روش پرداخت مطلوبترین روش از نظر خریدار می باشد زیرا که او پس از دریافت کالا و اطمینان از این که آن کالا کاملاً طبق شرایط مورد نیاز اوست در زمان معین نسبت به پرداخت اقدام خواهد نمود و از نظر قانونی نیز محدودیت خاصی وجود ندارد بلکه تنها بر اساس حسن اعتماد متقابل کار انجام می پذیرد.

اما برای فروشنده این راه دارای بالاترین ریسک بوده و در صورتی به این روش باید اقدام نماید که شرایطی که در فوق ذکر گردید برای او متحقق شده باشد و در غیر این صورت باید از این کار خودداری نماید. البته این روش بیش از روشهای دیگر به انجام سریع کار کمک و آن را تسهیل می نماید. حدود 60 درصد تجارت بین انگلیس کشورهای عضو بازار مشترک اروپا بدین طریق انجام می پذیرد .

2- بروات ساده CLEAN DRAFT یا وصول ساده CLEAN COLLECTION

در این روش بر اساس توافقی که بین فروشنده و خریدار صورت می گیرد ، فروشنده کالا را برای خریدار حمل نموده و اسناد حمل آن را مستقیماً برای وی می فرستد . سپس بر مبنای اسناد حمل ، برات ساده ای را عهده خریدار کشیده و یا از طریق بانک خود یا مستقیماً برای بانک خریدار جهت وصول ارسال می دارد تا خریدار بر اساس شرایط آن برات (دیداری یا مدت دار) نسبت به واریز آن اقدام نماید. نظر به این که اسناد حمل به نام خریدار است خریدار کالا را از گمرک ترخیص نموده پس از دریافت آگهی براتگیر از بانک خود مبنی بر پرداخت وجه برات ، نسبت به کارسازی آن اقدام می نماید .

این روش از بسیاری از لحاظ شبیه اول بوده و میزان ریسک آن برای فروشنده اندکی از روش قبلی می باشد چرا که از طریق بانک می تواند دریافت وجه را پیگیری کند و تا حدودی نیز از نظر حقوقی این مطلب قابل پیگیری است . این روش نیز برای خریدار مانده روش قبل نحوه مناسب و بدون خطری می باشد چون پس از دریافت کالا باید نسبت به پرداخت وجه اقدام بنماید .

3- بروات وصولی اسنادی DOCUMENTARY COLLECTION

در این روش اسناد حمل نیز به همراه برات ارسال می گردد . این روش می تواند حاشیه امنیت بیشتری را نسبت به دو روش قبل برای فروشنده به همراه داشته باشد چون اسناد از طریق بانک ارسال داشته ، و می تواند دستور لازم را مورد نحوه آزاد سازی اسناد تنها در مقابل پرداخت ، بدهد .

این روش از نقطه نظر خریدار نسبت به دو روش قبل از مطلوبیت کمتری برخوردار است چون بر اساس دستور فروشنده به بانک کارگزار ، خریدار تنها در صورتی اسناد حمل را دریافت خواهد نمود که قبولی خود را حداقل اعلام نماید . ولی به هر حال نسبت به روش اعتبار اسنادی برای خریدار مطلوبتر است چون کالا حمل شده و در کشور خریدار می باشد .

4- اعتبار اسنادی DOCUMENTARY CREDIT

در این روش صادر کننده ، وجه کالا را تنها پس از ارائه اسناد حمل به بانکی در کشور خود (مطابق با شرایطی که در اعتبار اسنادی ذکر شده است) دریافت خواهد نمود و بدین وسیله ریسک عدم پرداخت از طرف خریدار حذف می گردد . این روش بیشتر به نفع فروشنده بوده و منافع او را در نظر دارد چرا که او تنها با ارائه اسناد مطابق با شرایط اعتبار به بانک، می تواند وجه آن را دریافت دارد و در این حالت خریدار هیچ کنترلی بر کالا ندارد و حتی ممکن است در بیشتر موارد در حالی که هنوز کالا به کشور خریدار نرسیده ، فروشنده وجه آنرا با ارائه اسناد مطابق با شرایط اعتبار ، از بانک دریافت دارد .

در این حالت خریدار ریسک بیشتری را متقبل شده است و تنها با تنظیم شرایط اعتباری محکم، می تواند نسبت به دریافت کالا اطمینان خاطر بیشتری پیدا کند. فروشنده ریسک عدم پرداخت از جانب خریدار و یا احیاناً ریسک برقراری کنترل ارزی در کشور خریدار و در نتیجه عدم دریافت وجه کالا را بدین وسیله حذف می نماید. نکته ای که در این روش به نفع خریدار می باشد آن است که فروشنده برای دریافت وجه کالایش حتماً باید تمام شرایط مندرج را در اعتبار اسنادی را رعایت نماید و در صورت ارائه اسناد حمل کالا مغایر با شرایط اعتبار، نمی تواند وجه کالا را دریافت دارد. در هر صورت به طور کلی می توان گفت که در مقایسه با روشهای دیگر سیستم پرداخت در اعتبار اسنادی به گونه ای است که علی رغم وجود نقاط ضعف، تقریباً موازنه منافع را برقرار نموده و می تواند منافع هر دو طرف معامله را حفظ نماید.

۵- پیش پرداخت FULL ADVANCE PAYMENT

در این روش قبل از صدور کالا، وجه آن از طرف خریدار به فروشنده پرداخت می گردد. واضح است که در این روش کمترین مطلوبیت و بیشترین ریسک را برای خریدار در بر داشته در حالی که از جانب دیگر بهترین و مطمئن ترین حالت فروش برای فروشنده کالا خواهد بود. البته در بعضی موارد برای ایجاد تامین مالی علاوه بر ایجاد اطمینان خاطر در فروشنده تلفیقی از روش پیش پرداخت و اعتبار اسنادی مورد استفاده قرار می گیرد، بدین ترتیب که درصدی از مبلغ کل قرارداد به صورت پیش پرداخت و بقیه هنگام آماده شدن کالا در مقابل ارائه اسناد حمل، پرداخت می شود.

باید توجه داشت در صورت استفاده از روش پیش پرداخت تضمین کافی باید از فروشنده دریافت شود که این تضمین می تواند به صورت ضمانتنامه باشد، به هر حال بررسی کافی در مورد وضع کشور فروشنده چه از نظر اقتصادی و چه سیاسی ضروری است. بنابراین روشهایی که فوقاً ذکر گردید به ترتیب از مطلوبترین و کم خطرترین روش برای خریدار که پر خطرترین روش برای فروشنده میباشد آغاز شده و به آخرین روش که مطلوبترین روش برای فروشنده و پر خطرترین روش از نظر خریدار می باشد، ختم می گردد و لذا بر اساس شرایط موجود و به هنگام عقد قرارداد، خریدار و فروشنده باید در انتخاب یکی از روشها به توافق برسند.

بخش سوم

وسائل پرداخت :

خریدار ممکن است با وسایل زیر پرداخت را انجام دهد :

CHEQUE

1- چک

BANKER'S DRAFT

2- برات بانکی

MAIL PAYMENT ORDER

3- دستور پرداخت کتبی (پستی)

TT(TELEX) OR CABLE PAYMENT ORDER

4- دستورات پرداخت تلکس یا تلگرام

THE SOCIETY FOR WORDWIDE INTER BANK FINANCIAL TELECOMMUNICATION

5- سوئیفت

1- چک CHEQUE

خریدار می تواند در صورتی که دارای حساب ارزی باشد با صدور چک وجه کالا را پرداخت نماید. بدین طریق پس از صدور چک را با پست سفارشی برای فروشنده ارسال میدارد و فروشنده پس از دریافت آنرا به حساب بانکی منظور می نماید و بانک مربوطه پس از وصول چک، آنرا به بستانکار حساب فروشنده واریز می کند. در بعضی مواقع در صورتی که بانک کارگزار فروشنده، به او اطمینان داشته و از نظر مقررات ارزی نیز مانعی وجود نداشته باشد، ممکن است حتی قبل از وصول وجه چک مبلغ آنرا پس از کسر کارمزد و هزینه های متعلقه به حساب فروشنده منظور نماید. توضیح آنکه چنانچه بانک کارگزار همان بانک دارنده حساب خریدار باشد، این بانک پس از دریافت چک، حساب خریدار را بدهکار و حساب بانک فروشنده را بستانکار می نماید و در صورتی که طبق دستور بانک فروشنده، باید وجه را به حساب بانکی دیگر در خارج از کشور خریدار منظور نماید، نسبت به صدور حواله در وجه بانک اقدام می نماید.

2- چک بانکی: BANKER'S DRAFT

خریدار می تواند از بانک خود درخواست نماید که یک چک بانکی به نفع فروشنده صادر نماید. در این حالت بانک خریدار براتی عهده کارگزار خود در کشور فروشنده به نفع فروشنده کشیده و به خریدار تحویل می دهد. خریدار چک مزبور را با پست سفارشی برای فروشنده ارسال می نماید. فروشنده پس از دریافت از طریق بانک خود نسبت به وصول آن اقدام می نماید.

3- دستور پرداخت کتبی (پستی) (MAIL PAYMENT ORDER= (MT)

در بعضی مواقع متقاضی از بانک خود درخواست می نماید که به صورت کتبی از طریق پست سفارشی مبلغ مورد نظر را برای ذینفع حواله نماید. در چنین حالتی بانک حواله کننده به کارگزار خود دستور میدهد مبلغ درخواست شده را به ذینفع به او بپردازد. در اصطلاح به این گونه پرداختها MAIL TRANSFER نیز می گویند که به طور خلاصه با حروف MT نشان داده می شود. نقطه ضعف این گونه پرداخت ها نسبت به حواله های تلگرافی آن است که ممکن است دستور پرداخت کتبی مورد بحث در پست مفقود گردد در صورتی که در حواله های تلگرافی چنین اتفاقی بعید به نظر می رسد.

4- دستور پرداخت تلگرافی. TT= TELEGRAPHIC TRANSFER

معمولا جهت حواله مبالغ بزرگ، به درخواست متقاضی وجوه مربوطه از طریق تلکس یا تلگراف به ذینفع پرداخت می گردد. در حواله از طریق تلگراف یا تلکس جهت مشخص نمودن صحت تلکس مخابره شده، از کد رمز که بین دو بانک موجود می باشد استفاده می گردد زیرا استفاده از امضا در این گونه موارد میسر نمی باشد. مزیت این وسیله پرداخت، سرعت آن نسبت به سایر طرق پرداخت می باشد و متقاضی را قادر می سازد ظرف مدت 24 ساعت وجه مورد نظر را از طریق بانک به ذینفع پرداخت نماید.

5- سوئیفت (انجمن جهانی مخابرات مالی بین بانکی)

SWIFT = The society for World Wide Interbank Financial Telecommunication

سوئیفت یک انجمن تعاونی است که تحت قانون بلژیک در بروکسل به ثبت رسیده است. این انجمن توسط 240 بانک بزرگ اروپایی و آمریکایی تاسیس شده و در حال حاضر بیش از 900 بانک در بیش از 40 کشور عضویت آن را پذیرفته اند.

از جمله اهداف ایجاد سوئیفت آن است که اعضاء خود را قادر می سازد پیامهای مربوط به امور بانکی بین خود را به سرعت از طریق خطوط تلفن به شرح زیر انتقال دهند .

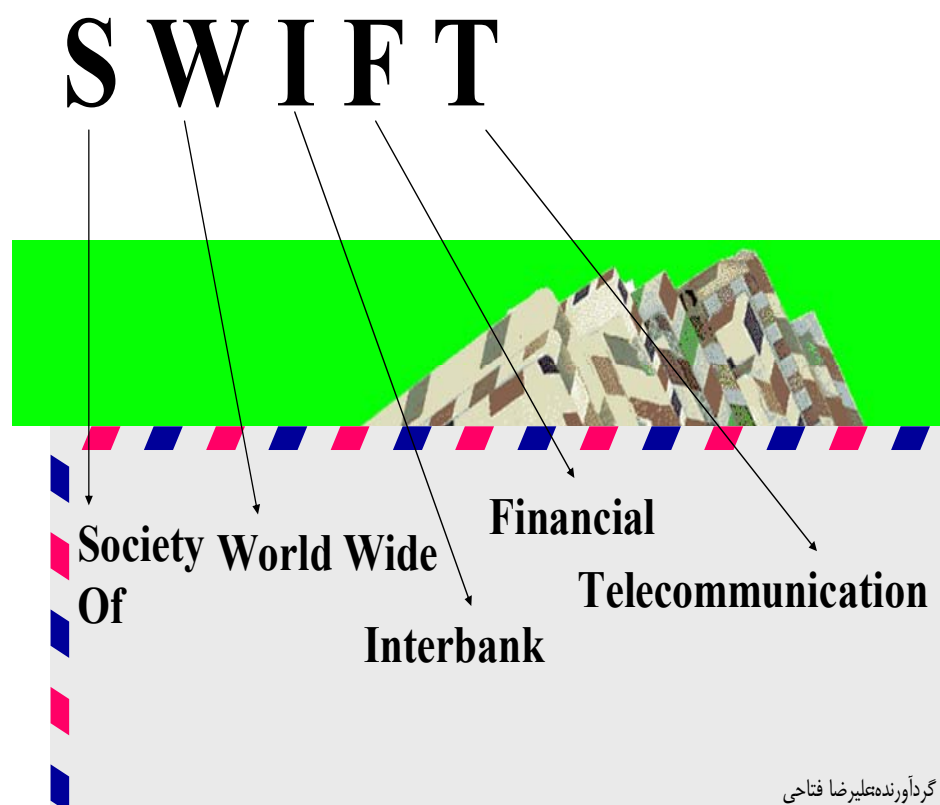
1- پرداختهای بین المللی

2- صورتحسابها

3- اعتبارات اسنادی

4- سایر امور مربوط به بانکداری بین المللی

سوئیفت با استفاده از سیستمهای پیشرفته کامپیوتری , اعضاء را قادر می سازد در مدت زمان بسیار کوتاهی پیامهای مربوط به نقل و انتقالات را دریافت داشته و در صورتحسابهای مشتریان خود کاملاً ((به روز)) نگهداری نمایند . به علاوه در مجموع , هزینه های آن کمتر از تلکس و سرعت آن بیشتر از تلکس یا تلگراف می باشد .

Swift Message Types

1. **Customer Payments and Cheques .**
2. **Financial Institution Transfers .**
3. **Treasury Market, Foreign Exchange, Money Market and Derivatives**
4. **Collections and Cash Letters .**
5. **Securities Market .**
6. **Treasury Market-Precious Metals.**
7. **Documentary Credits and Guarantees .**
8. **Travelers Cheques .**
9. **Cash Management and Customers Status.**

گردآورنده: علیرضا فتاحی

MT 10X

- 101= Request for transfer.
- 102= Multiple customer credit transfer.
- 103= Single customer credit transfer .
- 104= Direct debit and request for debit transfer message .
- 105= EDIFACT Envelope .
- 106= EDIFACT Envelope .
- 107= General direct debit message .
- 110= Advice of Cheques .
- 111= Request for stop payment of Cheques .
- 112= Status of a request for stop payment of a Cheque .
- 121= Multiple Interbank funds transfer (EDIFACT FINPAY Message)
- 190= Advice of charges ,interest and other adjustments .
- 191= Request for payment of charges ,interest and other adjustments .
- 192= Request for cancellation.
- 195= Queries.
- 196= Answers.
- 198= Proprietary Message .
- 199= Free format message .

گردآورنده: علیرضا فتاحی

MT 70X

- ۱. MT700=Issue of a documentary credit.
- ۲. MT701=Issue of a documentary credit.
- ۳. MT705=Pre-advice of a documentary credit.
- ۴. MT707=Amendment to a documentary credit.
- ۵. MT710=Advice of a third bank's or a non-bank's documentary credit.
- ۶. Mt711=Advice of a third bank's or a non-bank's documentary credit.
- ۷. MT720= Transfer of a documentary credit.
- ۸. MT721=Transfer of a documentary credit.
- ۹. MT730=Acknowledgment.
- ۱۰. MT732=Advice of discharge.
- ۱۱. MT734=Advice of refusal.
- ۱۲. MT740=Authorization to reimburse.
- ۱۳. MT742=Reimbursement claim

گردآورنده: علیرضا فتاحی

MT 70X

- ۱۴. MT747=Amendment to an authorization to reimburse.
- ۱۵. MT750=Advice of discrepancy.
- ۱۶. MT752=Authorization to pay ,accept or negotiate.
- ۱۷. MT754=Advice of payment/ Acceptance/ Negotiate.
- ۱۸. MT756=Advice of reimbursement or payment.
- ۱۹. MT760=Guarantee.
- ۲۰. MT767=Guarantee amendment.
- ۲۱. MT768=Acknowledgment of a guarantee message.
- ۲۲. MT769=Advice of reduction or release.
- ۲۳. MT790=Advice of charges ,interest and other adjustments.
- ۲۴. MT791=Request for payment of charges ,interest and other expenses.

گردآورنده: علیرضا فتاحی

MT 70X

۲۵.	MT792=Request for cancellation.
۲۶.	MT795=Queries.
۲۷.	MT796=Answers.
۲۸.	MT798=Proprietary Message.
۲۹.	MT799=Free format message.

گردآورنده: علیرضا فتاحی

بخش چهارم

انواع حسابهای بانکی :

1- حساب VOSTRO

نقش بانکها در تسویه حسابهای بین المللی و چگونگی این تسویه حساب از طریق حسابهای بین بانکی VOSTRO یا VOSTRO ACCOUNT مشخص می گردد . VOSTRO معادل لاتین برای YOUR (شما) می باشد .

بنابراین حساب VOSTRO حسابی است که یک بانک خارجی نزد ما به ارز نگهداری می نماید و اگر او دستور پراخت از آن حساب را صادر کند ، ما حساب او را نزد خود بدهکار می نمائیم و هنگام دریافت ، حساب او نزد ما بستانکار می شود .

2- حساب NOSTRO

NOSTRO در لغت به معنی OUR (ما) می باشد و حسابی است که نزد بانک خارجی به ارز خارجی نگهداری می نمائیم و هنگامی که به یک ارز خارجی پرداختی را بخواهیم انجام بدهیم در دفاتر خود حساب NOSTRO نزد آن بانک خارجی بستانکار نموده و از بانک خارجی می خواهیم که حساب ما را بدهکار نماید . بنابر این وقتی که حساب NOSTRO ما بستانکار است (طبق معمول) حسابهای نگهداری شده در دفاتر ما بدهکار می باشد و بالعکس.

فصل سوم

اعتبارات اسنادی

بخش اول: اعتبارات اسنادی، تعاریف و چگونگی انجام کار

DOCUMENTARY CREDITS

1. مقدمه

قبل از آنکه که به تعریف اعتبارات اسنادی بپردازیم بهتر است بررسی نمائیم که خریدار و فروشنده هنگام عقد قرارداد فروش بین المللی چه نگرانی هایی داشته و چگونه می خواهند این نقطه نظرات خود را ملحوظ دارند.

الف: خریدار مایل است کالاهای خریداری شده را در زمان معین و مقرر شده در قرارداد صحیح و سالم دریافت داشته و در ضمن ترجیح م بدهد قبل از انتقال مالکیت کالا به او و حمل آن، قیمت آن را پرداخت نماید.

ب: فروشنده از طرف دیگر تمایل دارد مطمئن شود قبل از فروش کالا حتما وجه آنرا دریافت دارد و به خصوص در قرارداد های بین المللی ترجیح میدهد حتی قبل از آن که کالا از کنترل او خارج شود وجه آنرا دریافت دارد.

این تضاد منافع و عدم اشنائی و اطمینان خریدار و فروشنده با یکدیگر باعث آن شده که طرح یا مکانیسمی به نام اعتبار اسنادی ایجاد گردد که منافع خریدار و فروشنده را در نظر داشته باشد و تا حدودی ریسک های طرفین قرارداد را پوشش دهد، بدین صورت که ارائه اسناد حاکی از حمل کالا (طبق شرایط مورد قبول طرفین) به یک موسسه ثالث (بانک)، نشانگر حمل کالا تلقی گردیده و بر اساس آن پرداخت از طریق بانک انجام می پذیرد.

اعتبار اسنادی با همکاری بانکداران و بازرگانان به وجود آمده است، اگر از موارد اندک آزمایشی ابتدائی آن بگذریم، شروع استفاده جدی آن را در نیمه دوم قرن نوزدهم می توان یافت استفاده عمومی از آن تنها پس از جنگ جهانی اول هنگامی که تجار غربی سعی در گسترش فعالیت تجاری خود داشتند پا گرفت. امروزه اعتبارات اسنادی مهمترین شیوه پرداخت در تجارت بین المللی می باشد. مقررات و رویه های متحد الشكل اعتبارات اسنادی با تاریخچه ای پنجاه ساله که با پشتیبانی اطاق بازرگانی بین المللی و با توجه به رویه های بانکی تدوین گردیده امروزه از مقبولیت جهانی برخوردار است.

2. تعریف اعتبار اسنادی:

ساده ترین تعریفی که می توان برای اعتبار اسنادی ارائه داد آن است که اعتبار اسنادی تعهد مشروط یک بانک (بنا به درخواست خریدار) می باشد مبنی بر این که در مقابل ارائه اسناد مشخص شده و طبق شرایط اعتبار از طرف فروشنده، در مدت معین اقدام به پرداخت یا تعهد پرداخت به او بنماید.

اعتبار اسنادی تعهدی است که بانکی از طرف خودش یا از طرف خریدار (متقاضی) به منظور پرداخت ارزش برات و/یا اسناد برای ذینفع صادر می کند، مشروط بر آن که شرایط و مقررات مندرج اعتبار اسنادی، در آن ها (اسناد) رعایت شده باشد.

ترتیب اعتبار اسنادی، معمولاً، تمایل فروشنده را از جهت دسترسی به وجه نقد و نظر وارد کننده را از جهت تامین اعتبار در بردارد. این ابزار مالی منافع هر دو طرف را بطور مستقل در نظر می گیرد. اعتبار اسنادی یک شیوه متداول جهانی که در آن پرداخت وجه در مقابل اسنادی که معرف کالا است و حق مالکیت بر کالا را منتقل می کند، صورت می پذیرد. متأسفانه وجود اعتبار اسنادی تقلبی که بانک های موهوم و ساختگی

صادر می کنند نیز واقعیت دارد . در مواردی ذینفع ، اعتبار اسنادی را مستقیماً از بانک موهومی دریافت می کند . یعنی ، بدون دخالت بانک ابلاغ کننده شناخته شده ای در کشور خودش . زیرا ، بانک ابلاغ کننده قادر به کنترل صحت ظاهری اعتبار اسنادی می باشد . این انحراف از جریان عادی بانکی می تواند علامت خطری باشد . در مورد دیگری به نظر می رسد بانک ابلاغ کننده ، شعبه یا دفتر بانک گشاینده باشد ؛ لیکن از نظر ذینفع نام شناخته شده ای نیست . این مطلب نیز بیانگر لزوم احتیاط است . در تمام موارد شرط اطمینان برای ذینفع این است که ، قبل از اعتماد به اعتبار اسنادی یا انجام هر اقدامی در ارتباط با آن ، صحت موضوع را از طریق بانک خودش روشن نماید .

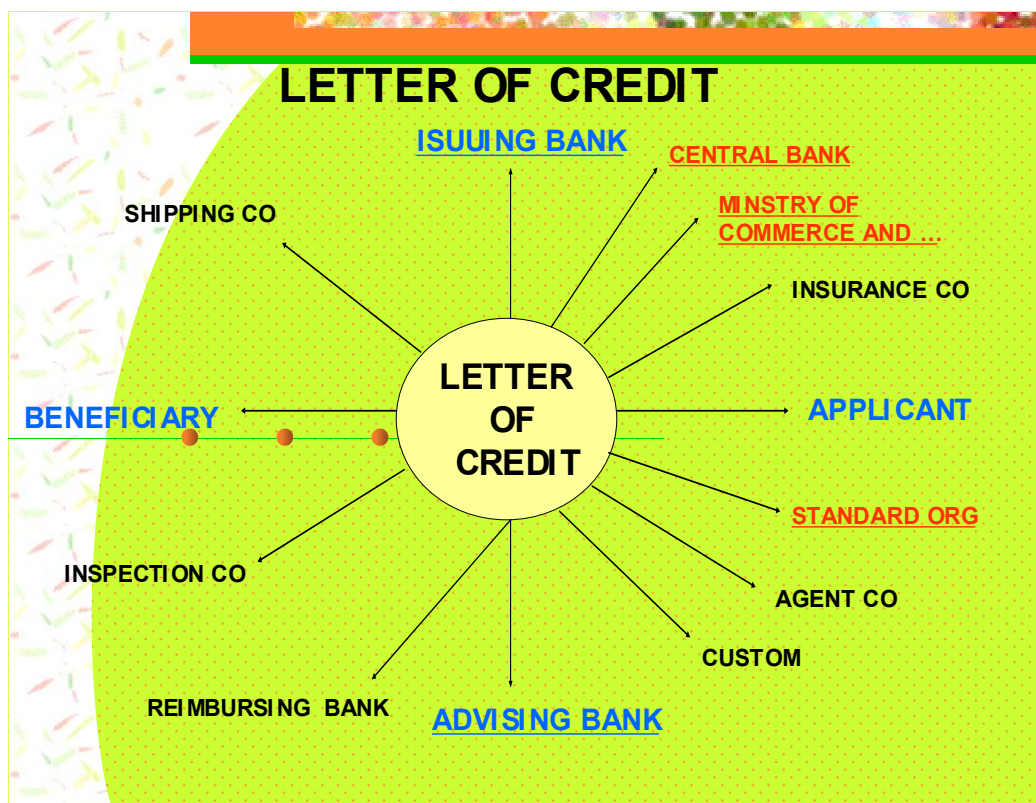
اعتبار اسنادی به گونه ای طرح ریزی شده که معمولاً بیشتر حافظ منافع فروشنده میباشد چونکه غالباً قبل از آنکه خریدار کالا را ببیند فروشنده با ارائه اسناد وجه کالا را دریافت می دارد . بر اساس مقررات اعتبار اسنادی ، بانک باز کننده اعتبار متعهد است که در مقابل ارائه اسناد ذکر شده در شرایط اعتبار اسنادی ، نسبت به پرداخت وجه اعتبار در زمان مقرر اقدام نماید .

بنابراین چنانچه اسناد در صورت ظاهر صحیح به نظر برسد بانک اقدام به پرداخت خواهد نمود . (طبق ماده 5 مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی نشریه ICC 600) در اعتبار اسنادی تمام طرفین قرارداد اسناد را مورد معامله قرار میدهند ، نه کالا را و بنابراین بانک کاری به این که کالا در چه وضعیتی است ندارد . میزان اطمینانی که خریدار از طریق اعتبار اسنادی برای دریافت کالای مورد قرارداد به دست می آورد تا حد زیادی بستگی به اسنادی دارد که آنها را در شرایط اعتبار درخواست می کند .

بنابراین لازم و ضروری است که خریدار در مورد وضعیت مالی و حس شهرت تجاری فروشنده تحقیق بنماید تا نسبت به توانایی او در مورد تحویل کالای مورد قرارداد مطمئن شود .

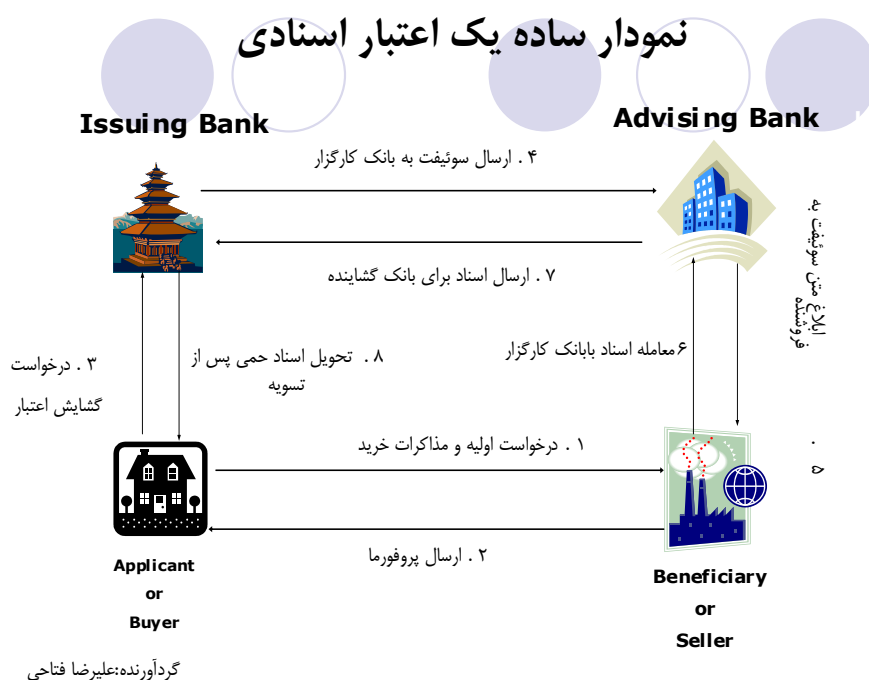
3. طرفین اعتبار اسنادی:

PARTIES CONCERNED WITH DOCUMENTARY CREDIT

به طور معمول گروههای اصلی که در یک اعتبار از آنها نام برده میشود به قرار زیر می باشند :

1. خریدار یا متقاضی گشایش اعتبار	BUYER – ORDERER - IMPORTER – PLICANT
2. فروشنده یا ذینفع اعتبار	BENEFICIARY – SELLER-EXPORTER
3. بانک گشایش کننده	OPENING BANK –ISSUING
4. بانک ابلاغ کننده	ADVISING BANK
5. بانک پوشش دهنده	REIMBURSING BANK
6. بانک معامله کننده	NEGOTIATING BANK
7. بانک تایید کننده (Confirming Bank) در صورت وجود .	
8. وزارت بازرگانی (جهت صدور و تایید کارت بازرگانی ، ثبت سفارش و اصلاحات و تمدید آن) و نهادهای مجوز دهنده در صورت وجود .	
9. شرکت بیمه کننده (Insurance Co) جهت بیمه نمودن کالا (بیمه باربری) .	
10. شرکت حمل کننده (Shipping Co) جهت انعقاد قرارداد حمل کالا .	
11. شرکت بازرسی (Inspection Co) جهت انعقاد قرارداد بازرسی و استفاده از خدمات شرکت بازرسی کالا .	
12. گمرک (Customs) جهت انجام تشریفات مربوط به ترخیص کالای وارداتی پس از پرداخت هزینه های مربوطه .	

4- مراحل انجام کار در یک اعتبار اسنادی به قرار زیر است :

- 1- خریدار و فروشنده نسبت به عقد قراردادی که بر اساس آن اعتبار اسنادی باید گشایش شود اقدام می نمایند . (این قرارداد میتواند منعقد شده باشد یا اصلاً قراردادی منعقد نگردیده باشد)
- 2- خریدار از بانک خود درخواست می کند که یک اعتبار اسنادی بر اساس شرایط مورد درخواست ، به نفع فروشنده گشایش نماید .

3- بانک گشایش کننده اعتبار ISSUING BANK ، اعتبار را گشایش نموده و برای بانک کارگزارش در کشور فروشنده ADVISING BANK ارسال می دارد تا آن بانک این اعتبار را به ذینفع اعتبار (فروشنده) ابلاغ نماید.

4- ذینفع اعتبار (فروشنده) پس از دریافت اعتبار آنرا به دقت با قرارداد منعقدہ کنترل نموده و در صورتی که آن را مطابق قرارداد یافت نسبت به تهیه مقدمات صدور کالا اقدام می کند . در غیر این صورت موارد اختلاف را بلافاصله به اطلاع خریدار می رساند ، تا نامبرده نسبت به اصلاح آن اقدام نماید.

5- فروشنده کالا را حمل نموده و اسناد حمل را به بانک ابلاغ کننده اعتبار ارائه میدهد . (بانک ابلاغ کننده میتواند هر بانک دیگری باشد که طبق شرایط قرارداد ، اعتبار نزد او قابل پرداخت یا معامله یا قبولی است که در اکثر موارد همان بانک ابلاغ کننده اعتبار می باشد)

6- این بانک (بانک ابلاغ کننده یا معامله کننده) اقدام به بررسی اسناد نموده و در صورتی که فروشنده شرایط اعتبار را انجام داده باشد نسبت به پرداخت ، معامله اسناد یا قبول آنها (بر حسب شرایط اعتبار) اقدام می نماید .

7- بانک ابلاغ کننده (معامله کننده اسناد) پس از معامله اسناد آنرا برای بانک گشایش کننده اعتبار ارسال می دارد و بر طبق توافق بین دو بانک ، نسبت به دریافت وجهی که پرداخت نموده اقدام می نماید.

8- بانک گشایش کننده اسناد را بررسی نموده و آنها را برای خریدار ارسال میدارد . چنانچه اسناد دارای ایراد یا اشکالی باشد که بانک گشایش کننده نسبت به آن اعتراض داشته باشد ، باید مراتب عدم تطابق اسناد با شرایط اعتبار را ظرف مدت معقولی که بیش از پنج روز کاری نباید باشد به بانک معامله کننده اسناد اطلاع دهد و در صورت قصور انجام این عمل ، این حق از او سلب خواهد شد . همانطور که در ماده 7 مقررات UCP 600 آمده بانک گشایش کننده موظف است در صورت مغایرت اسناد معترض بودن آن ، اسناد را نزد خود برای بانک معامله کننده اسناد نگهداری نموده و یا به او عودت دهد ، و در صورتی که از این کار کوتاهی کند و اسناد را برای خریدار ارسال دارد ، حق اعتراض از او سلب خواهد شد .

5. ترتیبات قرار داد

در یک عملیات اعتبار اسنادی ، ترتیبات قرار داد سه جانبه مشخصی وجود دارد :

اول ، قرار داد فروش بین خریدار و فروشنده ،

دوم ، " توافقات مربوط به گشایش و تضمین هایی مربوطه " یا " قرارداد باز پرداخت " بین خریدار (متقاضی) و گشاینده (بانک گشاینده)

سوم ، اعتبار اسنادی بین بانک گشاینده و ذینفع . چنانچه اعتبار اسنادی را بانک دیگری تأیید کند در آن صورت چنین بانکی در مقابل ذینفع ، علاوه بر تعهدات بانک گشاینده ، دارای تعهد پرداخت نیز می باشد .

هر یک از قرار دادهای فوق معامله ای مستقل محسوب می گردد. که ارتباط بین طرفهای معامله را تنظیم می کند .

6. صدور اعتبار اسنادی

1- خریدار یا فروشنده قرار داد فروشی مبنی بر پرداخت وجه از طریق اعتبار اسنادی ، منعقد می نمایند .

2- خریدار به بانک خود - بانک گشاینده - در خواست گشایش اعتبار اسنادی به نفع فروشنده - ذینفع - را می دهد .

3- بانک گشاینده از بانک دیگری که معمولاً در بانکی در کشور فروشنده است ، می خواهد که اعتبار را ابلاغ و احتمالاً تأییدیه خود را به اعتبار اسنادی اضافه کند .

4- بانک ابلاغ کننده یا بانک تأیید کننده ، گشایش اعتبار را ، به فروشنده اطلاع می دهد .

7. مزایای اعتبار اسنادی

سهولت در امر پرداخت

اعتبار اسنادی :

- معامله ویژه ای را ، همراه با حمایت اعتباری مستقل و تضمین روش پرداخت ، تنظیم می کند،
- نیازهای تامین مالی فروشنده و خریدار را با امکان استفاده از وجه اعتباری بانک (که متمایز از وجوه بانک است) برای هر دو طرف ، تامین می کند .
- به خریدار این امکان را می دهد که کالا را با قیمت خرید پایین تر و همچنین شرایط پرداخت طولانی تر- در مقایسه با شرایط حساب باز و یا بروت- در اختیار گیرد .
- از آنجا که بانک با صدور اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت پرداخت وجه را تضمین نموده است خطر اعتماد بازرگانی را کاهش می دهد یا از بین می برد و ضرورتی ندارد که فروشنده برای دریافت وجه به تمایل یا توانایی خریدار متکی باشد .
- برخی خطرات نقل و انتقال ارز و خطرات سیاسی را کاهش می دهد اما ، لزوماً آنها را از بین نمی برد .
- ممکن است نیازی به تفکیک عملی وجه نقد نداشته باشد زیرا ، خریدار همیشه ملزم نیست در مقابل اعتبار اسنادی گشایش شده و ثبته ای به بانک گشاینده بسپارد .
- با توجه به این که برخی فروشنده ها فقط حاضریه فروش در مقابل پیش پرداخت یا اعتبار اسنادی هستند، منابع تهیه کالا را برای خریدار افزایش می دهد .

8. فراهم نمودن حمایت های قانونی

اعتبارات اسنادی معمولاً تحت نظارت اتاق بازرگانی بین المللی قرار دارند . این مقررات که متناوباً مورد تجدید نظر قرار می گیرند از سال 1933 اجرا شده اند و شامل مجموعه مقررات مورد قبول جهانی برای پوشش عملیات اعتبار اسنادی هستند . قبول مقررات یو . سی . پی . توسط بانک ها از طریق کمیته های ملی مربوطه در اتاق بازرگانی بین الملل، انجمن بانکداری ملی هر کشور، پذیرش جداگانه یک بانک و اعلام آن به اتاق بازرگانی بین المللی ، یا گنجاندن یو . سی . پی . در خود اعتبار اسنادی صورت می گیرد .

8.1. اطمینان از بررسی کارشناسانه اسناد

- خریدار مطمئن است که اسناد در خواستی در اعتبار اسنادی (اگر مطابق مقررات یو . سی . پی . صادر شده باشد) باید کاملاً مطابق با مواد و شرایط اعتباری اسنادی و مقررات یو . سی . پی . ارائه شود ،
- بانک ها، اسناد ارائه شده را کنترل خواهند کرد ، و خریدار اطمینان دارد که پرداخت وجه به فروشنده فقط پس از مطابقت اسناد با مواد و شرایط اعتبار اسنادی و مقررات یو . سی . پی . انجام خواهد گرفت .

8.2. برخورداری از حمایت بانک گشاینده و بانک ابلاغ کننده

معمولا در عملیات اعتبار اسنادی دو بانک شرکت دارند. بانک گشاینده اعتبار، که از طرف و برای خریدار عمل می کند.

بانک ابلاغ کننده، که برای ابلاغ اعتبار اسنادی به ذینفع انتخاب می شود و معمولا در کشور فروشنده واقع شده است.

بانک دوم می تواند صرفا بانک ابلاغ کننده باشد یا می تواند نقش بسیار مهمتری به عنوان بانک تأیید کننده را نیز به عهده بگیرد. در هر دو صورت، بانک ابلاغ کننده می تواند مسئولیت انتقال اطلاعات مربوط به اعتبار اسنادی را قبول نماید.

چنانچه بانک دوم صرفا "بانک ابلاغ کننده اعتبار" باشد، بدون ایجاد هیچ گونه تعهدی برای خود، بایستی هنگام ارسال اسناد اعتبار، این موضوع را به فروشنده (ذینفع) متذکر گردد. چنین بانکی تعهدی نسبت به پرداخت، قبول تعهد پرداخت مدت دار، قبول برات یا معامله اسناد را ندارد، حتی اگر در اعتبار این موضوع تصریح شده و آن بانک مجاز به پرداخت، قبول یا معامله اسناد شده باشد. اما، اگر بانک گشاینده اعتبار بانک ابلاغ کننده را مجاز نماید و یا از او خواست کند که تأیید خود را به اعتبار اضافه نماید و بانک مذکور هم حاضر به انجام این کار بشود، باید تأیید خود را به ذینفع نیز اعلام دارد. این امر به این معنی است که بانک تأیید کننده، طبق یک قرارداد بانکی مجزا با ذینفع و بدون در نظر گرفتن هرگونه مسئله دیگری، در صورت ارائه کلیه اسناد، همان گونه که در اعتبار اسنادی ذکر پرداخت وجه، قبولی برات یا معامله اسناد را، بدون رجوع به ذینفع (فروشنده)، انجام دهد.

9. مراحل مختلف گشایش اعتبار اسنادی

9.1. فرم تقاضای افتتاح اعتبار اسنادی

در این جزوه تعدادی فرم های استاندارد معرفی شده و اطلاعات کامل در خصوص چگونگی تکمیل آنها آمده است. فرم تقاضا غیر از جزئیات ذکر شده باید شامل توضیحات زیر باشد:

1- نام و آدرس کامل و صحیح ذینفع (فروشنده)

2- مبلغ اعتبار اسنادی با ذکر کد ارز براساس استاندارد، ISO

3- نوع اعتبار اسنادی،

- قابل برگشت،

- غیر قابل برگشت

- غیر قابل برگشت، همراه با اضافه کردن این اطلاعات که از بانک تعیین شده درخواست شده یا مجاز است که تأییدیه خود را به اعتبار اسنادی اضافه کند.

4- چگونه اعتبار اسنادی قابل استفاده است مثلا: نقدی، پرداخت مدت دار، به صورت قبولی، و یا معامله اسناد،

5- در صورت ارائه برات، طرفی که برات به عهده اوست و مفاد آن،

6- توضیح مختصری در مورد کالا از جمله جزئیات مربوط به مقدار و در صورت لزوم قیمت واحد،

7- جزئیات اسنادی درخواستی،

8- محل ارسال و در اختیار گرفتن کالا، یا حمل روی عرشه کشتی یا هر مورد دیگری که ممکن است وجود داشته باشد. مقصد نهایی یا بندر ترخیص کالا،

9- آیا کرایه حمل پیش پرداخت شده است یا نه ،

10- آیا انتقال کالا از یک وسیله نقلیه دیگر منع شده است یا نه ،

11- آیا حمل به دفعات منع شده یا نه ،

12- آخرین تاریخ حمل (در صورت وجود) ،

13- دوره زمانی پس از تاریخ حمل که طی آن اسناد برای پرداخت ، قبولی یا معامله باید ارائه گردد.

14- تاریخ و محل انقضای اعتبار اسنادی ،

15- آیا اعتبار اسنادی از نوع قابل انتقال است یا نه ،

16- نحوه ابلاغ اعتبار اسنادی یعنی ، از طریق پست یا انتقال تلگرافی ،

یادداشت : در صورتی که اعتبار اسنادی پوشش پرداخت وجه برای انجام خدمات باشد برخی از موارد ذکر شده ضروری نیست .

بررسی فرم تقاضای اعتبار اسنادی و موافقت نامه تأمین توسط بانک گشاینده

بانک گشاینده اعتبار باید :

- مواد و شرایط اعتبار اسنادی پیشنهاد شده را، به منظور اطمینان از تطابق آن ها با سطاتهای بانک و مطابقت با مقررات قانونی کشور متبوع بانک گشاینده اعتبار ، بررسی نماید.

- بررسی کند که آیا دستورات متقاضی در خصوص نحوه اعلام گشایش اعتبار به ذینفع قابل قبول است ، یا بررسی این مطلب که بانک مجاز به انتخاب کارگزار خود برای ابلاغ اسنادی هست یا نه ،

گاهی متقاضیان ، درخواست صدور اعتبار اسنادی با ذکر جزئیات بیشتر دارند و ذینفع را موظف می کنند که طبق قرارداد آن ها را رعایت کند . متأسفانه به نظر می رسد که بانک ها تمایلی به منسوخ کردن این روش ندارند. این طور تصور می شود که مقصود این متقاضیان از گنجاندن جزئیات بیشتر این است که ، احتمال دارد ذینفع برخی شرایط را ندیده بگیرد یا اسناد مغایر ارائه دهد که ، چنانچه متقاضی بخواهد ، موجب برگشت آن ها شود. به علاوه بانک گشاینده باید تقاضای اعتبار اسنادی را دقیقاً بررسی کند تا این مسئله روشن شود که آیا اعتبار اسنادی ارائه سند خاصی را از ذینفع خواسته است یا نه ، سندی که تهیه آن کاملاً وابسته به طرف ثالثی است که تحت کنترل ذینفع نیست (غیر از سند بیمه یا گواهی بازرسی و غیره) . همچنین، بانک گشاینده اعتبار باید فرم تقاضای اعتبار اسنادی را از این جهت هم که شرایطی بدون امکان ارائه اسناد" در آن گنجانده نشده باشد بررسی دقیق کند. در صورت وجود چنین شرایطی ، بانک گشاینده اعتبار مسئولیت دارد تا به متقاضی اطلاع دهد که این شرایط مشخصی که ارائه سند در آن شرایط امکانپذیر باشد تغییر یابد .

استفاده از اعتبار اسنادی مواردی که ذینفع به محض دریافت اعتبار اسنادی باید مورد بررسی قرار دهد:

- اعتبار اسنادی ، سندی معتبر به نظر بیاید .
- نوع اعتبار اسنادی و مواد و شرایط آن با قرار داد فروش مطابقت داشته باشد .
- در اعتبار اسنادی شرایط غیر قابل یا شرایطی که رعایت آن غیر ممکن است وجود نداشته باشد .
- اسناد درخواستی در اعتبار اسنادی قابل دستیابی و ارائه تحت اعتبار اسنادی باشد .
- شرح کالا یا ، در صورت وجود ، قیمت واحد باید با آنچه در قرارداد فروش ذکر شده است یکسان باشد .
- در اعتبار اسنادی نباید شرایطی وجود داشته باشد که به موجب آن پرداخت بهره یا هزینه هایی درخواست شود که در قرارداد فروش در مورد آن ها توافق نشده است .
- تاریخ حمل و انقضای اعتبار، که در اعتبار اسنادی مشخص شده ، و دوره زمانی ارائه اسناد باید به نحوی باشد تا ذینفع بتواند مطابق با شرایط اعتبار اسنادی وجه مربوطه را دریافت دارد .
- بندر بارگیری ، تحویل کالا در مبدا یا محل ارسال و بندر تخلیه یا مکان تحویل کالا مطابق با قرار داد فروش باشد .
- شرایط لازم برای بیمه (اینکه چه کسی ، ذینفع یا خریدار، آن را پوشش می دهد) در اعتبار اسنادی قید شده باشد . و
- تعهد بانک تحت اعتبار اسنادی منحصر به رعایت کامل مواد و شرایط اعتبار و مشمول مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی ، یو . سی . پی باشد .

9.2 اصول ضروری و قابل توجه از سوی ذینفع

- الف - هر چند امکان دارد از هنگام دریافت اعتبار اسنادی تا استفاده از آن فاصله زمانی قابل ملاحظه ای وجود داشته باشد اما ، ذینفع باید به محض دریافت اعتبار اسنادی نسبت به بررسی سریع و درخواست هر گونه تغییر لازم در شرایط اعتبار اقدام نماید ،
- ب- ذینفع باید مطمئن گردد که جزئیات مربوط به نام و آدرس موسسه اش با آنچه در اعتبار اسنادی ذکر شده عینا مطابقت دارد،
- ج- اعتبار اسنادی همواره باید با صراحت و وضوح کامل اسنادی که ذینفع برای دریافت وجه ملزم به ارائه آنها میباشد ، اشاره نماید . اگر اعتبار اسنادی شامل شرطی باشد که در ارتباط با آن سندی درخواست نگردیده باشد ، نایستی اصولا صادر گردد،
- د- ذینفع باید مطمئن گردد که مواد ، شرایط و اسناد درخواستی در اعتبار اسنادی با مندرجات قرارداد فروش مطابقت دارند .
- ه- ذینفع در زمان ارائه اسناد به بانک باید:
- دقیقاً اسناد خواسته شده در اعتبار اسنادی را ارائه نماید. این اسناد باید مطابق با مواد و شرایط اعتبار اسنادی باشند و در صورت ظاهر، مغایر یکدیگر نباشند ،
- اسناد در کوتاه ترین زمان ممکن ، به هر صورت حداکثر تا زمانی که اعتبار اسنادی معتبر است ، و طی مهلت مشخص شده پس از حمل کالا ، به بانک ارائه شود ،

و- ذینفع باید به خاطر داشته باشد که عدم مطابقت اسناد با مواد و شرایط تصریح شده در اعتبار اسنادی، یا وجود تناقض در اسناد، بانک را ملزم به عدم پرداخت وجه می کند.

9.3 انجام تعهدات طبق اعتبار اسنادی

وقتی که بانک تأیید کننده اسناد را بررسی و مطابقت مواد و شرایط آن با اعتبار اسنادی را تأیید کرد، اسناد را به بانک گشاینده تحویل می دهد. بانک گشاینده اسناد را، در مقابل واریز مبلغ بدهی یا سایر روش های واریز که در اعتبار اسنادی یا فرم تقاضا مشخص شده، به متقاضی تحویل می دهد. در برخی موارد ف اسناد ارائه شده تحت اعتبار اسنادی با مواد و شرایط مندرج در آن مطابقت ندارد. در چنین مواردی بانک فقط می تواند به روش های زیر اقدام کند.

- اسناد را به ذینفع برگشت دهد تا در صورت امکان ذینفع بتواند نسبت به اصلاح و ارائه مجدد آن به بانک، طی مهلت زمانی معتبر که در اعتبار اسنادی مشخص شده است اقدام نماید.
- با اشاره به اعتبار اسنادی و جلب رضایت ذینفع اسناد پرداخت نشده را، برای واریز طبق اسنادی، به بانک گشاینده یا در صورت وجود بانک تأیید کننده مربوطه ارسال دارد.
- اسناد مغایر را برای ذینفع ارسال کند با این دستور که او اسناد را مستقیماً، جهت تأیید و واریز طبق اعتبار، به بانک گشاینده یا در صورت وجود بانک تأیید کننده بفرستد.
- با جلب رضایت مشتری، طی درخواست تلگرافی از بانک گشاینده، یا در صورت وجود بانک تأیید کننده برای پرداخت، معامله یا قبولی در مقابل اسناد مغایر مجوز بگیرد.
- از ذینفع یا بانک او تضمینی اخذ کند که تعهد کننده تأمین پوشش برای بانک در مورد هر گونه پرداخت، قبولی یا معامله ای باشد که بانک به عهده گرفته است، اگر چه بانک گشاینده مربوطه یا، در صورت وجود، بانک تأیید کننده، به دلیل مغایرت اسناد و عدم رعایت مواد و شرایط اعتبار اسنادی، اسناد را قبول نکند و وجه اعتبار را پرداخت ننماید.
- وظیفه بانک گشاینده و در صورت وجود، بانک تأیید کننده، بررسی اسناد به منظور تشخیص مطابقت آن ها با مواد و شرایط اعتبار اسنادی است.

بخش دوم: تنظیم سند و تغییرات احتمالی در گشایش اعتبار

1. گشایش اعتبار

در تنظیم سند گشایش اعتبار، محاسبات لازم انجام و معادل ریالی اقلام زیر از حساب خریدار یا متقاضی گشایش اعتبار برداشت می گردد.

معادل ریالی هم ارز مبلغ اعتبار یا درصدی از آن با نرخ روز محاسبه و به عنوان ودیعه پیش پرداخت از حساب مشتری برداشت می گردد.

حق بیمه بر اساس برگ بیمه نامه و نیز الحاقیه های مربوطه برداشت و به حساب مشتری شرکت بیمه مورد نظر واریز می شود.

کارمزد گشایش بر اساس تعرفه بانک گشایش کننده اعتبار دریافت می گردد.

هزینه پست یا تلگراف و یا تلکس بر اساس ضوابط بانک گشایش کننده اعتبار بر مبنای میزان صفحات تلکس و یا تلگراف اعتبار مربوطه کسر می شود.

ابلاغ اعتبار به بانک کارگزار :

پس از تنظیم سند گشایش این سند به همراه شرایط اعتبار تایپ و آماده ابلاغ می گردد. ابلاغ اعتبار بنا به تقاضای خریدار ممکن است به دو صورت انجام گیرد:

الف: به صورت کتبی و از طریق پست هوایی.

- اگر قرار باشد شرایط اعتبار به صورت کتبی و از طریق پست هوایی به کارگزار ابلاغ گردد چون از این طریق از تاریخ گشایش اعتبار چندروزی طول خواهد کشید تا شرایط اعتبار به دست بانک ابلاغ کننده برسد، لذا بانک گشایش کننده اعتبار خلاصه ای از موضوع اعتبار، شماره اعتبار و مبلغ آن و نام خریدار و فروشنده را به صورت پیش آگهی PREADVICE به وسیله تلکس به اطلاع بانک ابلاغ کننده می رساند تا از گشایش یک چنین اعتباری مطلع شده و ضمناً ذینفع را تا هنگامی که متعاقباً شرایط کامل اعتبار به صورت کتبی به او برسد، در جریان امر قرار دهد. این طریق ابلاغ دارای هزینه کمتری برای خریدار بوده و معمولاً برای آن گونه اعتبارهایی مورد استفاده قرار می گیرد که دارای سررسید نسبتاً طولانی تری بوده و کالا پس از چند ماهی آماده حمل می گردد.

ب: به صورت تلکس یا تلگرام

در صورتی که قرار باشد متن اعتبار به صورت کامل FULL TELEX توسط تلکس رمز دار به بانک ابلاغ کننده اطلاع داده شود در آن صورت نیازی به ارسال تلکس پیش آگهی نخواهد بود، چون کل متن اعتبار به صورت کامل و سریع به دست ذینفع خواهد رسید. این روش نسبت به روش اول برای خرید دارای هزینه بیشتری است و لذا به طور عادی در مواردی باید به کار گرفته شود که اعتبار دارای سررسید کوتاهی بوده و فوریت موضوع دارای اهمیت باشد. ضمناً چون در این روش امکان گم شده وجود ندارد نسبت به روش قبلی دارای اطمینان بیشتری است در صورتی که متن کامل اعتبار به صورت تلکس ابلاغ شود معمولاً تأییدیه کتبی آن نیز به وسیله پست جهت کارگزار ارسال می گردد تا امکان کنترل مجدد متن وجود داشته باشد. در چنین حالتی می توان کتبی و یا متنی که توسط تلکس مخابره شده است را به عنوان «ابزار اصلی» اعتبار قرار داد. اگر در تلکس یا متن مخابره شده مزبور ذکر نشده باشد که تأییدیه کتبی ابزار اصلی برای تنفیذ OPERATIVE اعتبار است، همان تلکس کامل یا متن مخابره شده اعتبار به عنوان ابزار اصلی اعتبار تلقی می گردد (طبق ماده 11 بند ج مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی نشریه 600 اطاق بازرگانی بین المللی).

2. تغییر شرایط اعتبار: (MT707)

فروشنده پس از دریافت کپی تلکس اعتبار MT700 از کارگزار خود آن را بررسی نموده و چنانچه آن را مطابق با شرایط منعقد در قرارداد یا پروفرما اینویس یابد، اقدام به آماده نمودن مقدمات ارسال کالا می کند و در صورتی که مغایرتی در آن مشاهده نماید مستقیماً و یا از طریق بانک خود از خریدار درخواست می کند که تغییرات لازم را در شرایط اعتبار از طریق بانک خود بدهد. همچنین خریدار ممکن است پس از دریافت فرم تلکس اعتبار ارسالی توسط بانک، متوجه شود که بعضی از شرایط از قلم افتاده و یا این که اشتباهاتی در هنگام مخابره تلکس رخ داده است، لذا مجدداً از بانک گشایش کننده اعتبار خود درخواست می کند اصطلاحات مورد نظر را روی آن انجام دهد.

همانطور که قبلاً نیز اشاره شد در یک اعتبار غیر قابل برگشت، هر گونه اصلاح یا تغییر شرایط اعتبار در صورتی میسر است که توافق خریدار و فروشنده و بانک گشایش کننده و تأیید کننده باشد بنابراین بانک گشایش کننده اعتبار باید نهایت دقت را هنگام گشایش اعتبار مبذول دارد تا هیچ یک از شرایط مندرج در اعتبار حذف نشود چه ممکن است فروشنده از قبول آن شرط خودداری نماید.

3. تمديد (MT707)

مراد از تمديد سررسيد اعتبار می باشد، یکی از ارکان عمده اعتبار بعد از مبلغ، سررسيد اعتبار می باشد، زیرا با انقضای سررسيد اعتبار مانده استفاده نشده آن از درجه اعتبار ساقط می شود، و ذینفع و بانک کارگزار هیچگونه حقی نسبت به استفاده از آن، بعد از سررسيد اعتبار ندارند. مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی تصریح دارد به این که کلیه اعتبارات باید دارای سررسيد جهت ارائه اسناد، به منظور پرداخت و یا ... باشند. حال که به اهمیت سررسيد اعتبار واقف شدیم، درک مورد نیاز به تمديد سررسيد بسیار ساده خواهد بود.

بسیار اتفاق می افتد که ذینفع ظرف مدت اعتبار نمی تواند اسناد حمل را به بانک ارائه و وجه آن را دریافت دارد، زیرا ممکن است طی مهلت سررسيد اعتبار مشکلات زیر به وجود آید:

1- کالا آماده حمل نباشد.

2- خریدار و یا فروشنده بسته به شرایط اعتبار موفق به تنظیم قرارداد حمل نشده باشند.

3- بندر مبدأ مملو از کشتی باشد و امکان بارگیری برای مدتی وجود نداشته باشد.

4- خریدار بنا به دلایلی آمادگی دریافت محموله مورد سفارش را نداشته باشد.

5- کالا در مسیر کشتی لاینر قرار داشته باشد، و کشتی مورد نظر به فاصله کوتاهی بعد از سررسيد از مبدأ کالا عازم باشد.

و سایر موارد مشابه که ممکن است حادث شود و خریدار و فروشنده ضمن جلب موافقت طرف دیگر (و نهایتاً خریدار) اقدام به تمديد سررسيد اعتبار از طریق بانک بازکننده اعتبار بنماید. بعضی اوقات مسئله تمديد اعتبار تا آنجا برای فروشنده حیاتی و مهم است که نامبرده حاضر به قبول کلیه کارمزد و هزینه های بانک در رابطه با تمديد می شد.

ضمناً طبق مقررات فعلی گشایش اعتبار برای موسسات دولتی، مراکز تهیه و توزیع و کارخانجات تولیدی، حداکثر به سررسيد هجده ماه از تاریخ گشایش اعتبار بلامانع است.

4. افزایش : (MT 707)

افزایش در اعتبارات اسنادی به طوری که از معنای لغوی آن بر می آید اضافه شدن مبلغ اعتبار مورد نظر است. به طور کلی اهم موارد افزایش اعتبار به شرح زیر است:

الف- اضافه شدن کالا یا خدمت موضوعه

ب- تغییر شرایط اعتبار

ج- تغییر قرارداد فروش تنظیمی بین خریدار و فروشنده

د- تعدیل قیمت توسط فروشنده

الف : گاهی اتفاق افتاده است که بعد از گشایش اعتبار و یا دریافت بخشی از کالا، خریدار با دریافت کالا و ملاحظه کیفیت آن و نیازی که اساساً به کل کالای مورد سفارش و یا بعضی از اقلام آن دارد از فروشنده می خواهد که بدون تغییر قرارداد فروش فیما بین، مقدار کالا و یا بعضی از اقلام آن را با همان شرایط مقرر افزایش دهد. بنابراین به نسبت افزایش کالا بالتبع مبلغ اعتبار نیز افزایش می یابد.

ب: در بعضی مواقع شرایط حمل قرارداد فیما بین خریدار و فروشنده به طور مثال بر اساس فوب تعیین شده و می‌دانیم که بر اساس این شرایط، کرایه حمل کالا به عهده خریدار می‌باشد. ولی با توافقی که بین خریدار و فروشنده به عمل می‌آید و در مواقع متمم قرارداد حمل و پرداخت کرایه حمل به فروشنده واگذار می‌شود که بالتبع عیناً کرایه حمل، به مبلغ اعتبار افزوده می‌گردد.

ج: در قرارداد تنظیمی بین خریدار و فروشنده ممکن است تغییراتی حاصل شود که ملاً وظایف و یا اقدامات جدیدی را به عهده فروشنده قرار دهد. بنابراین فروشنده برای خدمت و یا مسئولیت اضافی که به عهده می‌گیرد تقاضای افزایش قیمت و بالا بردن مبلغ اعتبار را می‌نماید.

د: تعدیل قیمت توسط فروشنده، که اغلب به وجود آمدن آن را ناشی از تاخیر در عملکرد مراحل مختلف می‌دانند، از آنجا ناشی می‌شود که معمولاً در پیش سیاهه، تاریخی جهت انتقال وجه یا گشایش اعتبار تعیین شده است که در صورتی که ظرف مهلت مقرر در آن نسبت به انتقال وجه و یا گشایش اعتبار اسنادی اقدام گردد، دیگر فروشنده نمی‌تواند نسبت به تعدیل قیمت اعلام شده ادعائی داشته باشد. ولی در صورتی که مهلت مندرج در پیش سیاهه قبل از گشایش اعتبار منقضی شود این حق برای فروشنده وجود دارد که با توجه به اوضاع و احوال بازار و سایر جهات مدعی تعدیل قیمت و افزایش آن باشد.

بنابراین به هنگام گشایش اعتبار، بانکها باید دقت بیشتری در عدم انقضای مهلت مقرر در پیش سیاهه داشته باشند و چنانچه این مهلت منقضی شده باشد از خریدار به خواهند تأیید مجدد فروشنده را ارائه نماید.

بخش سوم: واریز اسناد و تسویه حساب SETTLEMENT

همانگونه که قبلاً اشاره شد فروشنده پس از حمل کالا و یا تحویل آن به حمل کننده، اسناد مربوطه را به بانک ابلاغ کننده برای معامله اسناد و دریافت وجه آن ارائه می‌دهد بانک مذکور پس از بررسی دقیق اسناد و مطابقت آن‌ها با شرایط اعتبار در صورتی که آنها را مطابق با شرایط اعتبار تشخیص دهد، در صورت دیداری بودن اسناد نسبت به پرداخت وجه آنها به ذینفع اقدام نموده و سپس نسبت به پوشش خود به طریق توافق شده با کارگزار، مبادرت می‌کند و در ضمن اسناد را برای بانک گشاینده اعتبار ارسال دارد تا نسبت به ترخیص کالا اقدام نماید. در ضمن چنانچه هنگام بررسی اسناد بانک گشاینده اعتبار، مغایرتی با شرایط اعتبار در آن‌ها یافت موظف است بر اساس مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی در ظرف مدت معقولی که بیش از پنج روز کاری از زمان دریافت اسناد نخواهد بود این اختلاف یا مغایرت را به بانک معامله کننده اسناد اطلاع دهد. در حالی که بانک معامله کننده اسناد پس از دریافت اسناد از فروشنده و بررسی و مطابقت آنها مغایرت‌هایی با شرایط مندرج در اعتبار در آن‌ها بیابد، حسب مورد ممکن است طبق یکی از طرق زیر عمل نماید.

1- بانک معامله کننده می‌تواند اسناد را به ذینفع عودت دهد تا او اسناد را مطابق شرایط اعتبار اصلاح نموده و دوباره در محدوده سررسید اعتبار و تطابق زمانی لازم با زمان حمل، به بانک ارائه نماید.

2- اسناد را به طور وصولی برای بانک گشاینده اعتبار ارسال دارد. در مواردی که مغایرت‌های اسناد به قدری است که امکان اصلاح آنها وجود ندارد با توافق فروشنده، بانک معامله کننده اسناد را به طور وصولی برای بانک گشاینده اعتبار ارسال می‌دارد.

3- در صورت توافق با ذینفع، طی تلکس یا نامه ای موارد مغایرت را به بانک گشاینده اطلاع داده و از او اجازه معامله، قبولی یا پرداخت اسناد را می‌خواهد.

4- بانک معامله کننده (ابلاغ کننده) ممکن است درخواست تعهد بدون قید و شرط INDEMNITY از ذینفع یا بانکدار او را بنماید تا به پشتوانه آن پرداخت، قبولی یا معامله اسناد انجام گیرد، بدان معنی که از طرف ذینفع یا بانکدار او کتبا تعهدی داده می‌شود مبنی بر این که در مقابل پرداختی که انجام می‌گیرد، در صورتی که بانک گشاینده اعتبار از پرداخت وجه اسناد (اسنادی که علی‌رغم داشتن مغایرت با شرایط اعتبار معامله شده است) خودداری ورزد، وجه دریافت شده توسط ذینفع به بانک ابلاغ کننده (معامله کننده) مسترد خواهد گردید.

5- بانک معامله کننده اسناد، بر اساس تجارب عملی، پرداخت را تحت تضمین UNDER RESERVE انجام می‌دهد، یعنی این که بانک گشاینده اعتبار از قبول اسناد و پرداخت وجه آنها خودداری نمود بانک معامله کننده این حق را برای خود محفوظ داشته است که درخواست

استرداد وجه آنها را از ذینفع بنماید و ذینفع نیز متعهد است که وجه را استرداد دارد. این روش معمولاً در صورتی به کار گرفته می شود که ذینفع , مشتری بانک معامله یا پرداخت کننده اسناد بوده و یا از نظر وجهه و شهرت تجاری در وضعیت خوب و قابل اعتمادی باشد.

بنابراین مشاهده می شود که پرداخت بر اساس UNDER RESERVE , یا پرداخت بر مبنای INDEMNITY کاملاً دارای دو مفهوم متفاوت و جداگانه ای است در صورتی که در زبان فارسی هر دوی آنها تحت تضمین ترجمه شده است.

لازم به یادآوری است پرداخت در مقابل INDEMNITY , UNDER RESERVE در هر صورت توافقی بین ذینفع اعتبار و بانک معامله کننده اسناد و بانک گشاینده اعتبار در این موارد تعهدی ندارند.

1. انواع واریز یا تسویه حساب SETTLEMENT TYPES OF

واریز یا تسویه حساب به یکی از چهار صورت زیر قابل انجام است:

الف- اعتبار در مقابل پرداخت قابل استفاده باشد.

AVAILABLE AGAINST PAYMENT THE L/C IS

ب- اعتبار در مقابل قبولی قابل استفاده باشد

ACCEPTANCE IS AVAILABLE AGAINST THE L/C

ج- اعتبار در مقابل پرداخت مدت دار (مؤخر) قابل استفاده باشد.

DEFERRED PAYMENT THE L/C IS AVAILABLE AGAINST

د- اعتبار در مقابل معامله اسناد قابل استفاده باشد.

THE L/C IS AVAILABLE AGAINST NEGOTIATION

حال به شرح روشهای فوق مبادرت می شود:

الف- در حالتی که اعتبار در مقابل پرداخت در بانک ابلاغ کننده یا تأیید کننده قابل استفاده باشد.

فروشنده اسناد را به این بانک ارائه داده و تسویه و یا واریز هنگامی که بانک ابلاغ کننده پرداخت را به ذینفع انجام می دهد قطعی و کامل می گردد, مگر آن که در زمان پرداخت به مغایرتهای اسناد اشاره شده و پرداخت تحت تضمین انجام شده باشد.

بر اساس مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اطلاق بازرگانی بین المللی در کلیه اعتبارات باید یک بانک (بانک کارگزار) جهت پرداخت (بانک پرداخت کننده) یا قبولی نویسی بروات (بانک قبول کننده) یا معامله اسناد (بانک معامله کننده) مشخص شود مگر این که اعتبار , اجازه معامله اسناد توسط هر بانکی (بانک معامله کننده) را بدهد.

هنگامی که گفته می شود پرداخت قطعی و کامل است منظور آن است که بانک پرداخت کننده, در صورتی که پرداخت مورد قبول بانک گشاینده نباشد دیگر حق بازگشت یا رجوع به ذینفع جهت استرداد وجه پرداخت شده را ندارد که به آن در اصطلاح می گویند.

2. تعریف رجوع یا بازگشت یا RIGHT OF RECOURSE

حق رجوع یا بازگشت حقی است که بر اساس آن به بانک صریحاً اجازه داده می شود تا اصل و بهره وام را از قرض گیرنده دریافت دارد و یا در اعتبار اسنادی اصل و فرع وجه اسناد پرداخت شده را از ذینفع بازپس گیرد. هنگامی که اعتبار قابل استفاده در مقابل پرداخت به صورت دیداری می باشد. پرداخت ممکن است به یکی از دو صورت زیر انجام پذیرد:

1- در مقابل ارائه برات دیداری عهده بانک پرداخت کننده به همراه اسناد حمل مورد نظر.

2- در مقابل اسناد بدون ضمیمه شدن برات

در بعضی از اعتبارات ممکن است پرداخت وجه اسناد یا برات مربوطه محدود به ارائه اسناد به بانک گشاینده اعتبار باشد. در چنین صورتی اسناد به وسیله بانک واسطه یا ابلاغ کننده تنها بر مبنای «وصولی» می تواند مورد بررسی قرار گرفته و معامله شود. لذا یک چنین اعتباراتی خاصیت و مزیت اعتبار اسنادی را برای ذینفع آن از بین می برد، چون همانطور که گفته شد اعتبار در محل بانک ابلاغ کننده در کشور فروشنده قابل پرداخت نخواهد بود.

ب- در حالتی که اعتبار در مقابل قبولی قابل استفاده باشد: در این مورد بدین طریق عمل می شود که :

1- فروشنده اسناد را طبق شرایط اعتبار به همراه براتی که به عهده بانک ابلاغ کننده در مدت معلومی کشیده است به بانک ارسال می دارد (AT SPECIFIED) این برات معمولاً مدت دار است.

2- بانک مزبور (ابلاغ کننده) پس از بررسی اسناد و مطابقت آنها با شرایط اعتبارات برات را پذیرفته (قبولی نوشته) و آن را به فروشنده عودت می دهد.

3- در صورتی که این بانک غیر از بانک گشایش کننده اعتبار باشد، اسناد را برای بانک گشاینده اعتبار ارسال نموده و مراتب قبولی خود را اعلام می نماید و در سررسید به طریق مورد توافق وجه اعتبار پوشش داده شده و به فروشنده پرداخت می گردد.

با قبول برات بانک تعهد خود را به پرداخت در سررسید صریحاً بیان می دارد و فروشنده معمولاً می تواند پس از آن برات پذیرفته شده را نزد بانکدار خودش و یا در بازار پولی محلی تنزیل نموده وجه آن را دریافت دارد.

بنابراین به طور خلاصه می توان گفت در حالتی که اعتبار در مقابل قبولی قابل استفاده است پس از اعلام قبولی، بانک ابلاغ کننده نمی تواند علی رغم تعهدش عمل نموده و وجه تعهد شده یا پرداخت شده را از فروشنده پس بگیرد و به اصطلاح حق رجوع یا RECOURSE به فروشنده را ندارد.

همانطور که فوقاً نیز اشاره شد در حالتی که اعتبار در مقابل قبولی قابل استفاده می باشد نحوه کشیدن برات جهت قبولی تنها بدین صورت است که برات مدت دار ه عهده بانک ابلاغ کننده اعتبار کشیده می شود.

چون قبولی برات از طرف بانک ابلاغ کننده بدون حق بازگشت یا رجوع به ذینفع می باشد، در واقع هنگامی که این بانک برات را قبول کرد مانند این است که اعتبار را تأیید نموده و متعهد به پرداخت است. لذا در این موارد چنانچه بانک ابلاغ کننده اعتبار وضعیت اعتباری بانک گشایش کننده اعتبار را به هر دلیلی به اندازه کافی مستحکم تشخیص ندهد از قبول چنین شرطی در اعتبار مبنی بر این که برات عهده او (بانک ابلاغ کننده) کشیده شود خودداری می نماید.

بر اساس مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی اطلاق بازرگانی بین المللی بانک در صورتی می تواند اقدام به قبولی اسناد تحت یک اعتبار بنماید که مشخصاً در اعتبار برای این کار انتخاب شده باشد.

ج- اعتبار در مقابل پرداخت مدت دار قابل استفاده باشد.

AVAILABLE AGAINST NEGOTIATION L/C IS

اعتبار مدت دار (یا پرداخت موخر) بدان مفهوم است که بانک گشایش کننده اعتبار در شرایط اعتبار تعهد نموده است که وجه اسناد را در فاصله زمانی معین شده ای (مثلاً 90, 180 یا 360 روز) از تاریخ ارائه اسناد به بانک، طبق شرایط اعتبار بپردازد. تفاوت اینگونه اعتبارات با اعتبارات قبولی آن است که براتی به همراه اسناد ارائه نمی گردد و لذا تنها بانک پرداخت کننده اعتبار (بانک ابلاغ کننده) می تواند نسبت به پرداخت اقدام نماید. در این حالت امکان تنزیل اسناد در بازار پولی برای ذینفع وجود ندارد زیرا براتی به عنوان سند مالی به همراه اسناد نمی باشد و ذینفع باید تا سررسید پرداخت جهت دریافت وجه اسناد تامل نماید. البته این امکان وجود دارد که ذینفع صرفاً از طریق واگذاری عواید اعتبار به بانک پرداخت کننده و یا احتمالاً بانک دیگری نسبت به دریافت وجه اعتبار قبل از موعد پس از کسر هزینه تنزیل اقدام نماید.

در اینگونه اعتبارات هنگامی که بانک ابلاغ کننده (معامله کننده اسناد) پس از دریافت اسناد اعتبار آنها را با شرایط اعتبار مورد مطابقت و کنترل قرارداد و مطابقتشان را با شرایط اعتبار تصدیق نمود، به فروشنده اعلام می کند که وجه اسناد اعتبار در روز سررسید به او پرداخت خواهد گردید.

د- در حالتی که اعتبار در مقابل معامله اسناد قابل استفاده باشد

L/C IS AVAILABLE AGAINST NEGOTIATION

در این حالت به ترتیب زیر عمل می شود:

1- فروشنده اسناد را مطابق شرایط اعتبار به بانکی که می توان در آن اسناد را معامله کرد، به همراه براتی که عهده خریدار یا هر متعهد دیگری کشیده باشد، ارسال می دارد. این برات ممکن است دیداری یا مدت دار باشد.

2- پس از بررسی اسناد توسط بانک و اطمینان از این که مطابق شرایط اعتبار ارائه شده است. بانک می تواند اسناد را معامله نماید. معامله اسناد به وسیله بانک گشایش کننده و یا تأیید کننده اعتبار بدون حق بازگشت و یا رجوع به ذینفع بوده ولی معامله به وسیله بانک ابلاغ کننده یا هر بانک دیگری با حق بازگشت یا رجوع به ذینفع است.

3- بانک معامله کننده در صورتی که غیر از بانک باز کننده اعتبار باشد پس از معامله اسناد آنها را به همراه برات برای بانک گشایش کننده اعتبار ارسال و وجه اسناد را به طریق توافق شده دریافت می دارد.

طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی بانک در صورتی مجاز به معامله اسناد تحت یک اعتبار خواهد بود که یا به طور مشخص برای این کار در اعتبار معین شده باشد و یا اعتبار به طور آزاد به وسیله هر بانکی قابل معامله باشد.

در حالتی که اعتبار در مقابل معامله اسناد قابل استفاده باشد، برات ممکن است به یکی از صور زیر صادر شود:

1- برات دیداری عهده بانک گشایش کننده اعتبار

2- برات دیداری عهده بانک دیگر

3- برات دیداری عهده متقاضی (خریدار)

4- برات مدت دار عهده بانک گشاینده اعتبار

5- برات مدت دار عهده بانک دیگر

6- برات مدت دار عهده خریدار (متقاضی)

موقعیت ذینفع را از نقطه نظر حق بازگشت و یا عدم بازگشت به او نسبت به مبالغی که تحت اعتبار دریافت داشته است، به شرح جدول زیر می توان خلاصه نمود:

در صورتی که برات قبولی نویسی شده نزد شخص ثالثی تنزیل شده باشد حق رجوع به کشنده برات وجود خواهد داشت (مگر آن که عبارت بدون حق بازگشت بر روی برات ذکر شده باشد) اما چون قبولی توسط یک بانک انجام شده است احتمال آن که ذینفع برای بازپرداخت وجه فرا خوانده شود بسیار اندک است، چون بانک قبول کننده باید از بازپرداخت وجه ناتوان باشد تا شخص ثالثی که برات را تنزیل نموده است برای دریافت وجه خود در سررسید به ذینفع که در واقع کشنده برات می باشد رجوع نماید و در عمل احتمال بروز چنین حالتی کم است.

بخش چهارم: انواع اعتبارات اسنادی

انواع مختلف اعتبارات اسنادی به قرار ذیل است که در حالت های مختلف حسب کاربرد مورد استفاده قرار می گیرد.

1- اعتبار اسنادی تأیید شده CONFIRMED LETTER OF CREDIT

2- اعتبار اسنادی تأیید نشده UNCONFIRMED LETTER OF CREDIT

3- اعتبار اسناد دیداری SIGHT LETTER OF CREDIT

4- اعتبار اسنادی مدت دار DEFERRED PAYMENT LETTER OF CREDIT

5- اعتبار اسنادی برگشت پذیر REVOCABLE LETTER OF CREDIT

6- اعتبار اسنادی برگشت نا پذیر IRREVOCABLE LETTER OF CREDIT

7- اعتبارات اسنادی قابل انتقال TRANSFERABLE LETTER OF CREDIT

8- اعتبار اسنادی اتکایی BACK TO BACK LETTER OF CREDIT

9- اعتبار اسنادی قابل معامله NEGOTIABLE LETTER OF CREDIT

10- اعتبار اسنادی ترانزیت TRANSIT LETTER OF CREDIT

11- اعتبار اسنادی پوششی CLEAN REIMBURSEMENT LETTER OF CREDIT

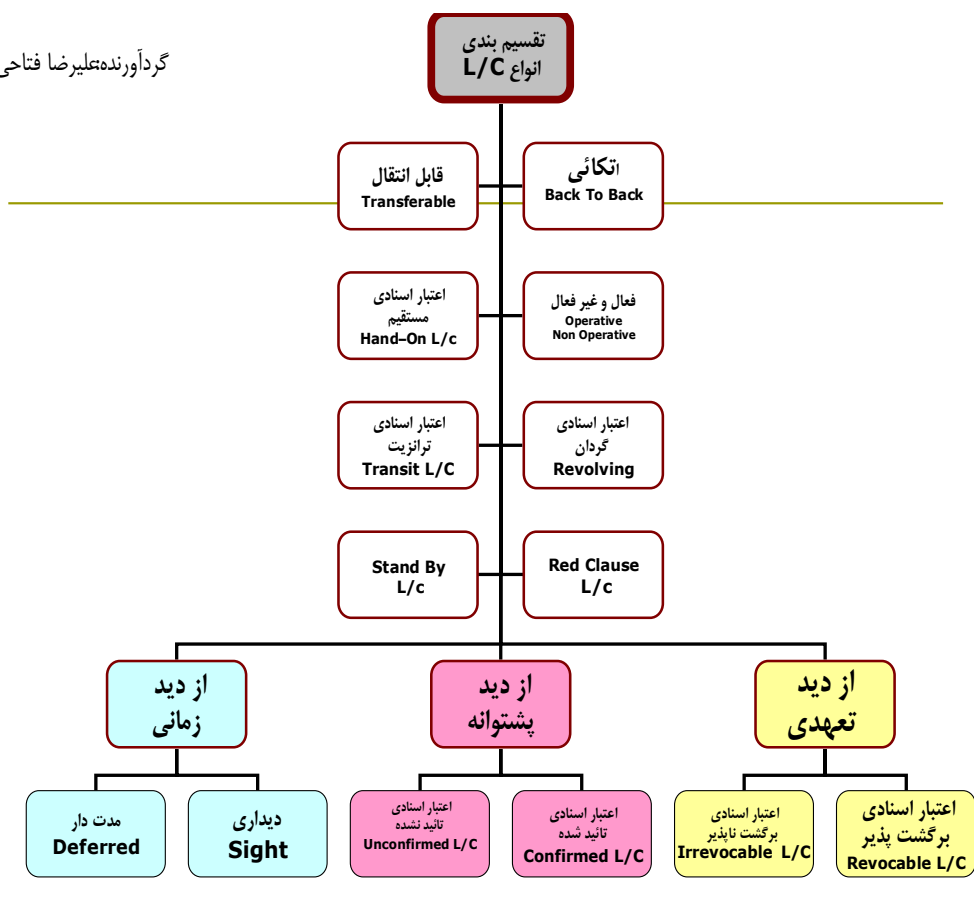
12- اعتبار اسنادی گردان REVOLVING LETTER OF CREDIT

13- اعتبار اسنادی با عبارت قرمز RED CLAUSE LETTER OF CREDIT

14- اعتبار اسنادی بدون واسطه یا مستقیم HAND ON LETTER OF CREDIT

9- اعتبار اسنادی سبد خرید SHOPPING-BAG LETTER OF CREDIT

15- اعتبار اسنادی ضمانتی STAND-BY LETTER OF CREDIT

1- اعتبار اسنادی تأیید شده و تأیید نشده

بانک ابلاغ کننده نسبت به ابلاغ اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت، که بانک گشاینده آن را گشایش کرده است، اقدام می کند. بانک ابلاغ کننده به عنوان عامل بانک گشاینده عمل میکند و به موجب اعتبار اسنادی، غیر از مسئولیت کنترل صحت ظاهری اعتبار اسنادی که ابلاغ میکند مسئولیت دیگری در مقابل ذینفع برعهده ندارد. بانک ابلاغ کننده به ذینفع اطلاع می دهد که این اعتبار اسنادی بانک گشاینده است که به او ارجاع می گردد و به این اعلامیه جمله زیر اضافه می کند:

" این اطلاعیه و اعلامیه پیوست آن بدون هیچ گونه تعهدی از جانب ما، برای شما ارسال می گردد. " یا عبارات دیگری که همین مفهوم را برساند.

وقتی بانک (بانک تأیید کننده)، با اجازه یا در خواست بانک گشاینده، اعتبار اسنادی غیر قابل برگشتی را تأیید می کند، این تأییدیه علاوه بر تعهد بانک گشاینده شامل تعهد قطعی بانک تأیید کننده نیز می گردد، مشروط بر این که اسناد مقرره بانک تأیید کننده یا هر بانک معین دیگری در سر رسید یا قبل از سر رسید ارائه و مواد و شرایط اعتبار اسنادی رعایت شده باشد. این تعهد نسبت به پرداخت، قبولی نویسی برات (بروات) و یا معامله اسناد می باشد.

اطمینان مضاعف در خصوص پرداخت وجه

با توجه به این که اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت تأیید شده تعهد بانک گشاینده و نیز تعهد بانک تأیید کننده است، ذینفع در خصوص پرداخت وجه اطمینان مضاعف دارد. متعهد دوم (بانک تأیید کننده) تعهد می کند که نسبت به ایفای تعهد برات صادر شده تحت اعتبار اسنادی، با رعایت مواد و شرایط اعتبار اسنادی، اقدام کند.

معمولاً ذینفع، نوع اعتبار اسنادی و موقعیت مالی بانک گشاینده را مورد توجه قرار می دهد. اگر بانک گشاینده بانکی طراز اول تلقی شود ممکن است دیگر نیازی نباشد که بانک دیگری اعتبار اسنادی را تأیید کند. با وجود این، ممکن است ذینفع بخواهد یکی از بانک های کشور خودش اعتبار اسنادی و پرداخت مربوط به آن را تضمین کند. در چنین شرایطی ذینفع باید دقیقاً بررسی کند که آیا این تأییدیه واقعاً تعهد جداگانه ای در اعتبار اسنادی محسوب می گردد یا نه.

تأییدیه نهفته (Silent)

تأییدیه نهفته توافقی بین بانک تأیید کننده و ذینفع اعتبار اسنادی است که به موجب آن یک بانک، "تأییدیه خود را به اعتبار اسنادی اضافه می کند" اگر چه بانک گشاینده مجوز این کار را نداده باشد.

ذینفع تمایل دارد که تضمین "بانک تأیید کننده" را به دست آورد و حاضر به پرداخت "کارمزد تأییدیه" مقرر نیز هست اما، ذینفع تمایل ندارد از متقاضی بخواهد که بانک گشاینده دستور بدهد که بانک دیگری را مجاز به تأیید اعتبار اسنادی خود بنماید.

تنها زمانی که بانک گشاینده درخواست کند یا اجازه بدهد، بانک دیگر (بانک تأیید کننده) مجاز است اعتبار اسنادی را تأیید نماید. بنابراین، اگر بانک گشاینده چنین درخواست یا اجازه ای را صادر نکرده باشد، بانک دیگر نمی تواند اعتبار اسنادی را تأیید کند. با این حال، واقعیت این است که چنین "تأییدیه" غیر مجازی ممکن است مسئولیت بانکی را که اعتبار اسنادی را در مقابل ذینفع "تأیید" کرده است افزایش دهد، زیرا بدون رجوع این بانک (به عنوان بانک تأیید کننده) به بانک گشاینده که به وضوح از بانک دوم درخواست افزون تأییدیه را نکرده و یا چنین مجوزی را نداده است، تمامی مسئولیت بر دوش بانک دوم قرار می گیرد. "بانک تأیید کننده" حقوق مشابه بانک گشاینده را نسبت به اعتبار اسنادی نخواهد داشت و به هیچ عنوان در چهارچوب مقررات یو. سی. پی. «بانک تأیید کننده» محسوب نمی گردد. در واقع، در اینجا "تأییدیه ای" وجود ندارد بلکه ترتیبات جداگانه ای بین ذینفع و "بانک تأیید کننده" هست که اعتبار اسنادی را تأیید می کند و به موجب این اعتبار، بانک یاد شده به طور غیر قابل برگشت متعهد است که (مشروط به رعایت مواد اعتبار) برات (بروات) و/ یا اسنادی را که ذینفع صادر کرده و ارائه داده است، و معمولاً بدون حق رجوع می باشد، خریداری نماید یا تنزیل کند.

2- اعتبار اسنادی با شرایط پرداخت دیداری

چنانچه اسناد مطالبه شده در متن اعتبار مطابق شرایط به بانک کارگزار تحویل داده شود و بنا به تشخیص بانک اسناد مطابق شرایط باشد بانک کارگزار وجه اسناد را پرداخت خواهد نمود که این نوع اعتبار دیداری نام دارد.

3- اعتبار اسنادی با شرایط پرداخت مدتدار

چنانچه به خریدار مهلت معینی جهت پرداخت وجه کالا به همراه نرخ بهره بر اساس Libor داده شود اعتبار یوزانس نامیده میشود. از دیگر مشخصات این نوع اعتبار وجود برات به همراه اسناد ارسالی توسط فروشنده است.

اعتبار مدت دار مانند اعتبارات یوزانس بوده با این تفاوت که در این نوع اعتبار برات وجود نداشته و پرداخت وجه اسناد بر اساس قیمت پیشنهادی کالا در پروفورم اولیه فروشنده ولی در سررسید تعیین شده پس از ارسال کالا و اسناد پرداخت خواهد شد.

نکته قابل توجه این است که بر اساس بخشنامه بانک مرکزی ج ا ایران اعتبارات مدت دار حداکثر تا 360 روزه مورد استفاده قرار میگیرند و حداقل پیش دریافت و میان دریافت 10% و 10% میباشند.

4- اعتبار اسنادی با برگشت پذیر و برگشت ناپذیر

اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت عبارت است از تعهد قطعی بانک گشاینده برای پرداخت، قبولی نویسی بروات و / یا اسنادی که طبق اعتبار اسنادی ارائه گردیده است - به شرط آن که اسناد مقرر به بانک گشاینده ارائه و مواد و شرایط اعتبار اسنادی رعایت شده باشد. اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت در خصوص پرداخت وجه، به ذینفع اطمینان بیشتری می دهد، گرچه او به تعهد بانک گشاینده خارجی اتکا دارد. بانک گشاینده، در صورتی که اسناد مقرر به بانک ارائه و کلیه شرایط اعتبار اسنادی رعایت شده باشد، به طور غیر قابل برگشت ملزم به ایفای تعهد در مقابل برات و / یا اسناد صادر شده باشد. مفاد اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت را بدون موافقت صریح بانک گشاینده، بانک تأیید کننده (در صورت وجود) و ذینفع نمی توان تغییر داد یا فسخ کرد.

اعتبار اسنادی قابل برگشت براساس دستور متقاضی به نفع ذینفع صادر می شود. این اعتبار دارای حداکثر قابلیت انعطاف برای خریدار است، زیرا بانک گشایش کننده اعتبار می تواند بدون رضایت یا حتی بدون اعلام قبلی به ذینفع حتی تا زمان پرداخت وجه اعتبار، اقدام به اصلاح یا ابطال و یا لغو اعتبار قابل برگشت نماید. اعتبار اسنادی قابل برگشت خطراتی برای ذینفع در بردارد، زیرا ممکن است خریدار هنگام حمل کالا و قبل از ارائه اسناد، یا حتی پس از ارائه اسناد و قبل از پرداخت وجه یا، در صورتی که اعتبار اسنادی مدت دار است قبل از در اختیار گرفتن اسناد، اعتبار را اصلاح یا لغو کند. و در این صورت فروشنده با خطر رجوع مستقیم به خریدار جهت دریافت وجه کالا مواجه می گردد. اعتبار اسناد قابل برگشت معمولاً بین طرف های وابسته یا شرکت های تابعه و یا برای تجاری خاص، و یا به عنوان جایگزین پیمان پرداخت یا دستور پرداخت مورد استفاده قرار می گیرد.

بانکها و سایر موسسه های مالی ممکن است تصمیم به خرید بروات / اسناد، به شرحی که در فوق بدان اشاره گردیده، بگیرند. معهذا، خریدار برات کشیده شده / سند ارائه شده تحت چنین اعتباری، در مقابل بانک گشاینده، حقی نسبت به این اعتبار اسنادی ندارد. این نوع اعتبار اسنادی برای بانک گشاینده، به منظور حمایت از خریدار بروات / اسناد، تعهدی ایجاد نمی نماید. خریدار برات کشیده شده / اسناد ارائه شده تحت اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت ساده فقط مجاز به ارائه برات / اسناد از طرف ذینفع می باشد. معمولاً تعهد بانک گشاینده تحت این نوع اعتبار اسنادی بدین نحو در اعتبار اسنادی بیان می شود که بانک آماده پرداخت می باشد و تاریخ انقضا، تاریخ ارائه اسناد به باجه های بانک گشاینده است. همچنین، ممکن است تعهد بانک گشاینده با صراحت بیشتری به شکل زیر بیان شود: "به این وسیله با ذینفع موافقت می نمایم که کلیه بروات کشیده شده و / یا اسناد ارائه شده تحت اعتبار اسنادی را پرداخت خواهیم کرد. مشروطه به آن که، مواد و شرایط اعتبار اسنادی رعایت شده باشد و ارائه اسناد در باجه های این بانک در و یا قبا از تاریخ انقضاء صورت بگیرد." یا عبارات دیگری که همین مفهوم را برساند.

5- اعتبار اسنادی قابل انتقال

طبق ماده 38 مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی UCP600، اعتبارات اسنادی، اعتباری است که بر اساس آن به ذینفع این حق داده می شود که به بانک مامور پرداخت یا بانک اعلام کننده قبولی، و یا به هر بانک دیگری که مجاز به معامله شده است دستور دهد که اعتبار را کلاً یا جزئاً در اختیار اشخاص ثالث (ذینفع های ثانوی) قرار دهد. اعتبار اسنادی قابل انتقال معمولاً هنگامی مورد استفاده قرار می گیرد که ذینفع اصلی اعتبار تمام یا قسمتی از کالای مورد اعتبار را تهیه نمی نماید و لذا مایل است بخشی یا تمام مسئولیتها و حقوق خود را به ذینفع ثانوی که کالا را تهیه می نماید انتقال دهد. شرایط اعتبار انتقال یافته باید یکسان و مطابق شرایط اعتبار اصلی باشد مگر در موارد زیر که ممکن است بدرخواست ذینفع اصلی صورت گیرد:

1- نام و نشانی ذینفع اصلی به عنوان متقاضی می تواند در سیاهه ذینفع ثانوی ذکر شود.

2- مبلغ کل اعتبار و مبلغ واحد ذکر شده می تواند کمتر از مبالغ ذکر شده در اعتبار اصلی باشد تا این که ذینفع اولی ما به التفاوت را به عنوان سود خود استفاده نماید.

3- تاریخ سررسید اعتبار انتقال یافته می تواند زودتر از اعتبار اصلی تعیین شود تا بدان وسیله فرصت کافی برای انجام تغییرات لازم جهت ارائه سیاهه اصلی وجود داشته باشد.

4- به شرایط اعتبار انتقال یافته می توان شرایطی که در اعتبار اصلی ذکر شده است نمی توان چیزی کسر نمود.

لازم به یادآوری است که بر اساس مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی ، اعتبار قابل انتقال فقط برای یکبار قابل انتقال است. ذینفع ثانوی پس از دریافت اعتبار انتقال یافته، اسناد حمل را مطابق شرایط اعتبار جهت پرداخت، قبولی و یا معامله به بانک مامور ارائه می دهد. بانک مذکور بر اساس شرایط اعتبار اقدام به پرداخت، معامله و یا قبولی اسناد نموده و سپس ذینفع اول را مطلع می سازد که اسناد ذینفع ثانوی را در اختیار دارد. ذینفع اولی حق دارد طی مدت معقولی سیاهه خود را جایگزین سیاهه ذینفع ثانوی نموده و بدین ترتیب ما به التفاوت را به عنوان سود خود از بانک مذکور دریافت دارد. بدین طریق خریدار نهایی هیچگونه اطلاعی از میزان سود ذینفع اولی نخواهد داشت.

بانک معامله کننده و پرداخت کننده اسناد باید بهر حال قادر باشد که مراتب دقت و وقت شناسی ذینفع اولی را در ارائه سیاهه اش برای تعویض ، مورد اعتماد قرار دهد.

چنانچه ذینفع اولی طی مدت معقول سیاهه های خود را به بانک ارائه ندهد، بانک می تواند سیاهه های دریافتی از ذینفع ثانوی را به همراه سایر اسناد حمل جهت خریدار ارسال دارد. بانک پرداخت کننده گاهی اوقات به منظور جلوگیری از ارائه اسناد مغایر، از ذینفع اول می خواهد که همزمان با ابلاغ انتقال اعتبار، سیاهه خود را (احتمالاً به صورت پر نشده و سفید ولی امضاً شده) در اختیار بانک قرار دهد تا هنگام دریافت اسناد از ذینفع ثانوی بتواند به سرعت سیاهه ها را جایگزین کرده برای بانک گشایش کننده ارسال نماید.

لازم به یادآوری است که بر اساس مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی یک اعتبار در صورتی قابل انتقال خواهد بود که به طور صریح به این موضوع اشاره شده باشد و لغاتی شبیه قابل تقسیم (DIVISIBLE) ، قابل احاطه (ASSIGNABLE) و غیره چیزی به این معنی نمی افزاید و نباید به کار برده شود.

ضمناً بر اساس مقررات مزبور، یک اعتبار قابل انتقال به شرط آنکه حمل به دفعات در آن مجاز باشد، ممکن است به اعتبارات متعدد تقسیم شده و به چندین ذینفع ثانوی انتقال یابد.

این نکته لازم به یادآوری است که در موافقت با گشایش اعتبار اسنادی قابل انتقال باید احتیاط و دقت کافی مبذول داشت چرا که به علت عدم آشنائی به وضعیت و توانایی و حسن شهرت ذینفع ثانوی، این احتمال وجود دارد که کالا با آن خصوصیات مورد نظر به دست خریدار نرسد و یا آن که سوء استفاده و یا تقلباتی انجام پذیرد.

مراحل انجام کار در اعتبار اسنادی قابل انتقال را به ترتیب زیر می توان خلاصه نمود:

1- عقد قرارداد بین خریدار و ذینفع اولی (واسطه).

2- تقاضای گشایش اعتبار از طرف خریدار به بانک گشایش کننده اعتبار.

3- ابلاغ اعتبار توسط بانک گشایش کننده به بانک ابلاغ کننده.

4- ابلاغ اعتبار به ذینفع اولی توسط بانک ابلاغ کننده (پرداخت کننده).

5- ذینفع اولی از بانک ابلاغ کننده درخواست انتقال اعتبار را به ذینفع ثانوی می نماید. در ضمن هزینه انتقال توسط ذینفع اولی به بانک ابلاغ کننده پرداخت می شود (در صورتی که پرداخت هزینه ها توسط خریدار تقبل نشده باشد) .

6- بانک ابلاغ کننده، شرایط اعتبار را به ذینفع دوم ابلاغ می کند. همانطور که گفته شد ممکن است مبلغ سیاهه تعدیل شده و مدت اعتبار نیز کوتاه تر شده باشد.

7- ذینفع دوم پس از دریافت اعتبار و آماده نمودن کالا نسبت به تحویل آن به مؤسسه حمل کننده جهت حمل اقدام می کند.

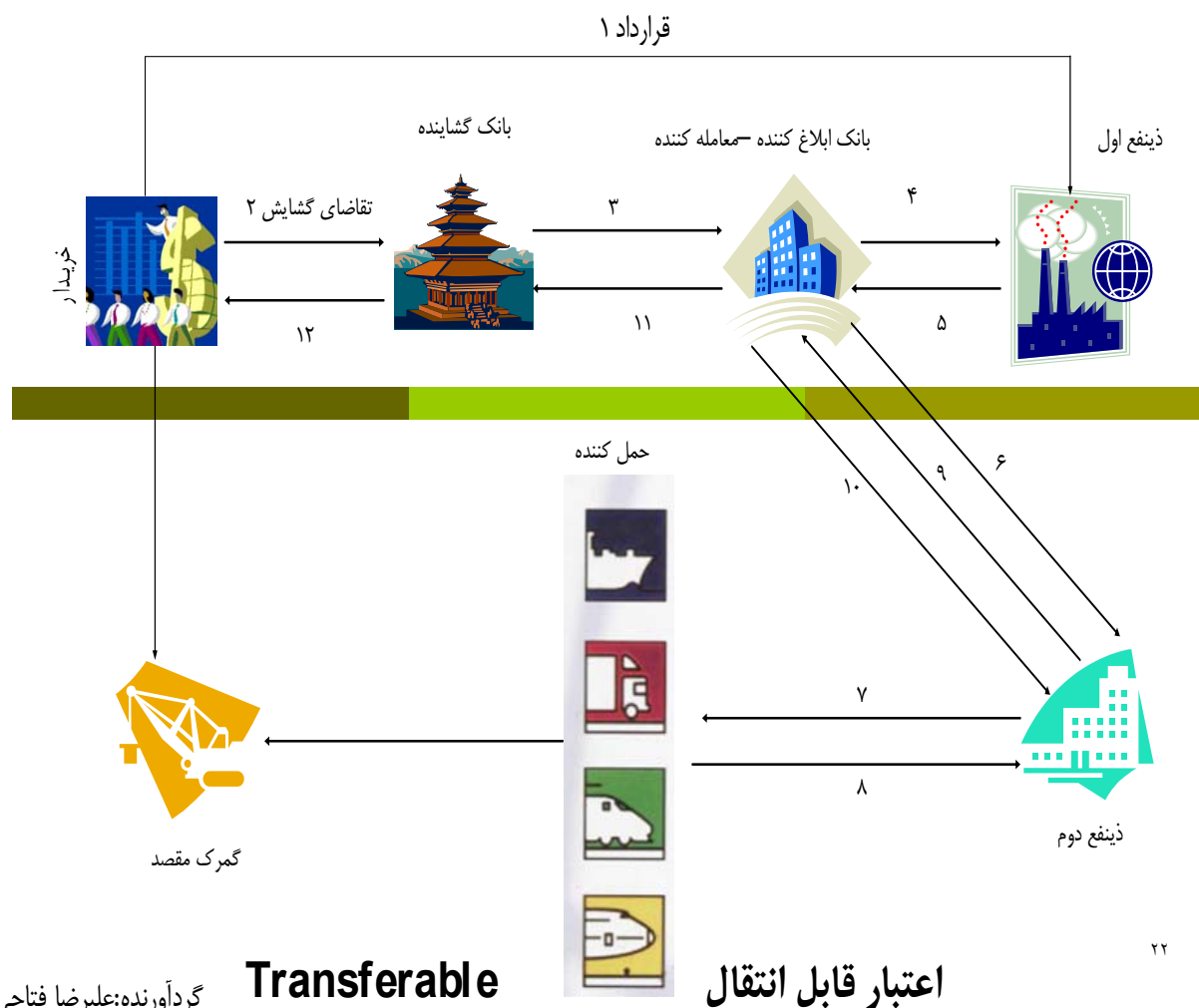
8- بارنامه تحویل ذینفع دوم می گردد.

9- ذینفع دوم پس از تکمیل نمودن اسناد طبق شرایط اعتبار آنها را تحویل بانک ابلایر کننده می دهد.

10- بانک ابلایر کننده (پرداخت کننده) به ذینفع اول جهت جایگزینی سیاهه اطلاع داده، وجه اسناد را به ذینفع دوم و مابه التفاوت سیاهه را به ذینفع اولی پرداخت می نماید.

11- بانک پرداخت کننده نسبت به تحویل اسناد به بانک گشایش کننده اقدام می کند.

12- بانک گشایش کننده پس از کنترل اسناد آنها را جهت تحویل گرفتن کالا به خریدار تحویل می دهد.

OR COUNTER CREDITS BACK TO BACK CREDITS

در چنین معامله ای از دو اعتبار اسنادی جداگانه استفاده می گردد و استفاده از آن وقتی ضروری است که ذینفع اصلی خود قادر به تهیه کالا نبوده و اعتبار گشایش یافته به نفع او قابل انتقال نباشد (و یا در صورت قابل انتقال بودن، شرایط مطرح شده در مقررات اعتبار اسنادی را برآورده نسازد) به عنوان مثال هنگامی که نوع ارز اعتبار اصلی با نوع ارز خرید کالا توسط ذینفع اولی از تولید کننده کالا (ذینفع ثانوی) متفاوت باشد نیاز به اعتبار اتکایی بوده و استفاده از اعتبار قابل انتقال میسر نخواهد بود. بنابراین برای گشایش اعتبار اتکایی ذینفع اولی متقاضی اعتبار دوم می گردد.

گشایش اعتبار دوم موضوعی است که فقط به ذینفع و بانک گشاینده اعتبار دوم مربوط بوده و لزومی به آگاهی و موافقت دیگر عوامل یعنی بانک گشاینده اعتبار اول یا متقاضی اصلی ندارد.

نکات مهمی که درمورد گشایش اعتبار دوم مطرح است عبارتند از:

1- در اعتبار اتکایی بانک گشاینده اعتبار دوم اعتبار اول را به عنوان وثیقه قبول نموده و بر اساس آن اعتبار را صادر می نماید لذا باید مطمئن باشد و بهتر است که پس از پرداخت، بانک ابلاغ کننده پوشش لازم را از محل اعتبار اول به او خواهد داد.

2- لذا اعتبار اصلی باید اعتبار غیر قابل برگشت و ترجیحاً تأیید شده باشد و بهتر است اعتباری باشد که به بانک ابلاغ کننده دستور پرداخت قطعی می دهد و نه دستور معامله اعتبار.

3- شرایط اعتبار دوم بایستی به استثنای موارد ذیل شرایط اعتبار اول باشد.

الف- نام متقاضی اعتبار دوم همان اسم ذینفع اعتبار اول خواهد بود بنابراین بانک گشاینده اعتبار دوم باید مطمئن باشد که در مدت زمان مقتضی خواهد توانست سیاهه جایگزینی را که تحت اعتبار اول باید ارائه شود، به دست آورد تا پرداخت بر اساس آن انجام گردد.

ب- اگر متقاضی اعتبار دوم بخواهد سودی ببرد سیاهه اعتبار دوم ممکن است مبلغی کمتر از آنچه در اعتبار اول گفته شده است را بیان نماید.

ج- اعتبار دوم باید سررسیدی زودتر از اعتبار اول داشته باشد تا پس از رسیدگی بانک ابلاغ کننده اعتبار اول نیز وجود داشته باشد.

د- جهت جلوگیری از تاخیر در ارسال اسناد به بانک پرداخت کننده اعتبار اول، هر دو اعتبار بایستی قابل معامله و پرداخت در یک محل باشند.

4- تحت اعتبار اتکایی بانک گشاینده اعتبار دوم در واقع به مشتری خود تسهیلات اعتباری اعطا می کند با این اختیار که امکان بدهکار کردن حساب مشتری را برای پرداختهائی که تحت اعتبار دوم انجام می دهد، داشته باشد. بنابراین بانک مزبور به اعتبار اول به عنوان منبع تامین مالی برای مشتری خود نگاه می کند.

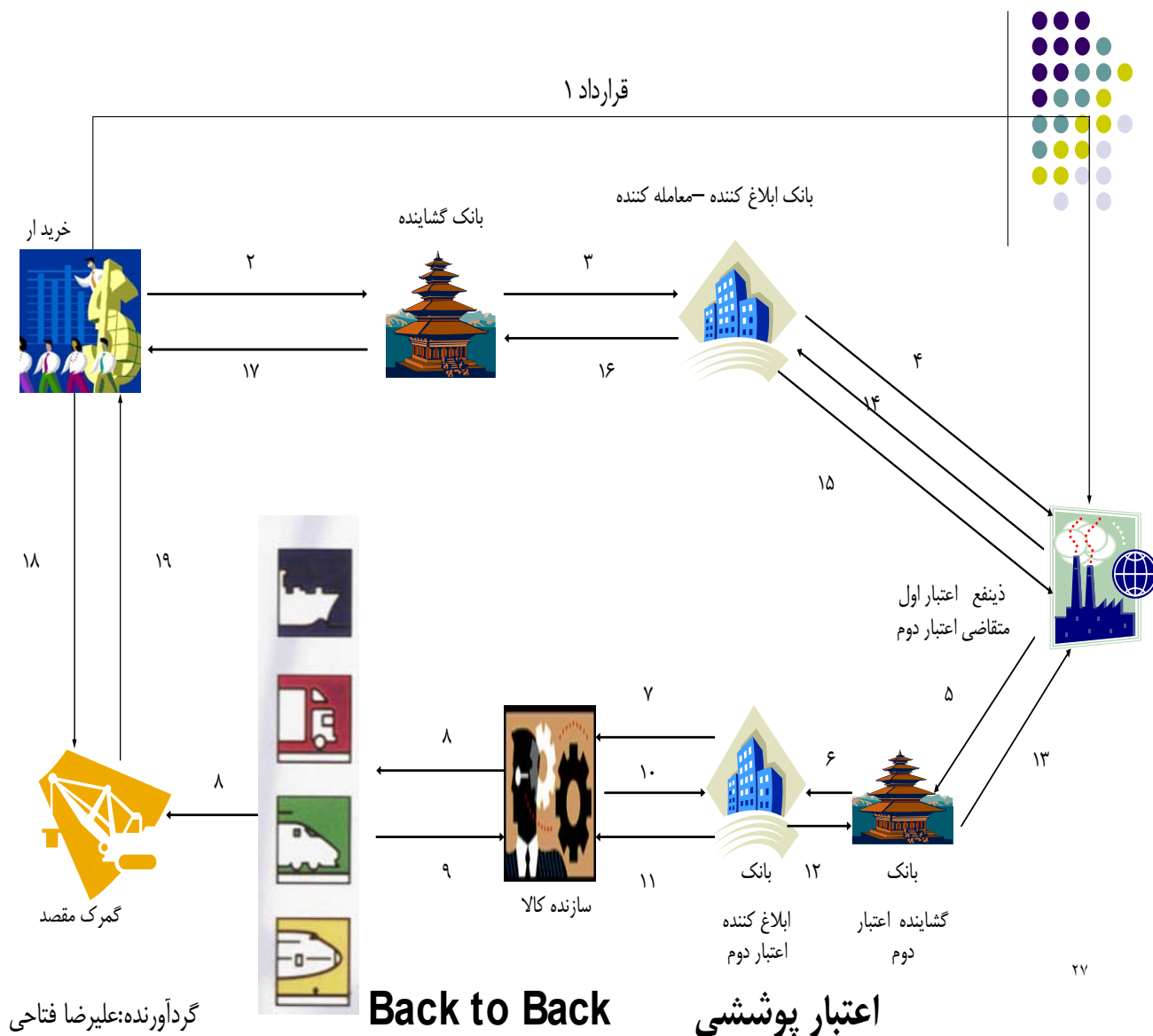
5- با توجه به آنکه اعتبارات اتکائی خطرات بسیار زیادتری از حد معمول برای بانک گشایش کننده اعتبار دوم در بر خواهد داشت مرجح آن خواهد بود حتی المقدور در مواردی که امکان داشته باشد صرفاً از اعتبار قابل انتقال استفاده شود.

مراحل انجام کار را در اعتبار اسنادی اتکائی به شرح زیر می توان خلاصه نمود:

1- عقد قرارداد بین خریدار و فروشنده یا ذینفع اول.

2- تسلیم درخواست گشایش اعتبار توسط خریدار به بانک گشاینده اعتبار اصلی.

- 3- ابلاغ اعتبار گشایش شده به بانک ابلاغ کننده (پرداخت کننده)
- 4- ابلاغ اعتبار به ذینفع اول توسط بانک ابلاغ کننده (پرداخت کننده)
- 5- درخواست ذینفع جهت گشایش اعتبار اتکائی بر مبنای اعتبار اصلی از بانک گشاینده اعتبار دوم (که معمولاً همان بانک پرداخت کننده اول می تواند باشد)
- 6- بانک گشایش کننده اعتبار دوم با در اختیار گرفتن اعتبار اول به عنوان وثیقه، اقدام به گشایش اعتبار ثانوی نموده و آن را به بانک ابلاغ کننده اعلام می کند.
- 7- بانک ابلاغ کننده، اعتبار را به سازنده کالا یا ذینفع ثانوی ابلاغ می کند.
- 8- سازنده کالا پس از آماده شدن کالا آن را تحویل شرکت حمل کننده می دهد.
- 9- سازنده کالا بارنامه را تحویل می گیرد.
- 10- سازنده کالا بارنامه را همراه سایر اسناد، تحویل بانک ابلاغ کننده می دهد.
- 11- بانک ابلاغ کننده اعتبار دوم، وجه اسناد را به سازنده کالا پرداخت می کند.
- 12- بانک ابلاغ کننده اعتبار دوم، اسناد را به بانک گشایش کننده اعتبار دوم ارائه می دهد.
- 13- بانک گشایش کننده اعتبار دوم، اسناد را جهت تغییرات مورد لزوم به ذینفع اعتبار اول (مقتضای گشایش اعتبار دوم) تحویل می دهد.
- 14- ذینفع اعتبار اول پس از تغییرات لازم اسناد را به بانک معامله کننده اعتبار اولی، تحویل می دهد.
- 15- بانک ابلاغ کننده (پرداخت کننده)، وجه اسناد را پس از کنترل آنها به ذینفع پرداخت می نماید.
- 16- بانک پرداخت کننده، اسناد را برای بانک گشایش کننده اعتبار اول ارسال می دارد.
- 17- بانک گشایش کننده اعتبار اول پس از کنترل اسناد آنها را برای خریدار ارسال می نماید.
- 18 و 19- خریدار اسناد را به گمرک تحویل و کالا را تحویل می گیرد.

7- اعتبارات قابل معامله

CREDIT NEGOTIABLE

اعتبار قابل معامله اعتباری است که اسناد آن ممکن است توسط هر بانکی بررسی و کنترل شده و پرداخت گردد بدون آن که بانک تعهد قطعی غیر قابل برگشت در این مورد داشته باشد.

اعتبار قابل معامله در بعضی از موارد محدود به یک بانک معین که نام آن در اعتبار ذکر گردیده است می گردد که غالباً همان بانک ابلای کننده اعتبار است. در سایر مواردی که نام بانک خاصی برای معامله اسناد برده نشده اسناد اعتبار ممکن است آزادانه توسط هر بانکی معامله گردد. برای آن که اعتبار قابل معامله باشد، عبارت **L/C is Available By Negotiation** باید ذکر گردد.

در بعضی از اعتبارات قابل معامله ممکن است مقرر شده باشد که برات هائی عهده بانک صادر کننده اعتبار و یا متقاضی اعتبار به صورت دیداری و یا مدت دار کشیده شود. در چنین حالتی ممکن است بانک معامله کننده همچنین مجاز باشد که برات مورد بحث را به صورت دیداری خریداری نماید. این گونه اعتبارات را بعضی اعتبارات قابل معامله خاور دور FAR EAST NEGOTIATION CREDIT و یا اعتبارات مجوز خرید AUTHORITIES TO PURCHASE می نامند.

دو نوع اعتبار قابل معامله وجود دارد:

1- اعتباری که قابل معامله به صورت دیداری یا مدت دار در مقابل براتی که عهده بانک گشایش کننده اعتبار یا متقاضی اعتبار صادر شده، می باشد و به طور مشخص به بانک ابلاغ کننده اجازه پرداخت به ذینفع به صورت دیداری یا قبولی اسناد را نمی دهد.

در چنین حالتی چون برات کشیده شده قابل پرداخت در کشور خریدار است، بانک ابلاغ کننده تنها می تواند اسناد را معامله نماید. به علت هزینه زیاد الصاق تمبر بر روی برات در بعضی از کشورها ممکن است در اعتبار چنین مقرر گردد که اعتبار حتی بدون وجود برات قابل معامله باشد. همان گونه که قبلاً نیز گفته شد معامله برات یا اسناد در این گونه اعتبارات با حق بازگشت یا رجوع به ذینفع می باشد مگر آن که اعتبار به وسیله بانک ابلاغ کننده تأیید شده باشد.

2- هنگامیکه بانک ابلاغ کننده اعتبار، بانک کارگزار ذینفع نباشد (معمولاً حق انتخاب بانک ابلاغ کننده در اختیار بانک گشایش کننده اعتبار است) ممکن است در اغلب موارد و در صورتی که معامله اسناد در اعتبار به بانک ابلاغ کننده محدود نشده باشد، ذینفع اسناد را به بانک کارگزار خود جهت معامله ارائه نماید و این بانک نیز به نوبه خود پس از معامله اسناد از بانک گشایش کننده درخواست پوشش نماید.

8- اعتبارات ترانزیت CREDIT TRANSIT

هنگامی که یک اعتبار پس از گشایش از طریق بانکی در یک کشور ثالث ابلاغ و به ذینفع اصلی در خارج از آن کشور ابلاغ گردد، اینگونه اعتبارات را اعتبار ترانزیت می نامند. به عنوان مثال چنانچه بانکی در کشور آرژانتین از میدلند بانک لندن تقاضا نماید، که اعتبار گشایش شده توسط او را به بانکی در هنگ کنگ ابلاغ نماید این اعتبار، اعتبار ترانزیت است.

دلایل عمده گشایش اعتبار ترانزیت عبارت است:

1- وجهه و اعتبار بانک واسطه به پذیرش اعتبار بانک گشایش کننده اصلی از طرف ذینفع کمک می نماید.

2- بانک گشایش کننده اعتبار برای بانک دریافت کننده در کشور ذینفع ناشناس است (و لذا امضای اعتبار و دیگر مسائل باید به وسیله یک بانک واسطه تأیید گردد).

3- ارتباط مستقیم بین کشور خریدار و فروشنده ممکن نیست.

4- در صورتی که بانک گشایش کننده اعتبار برای ذینفع ناشناس باشد و بانک گشایش کننده روابط بانکی مستقیم با کشور فروشنده نداشته باشد ممکن است. از طریق اعتبار ترانزیت در خواست تأیید اعتبار گشایش شده را در کشور ثالث از طریق بانکی که با آن روابط متقابل دارد بنماید. در چنین صورتی بانک گشایش کننده اطمینان حاصل می کند که وجوهی که بدین منظور احتمالاً بایستی نزد بانک تأیید کننده قرار دهد در معرض بلو که شدن و عدم پرداخت نبوده و از طرف دیگر بانک ذینفع در کشور فروشنده هم اطمینان حاصل می نماید که وجوه خود را به موقع در مقابل ارائه اسناد با توجه به شناختی که از بانک تأیید کننده دارد دریافت خواهد داشت.

در بعضی موارد با توجه به عدم وجود بازارهای پولی فعال در کشور خریدار و فروشنده، ممکن است خریدار ترجیح دهد اعتبار خود را از طریق بانک ثالثی در یکی از مراکز پولی فعال مثلاً لندن به صورت ترانزیت به بانک ابلاغ کننده در کشور فروشنده بلاغ نماید و بدین وسیله از امکانات تامین مالی و استقرار آن بازار برای اعتبار خود استفاده نماید. به عنوان مثال ممکن است در چنین بازار پولی بین المللی بروات مدت دار که بر عهده این بانکها کشیده می شود تنزیل گردیده و یا به طرق دیگر برای خریدار و فروشنده تامین مالی به ارزشهای مورد لزوم ایجاد گردد.

9- اعتبار پوششی CREDIT CLEAN REIMBURSEMENT

هنگامی که قرار باشد بانکی اسناد یک اعتبار اسنادی را که توسط بانک دیگر صادر شده معامله، قبول و یا پرداخت نماید و بانک گشاینده اعتبار نزد بانک پرداخت کننده حساب به ارز اعتبار نداشته باشد، بانک پرداخت کننده معمولاً مجاز می گردد خود را نزد بانک ثالثی که بانک گشاینده اعتبار نزد آن حساب دارد پوشش دهد. معمول بر این بود که بانک پرداخت کننده به هنگام درخواست پوشش اسناد معامله شده از بانک پوشش دهنده، یک گواهی به همراه درخواست پوشش خود ارسال دارد مبنی بر این که اسناد مطابق شرایط اعتبار ارائه شده و معامله گردیده است و بانک پوشش دهنده بر آن مبنی پوشش را انجام دهد. به این گواهی، گواهی تطابق یا CERTIFICATE OF COMPLIANCE گفته می شود. اما در مقررات اعتبارات اسنادی آن، بانکها از درخواست چنین گواهی برحذر شده اند و لذا معمولاً درخواست پوشش به صورت ساده بر اساس تقاضای کتبی یا تلگرافی بانک معامله کننده اسناد از بانک پوشش دهنده، انجام می پذیرد.

10- اعتبار گردان CREDIT REVOLVING

اصطلاح گردان به اعتباری اطلاق می شود که دارای شرطی باشد که بر اساس آن مبلغ اعتبار بدون احتیاج به اصلاحیه، در شرایط خاصی به طور خود به خود تجدید می گردد.

علی الاصول ممکن است اعتبار نسبت به دو عامل زمان و یا مبلغ، تغییر پذیر یا گردان باشد اما در عمل به ندرت اعتباری می توان یافت که تنها نسبت به مبلغ گردان باشد. برای مثال اعتبار گردانی به مبلغ 10000 دلار به سررسید نهایی یکسال به ذینفع این امکان را می دهد که در مقابل ارائه هر پارتی اسناد تا مبلغ ده هزار دلار برداشت نماید و این موضوع تعهد نامحدودی را برای بانک گشاینده و متقاضی اعتبار به وجود می آورد که بالتبع قابل قبول نخواهد بود.

اعتباری که نسبت به زمان گردان است رایج تر و عملی تر می باشد. برای مثال ممکن است اعتبار گردانی برای استفاده تا مبلغ ده هزار دلار در هر ماه گشایش گردد و سررسید نهایی آن نیز یکسال باشد. و لذا پس از هر بار استفاده از اعتبار در ماه به مبلغ ده هزار دلار، برای کالاهای خاصی است که مرتباً خریدار به آن نیاز داشته و ابتیاع می نماید و بدین وسیله خریدار میزان تحویل آن را در فواصل زمانی معین تنظیم می کند و موجودی انبار خود را از کالای مورد نظر در یک حد مطلوب، مورد نظر نگاه داشته و در ضمن وضعیت مالی خود را با روند فروش در بازار تنظیم، و از انباشتنی بیش از حد موجودی کالا جلوگیری می نماید.

اعتبار گردان ممکن است جمع شونده CUMULATIVE و یا غیر جمع شونده NON-CUMULATIVE باشد.

در اعتبار گردان باید مشخص گردد چنانچه فروشنده، کالای مربوط به یک دوره را کلاً استفاده ننمود آیا این حق را دارد که آن قسمت را در ماه بعد حمل نموده و از اعتبار استفاده نماید یا خیر. در مثالی که زده شد اگر در یک ماه فروشنده تنها به حمل 4000 دلار کالا اقدام نماید چنانچه این حق را داشته باشد که مابه التفاوت را در ماه بعد حمل کند و کلاً در این ماه تا 16000 دلار از اعتبار استفاده نماید این نوع اعتبار گردان را جمع شونده می گویند ولی چنانچه در اعتبار ذکر شده باشد که در صورت عدم حمل یک دوره، اعتبار نسبت به آن مبلغ ابطال می گردد این نوع اعتبار گردان را غیر جمع شونده می نامند. واضح است خریدار شرایط اعتبار را طوری می تواند تنظیم کند که چنانچه کالای یک دوره حمل نشود، کل اعتبار ابطال گردد.

نکته ای که باید به آن توجه داشت این است که اعتباری که برای کل مبلغ یک قرارداد گشایش شده و در آن حمل به دفعات در اقساط معینی مشخص گردیده است اعتبار گردان نیست و بایستی مابین آن و اعتبار گردان فرق گذاشت.

11- اعتبار با عبارت قرمز CREDIT RED CLAUSE

مقصود از ذکر این عبارت در یک اعتبار اسنادی آن است که ذینفع قادر باشد پیش پرداختی قبل از انجام حمل از بانک ابلاغ کننده یا تائید کننده به دست آورد. از آنجا که خریدار کالا درخواست درج این عبارت را در اعتبار می نماید، لذا مسئولیت پرداخت آن به عهده بانک گشایش کننده اعتبار است ولی ذینفع هزینه چنین پیش پرداختی را باید بپردازد. توضیحاً این که حدود مسئولیت بانک گشایش کننده در مورد این پیش پرداخت طبق شرایطی که در اعتبار درج شده است مشخص می گردد.

این اعتبار بدان علت این گونه نام گذاری شده است چون در ابتدا بانک گشاینده برای آن که توجه دیگران را به این شرط خاص جلب نماید آن را با قرمز تایپ نموده بود.

این عبارت عرفاً در کشورهایی که ذینفع مجبور است برای خرید و جمع آوری کالاهائی همچون چوب و پنبه و گندم و گوشت نقداً پیش پرداخت انجام دهد مورد استفاده قرار گرفته ات.

تعیین حد استفاده از چنین پیش پرداختی چه به صورت درصد یا کل مبلغ قابل استفاده به عهده متقاضی (خریدار) می باشد.

میزان دریافت وثیقه بستگی به روابط فروشنده با خریدار دارد و ممکن است محدود به یک رسید ساده در مقابل دریافت پیش پرداخت بوده و یا آن که ذینفع مجبور باشد متعهد گردد که در تاریخ معین اسناد مالکیت کالا را در اختیار بانک قرار دهد.

به طور کلی در انجام پیش پرداخت بر اساس عبارت RED CLAUSE این رویه رایج است که بانک پرداخت کننده، اصل و بهره پیش پرداخت را از محل وجه اسناد حمل (هنگامی که به بانک ارائه می گردد) برداشت نماید و چنانچه فروشنده در سررسید معین، اسناد را مطابق شرایط اعتبار ارائه ندهد بانک پرداخت کننده این حق را خواهد داشت که از بانک گشاینده اعتبار این وجه را دریافت دارد.

در صورتی که فروشنده به عللی در انجام تعهدات خود کوتاهی نماید هزینه پرداخت اصل و بهره تمام هزینه هائی که بانک گشاینده و پرداخت کننده از این بابت متقبل شده اند بر عهده درخواست کننده اعتبار خواهد بود.

پیش پرداخت در اعتبار یا عبارت قرمز معمولاً به پول ملی کشور ذینفع پرداخت می گردد. در صورتی که اعتبار به ارزی غیر از پول کشور ذینفع اعتبار گشایش شده باشد ممکن است در زمان استرداد پیش پرداخت نرخ تسعیر با نرخ زمان پرداخت تفاوت کرده باشد و لذا در چنین حالتی ذینفع در صورتی که نرخ به ضرر او تغییر یافته باشد بایستی تفاوت نرخ را پرداخت نماید که معمولاً بانک ابلاغ کننده این تفاوت را از وجه اسناد کسر و برداشت خواهد نمود. به علاوه بایستی اضافه نمود که بانک ابلاغ کننده یا تأیید کننده این گونه اعتبارات، بهره پیش پرداخت را به علاوه اصل آن به نسبت مدتی که در اختیار ذینفع قرار گرفته است محاسبه و هنگام ارائه اسناد حمل کلاً از وجه آنها کسر و مابقی را به ذینفع پرداخت می نماید.

دو نوع اعتبار عبارت قرمز وجود دارد:

الف- اعتبار عبارت قرمز ساده CREDIT CLEAN RED CLAUSE

ب- اعتبار عبارت قرمز اسنادی CREDIT DOCUMENTARY RED CLAUSE

الف- اعتبار عبارت قرمز ساده CREDIT CLEAN RED CLAUSE

در صورتی که مبلغ پیش پرداخت در مقابل یک برگ رسید ساده باشد که در آن فروشنده اظهار دارد که وجه پیش پرداخت شده جهت خرید کالای موضوع اعتبار بوده و یا به منظور تهیه خدمات تعیین شده در اعتبار است، آن را اعتبار عبارت قرمز ساده یا CLEAN RED CLAUSE می نامند.

ب- اعتبار عبارت قرمز اسنادی

DOCUMENTARY RED CLAUSE CREDIT

در صورتی که مبلغ پیش پرداخت در مقابل ارائه یک برگ تعهد یا ضمانتنامه توسط ذینفع باشد مبنی بر این که کالای موضوع اعتبار را تهیه و به نام خریدار ارائه می نماید، آن را اعتبار عبارت قرمز اسنادی می نامند.

در این حالت پیش پرداخت در مقابل تعهد ذینفع انجام می گیرد، مبنی بر این که او متعهد به ارائه قبض انبار و یا سایر اسناد حاکی از حق مالکیت کالا است و این که متعهد است متعاقباً اسناد حمل را طبق شرایط اعتبار ارائه نماید. (رسیدهای انبار معمولاً به طور امانت به ذینفع مسترد می گردد تا بتواند با تحویل کالا به موسسه حمل و نقل بارنامه را تهیه و ارائه نماید.) در بعضی موارد از ذینفع همچنین خواسته می شود که اسناد حاکی از بیمه نمودن کالای انبار شده را نیز ارائه نماید.

12- اعتبار بدون واسطه یا مستقیم

CREDIT HAND – ON

در این نوع اعتبار بانک گشایش کننده مستقیماً اعتبار را به ذینفع ابلاغ می نماید و اگر در کشور ذینفع شعبه یا نمایندگی نداشته باشد از بانک محلی می خواهد امضاهای اعتبار او را گواهی نماید و یا آن که ممکن است بانک محلی اعتبار او تأیید نماید.

در این نوع اعتبار فروشنده اسناد باید اعتبار را جهت پرداخت مستقیماً تحویل بانک گشایش کننده اعتبار بدهد.

13- اعتبارات سبد خرید

CREDIT SHOPPING- BAG

اعتبار اسنادی قابل انتقال و گردانی است که معمولاً خریداران یک کشور به نفع نمایندگان خود در کشور فروشنده کالا افتتاح می نمایند. نظر به این که خریدار مایل به خرید انواع و اقسام کالاهای مورد نیاز خود بوده و از طرفی مایل نیست کل مبلغ اعتبار را در اختیار نماینده خود قرار دهد لذا به نفع نماینده خود اعتبار قابل انتقال و گردانی افتتاح می کند تا وی در کشور فروشنده بتواند اعتبار مذکور را به نفع فروشندگان کالا منتقل نموده تا آن که خریدار بتواند کالای مورد نیاز خود را به دست آورد.

14- اعتبارات ضمانتی CREDIT STAND – BY LETTER OF

در بعضی از کشورها ممکن است به علت محدودیت قانونی، فروشندگان کالا نتوانند از بانک کارگزار خود درخواست نمایند که ضمانت نامه حسن انجام کار به نفع خریدار کالا در کشور دیگر صادر نماید لذا از بانک کارگزار خود درخواست می نمایند اعتبارنامه ضمانتی به نفع خریداران کالا صادر نمایند. اینگونه اعتبارات ممکن است در مقابل یک برگ رسید ساده و یا یک برگ صورتحساب و یا اسناد مورد ذکر در اعتبار قابل پرداخت باشد. در کشور ایالات متحده آمریکا استفاده از اعتبار ضمانتی به جای ضمانت نامه (که منع قانونی دارد) رایج می باشد. اخیراً در کشورهای اروپایی نیز استفاده از اعتبار ضمانتی افزایش یافته است.

فصل چهارم

اسناد

1. اسناد بازرگانی COMMERCIAL DOCUMENTS

در مبادلات بین المللی برای آنکه طرفین قرارداد از مشخصات کامل کالای مورد مبادله و نحوه حمل، بسته بندی و شرایط پرداخت آن اطلاع کافی داشته باشند، اسنادی را مورد استفاده قرار می دهند تا مبین این موارد بوده و حتی المقدور ابهامی از نظر توافقهایی به عمل آمده وجود نداشته باشد.

مهمترین اسناد مذکور به قرار زیر می باشد:

1.1	پروفرما اینوس
1.2	سیاهه تجاری
1.3	سیاهه گواهی شده
1.4	سیاهه تأیید شده
1.5	سیاهه کنسولی
1.6	گواهی مبدا
1.7	لیست بسته بندی و مشخصات کالا
1.8	گواهی وزن
1.9	گواهی (کیفیت و بازرسی) کارخانه سازنده کالا
1.10	گواهی بازرسی شخص ثالث
1.11	گواهی تجزیه کالا
1.12	گواهی لیست سیاه
1.13	گواهی بهداشت و سلامت
1.14	گواهی ضد عفونی

1- پروفرما اینویس - پیش فاکتور PROFORMA INVOICE

پروفرما اینوس یا پیش فاکتور یا پیش سیاهه ، سندی است که فروشنده کالا به منظور اعلام مظنه و شرایط کالائی که می خواهد به فروشد ، برای خریداران احتمالی ارسال می نماید و تفاوت آن در ظاهر با سیاهه تجاری در این است که فقط کلمه PROFORMA روی آن نوشته شده است .

این پیش سیاهه یا پیش فاکتور هنگامی که مورد قبول خریدار کالا قرار گرفت خریدار آن را به مقامات کشورش جهت اجازه ورود کالا ارائه نموده و پس از قبول آنان مجوز پرداخت ارزش کالا را نیز دریافت می نماید .

در پروفرما اینوس معمولاً شرایط معامله ، قیمت واحد کالا ، قیمت کل ، شرایط حمل ، نوع حمل ، نام مبدا حمل ، زمان تحویل و شرایط و نوع پرداخت (پیش پرداخت بروات وصولی دیداری یا مدت دار و اعتبارات استادی دیداری یا مدت دار) قید شده است . پروفرما اینوس یا سیاهه پیشنهاد قیمت برای شرکت در مناقصه نیز بوده و در این مورد هم به کار می رود .

۱. پروفورما اینویس

- سندی که فروشنده کالا به منظور اعلام قیمت و شرایط کالایی که میخواهد بفروشد برای خریداران احتمالی ارسال مینماید .
- از دیگر کاربردهای P/I شرکت در مناقصه ها است .
- این پیش سیاهه هنگامی که مورد قبول خریدار قرار گرفت به مقامات کشور خریدار ارائه میشود تا مجوزهای لازم جهت ورود کالا صادر شود. پروفورما اینویس شامل اطلاعات زیر است (در سر برگ فروشنده صادر میشود) :
-

1. نام و آدرس فروشنده و خریدار (شماره تلفن و فاکس) Ben and App name and address
2. شماره و تاریخ پروفورم و تاریخ اعتبار پروفورم شماره رفرنس خریدار و فروشنده Date and perform No. and Ref no
3. مشخصات کالا (قیمت واحد و کل هزینه حمل ،ارز ،وزن کالا و ...) Description of goods
4. مبدا و مقصد حمل Port of loading and discharge
5. زمان و نوع وسیله حمل Date of shipment
6. حمل به دفعات و تغییر وسیله حمل Partial shipment and transshipment
7. بسته بندی Packing
8. شماره تعرفه کالا/Custom tariff No
9. شرایط فورس ماژور Force Majeure
10. روش پرداخت و مشخصات بانک فروشنده Mode of settlement
11. سایر شرایط (توضیح درباره هزینه های بانکی ،بازرسی و سایر شرایط) Other Conditions
12. شرایط گارانتی و وارانتهی ها و ... Guarantee and Warranty

گردآورنده:علیرضا فتاحی

COMMERCIAL INVOICE

2- سیاهه تجاری

سیاهه تجاری یکی از اسناد مهم می باشد که فروشنده کالا به نام خریدار صادر و به همراه سایر اسناد بر طبق قرارداد فروش برای خریدار ارسال می نماید .

هنگامی که فروشنده کالای مورد قرارداد را آماده حمل نمود قیمت و سایر مشخصات و اطلاعات مربوط به کالا را در سیاهه تجاری تنظیم می نماید تا برای خریدار مستقیماً یا از طریق بانک کارگزار خود (بسته به نوع قرارداد) ارسال نماید .

در سیاهه تجاری معمولاً بایستی اطلاعات زیر مندرج شده باشد :

الف : نام و آدرس فروشنده و خریدار کالا روی کاغذ مارک دار و تاریخ صدور سیاهه .

ب : شماره سفارش یا قرارداد ، مقدار کالا ، شرح کامل ، قیمت واحد و ذکر کلیه هزینه های دیگری که قبلاً هنگام عقد قرارداد ذکر گردیده و در قیمت واحد کالا به حساب منظور شده است و همچنین قیمت کل و کالا و هزینه ها .

ج: وزن کالا ، تعداد بسته ها و علامت حمل و همچنین شماره آن

د: شرایط تحویل و همچنین شرایط پرداخت .

ه: در صورتی که نام کشتی حمل کننده کالا مورد تقاضای خریدار باشد ، درسیاهه بایستی قید شود .

گمرکات بعضی از کشورهای وارد کننده مشخصات زیر را نیز مطالبه می نمایند :

الف : سیاهه تجاری که توسط فروشنده امضاء شده باشد .

ب: کشور ساخت کالا در سیاهه قید شود .

ج: بندر بارگیری و تخلیه یا مکان بارگیری و تحویل در سیاهه مشخص گردد.

همچنین در صورتی که درخواست شده باشد جزئیات و هزینه حمل و هزینه بیمه به صورت مجزا مشخص شود.

3- سیاهه گواهی شده : CERTIFIED INVOICE

سیاهه گواهی شده عبارت از سیاهه تجاری است که در آن فروشنده گواهی کرده است :

الف : کالا طبق قرارداد منعقدہ یا پیش سیاهه می باشد یا

ب: کالا ساخت کشور معین می باشد یا ساخت کشورهای ممنوع شده در قرارداد نمی باشد .

ج: هر مشخصات دیگری که خریدار از فروشنده درخواست نماید فروشنده در زیر سیاهه تجارتی نوشته و گواهی نماید .

معمولاً از فروشندگان و صادر کننده چنین سیاهه ای خواسته می شود سیاهه مزبور را به تأیید اطاق بازرگانی محل یا مقام رسمی بازرگانی محل نیز برسانند .

4- سیاهه تأیید شده : LEGALIZED INVOICE

بعضی از کشورها از فروشندگان کالا درخواست می نمایند که سیاهه تجاری توسط سفارت یا کنسولگری کشور خریدار در فروشنده کالا گواهی شود در این حالت سیاهه امضاء شده توسط فروشنده ، پس از گواهی توسط اطاق بازرگانی محل توسط سفارت نیز گواهی می گردد . این سیاهه را VISAED INVOICE نیز نامیده و بعضی از کشورهای خاورمیانه چنین سیاهه هایی را مطالبه می نمایند .

5- سیاهه کنسولی : COSULAR INVOICE

بعضی از کشورها از وارد کنندگان سیاهه کنسولی مطالبه می نمایند . این سیاهه که فرم چاپی بوده و توسط سفارتخانه های کشور فروشنده در اختیار فروشندگان قرار می گیرد و توسط فروشنده پر شده و سپس توسط سفارتخانه ممه‌ور به مهر می گردد و هزینه آنها توسط فروشنده پرداخت می گردد.

بعضی از کشورهای آمریکای جنوبی تقاضا می نمایند که در سیاهه کنسولی ، کشور سازنده کالا قید شده باشد و این موضوع بدان جهت است که قیمت فروش کالا با قیمت جاری کالای مذکور در بازار داخلی کنترل شود تا مشخص گردد که کشور خریدار دچار دامپینگ (DUMPING) نشده است . ثانیاً از لحاظ اتخاذ مبنائی جهت اخذ عوارض توسط مقامات گمرک کشور وارد کننده به کار برده می شود .

شرایط سیاهه کنسولی به شرح زیر می باشد :

الف : فرم سیاهه کنسولی بایستی در کاغذ مارک دار و ممه‌ور به مهر و امضاء سفارتخانه یا کنسولگری کشور خریدار در کشور فروشنده باشد .

ب: اگر در اعتبار 2 نسخه سیاهه کنسولی در خواست شده باشد هر دو نسخه بایستی در فرم مارک دار کنسولی و ممهور به امضاء سفارتخانه یا کنسولگری کشور خریدار باشد معمولاً در این حالت کپی نسخه اول مورد قبول نمی باشد .

ج: علامت حمل , تعداد بسته ها, وزن و شماره جواز ورود کالا در سیاهه کنسولی بایستی برابر با آنچه در سیاهه تجاری و یا بارنامه قید شده, باشد.

د: هیچ تغییر و یا اصلاحیه ای نباید در سیاهه کنسولی وجود داشته باشد و در صورتی که فروشنده بخواهد جمله ای را اصلاح نماید بایستی آن را جداگانه در یک برگ اصلاحیه به ضمیمه فرم سیاهه کنسولی که به امضا سفارتخانه مورد نظر رسیده باشد , ارائه نماید .

ه: شرایط حمل مانند CFR & CIF & FOB بایستی همانطور که در سیاهه تجاری آمده در سیاهه کنسولی نیز قید گردد.

و: نام کشتی حمل کننده کالا در سیاهه کنسولی بایستی با نام کشتی قید شده در بارنامه مطابقت داشته باشد .

6- گواهی مبدا : CERTIFICATE OF ORIGIN

گواهی مبدا سندی است که نام کشور سازنده کالا در آن مشخص می شود . این سند با وجودی که در بعضی از کشورها توسط فروشنده یا نماینده او پرمی شود ولی معمولاً در فرم ارائه شده توسط اطاق بازرگانی محل پر شده و توسط آن اطاق نیز گواهی می گردد. در متن این سند شرح کالا و کشور سازنده آن قید گردید . و توسط اطاق بازرگانی با دست امضاء شده و ممهور به مهر اطاق بازرگانی محل نیز می شود .

این سند ممکن است در ترکیب با سیاهه توسط فروشنده صادر گردد. گواهی ارزش کالا و ساخت کالا در کشورهای مشترک المنافع , ترکیبی از سیاهه و گواهی ساخت بوده و نمونه ای از این قبیل است . همچنین ممکن است گواهی مبدا توسط موسسه ثالثی مانند اطاق بازرگانی محل نیز صادر و گواهی گردد .

در اعتبارات اسنادی در صورتی که گواهی مبدا مطالبه شده و جزئیات و مشخصات دیگری در آن قید نشده باشد بانک , گواهی مبدا را همانگونه که ارائه شده قبول می نماید .

7- لیست بسته بندی و مشخصات کالا : SPECIFICATION & PACKING LIST

این اسناد نشان دهنده جزئیات کالای بسته بندی شده بوده و اغلب مسئولین گمرکات جهت بررسی محتویات داخلی صندوق و یا کارتن از آن استفاده می نمایند . در لیست بسته بندی نیازی به ذکر ریز قیمت هر واحد کالای بسته بندی شده نمی باشد و به همین جهت در PACKING LIST قیمت ریز کالای بسته بندی شده قید نمی شود ولی در لیست مشخصات SPECIFICATION قیمت ریز کالای بسته بندی شده قید می گردد .

8- گواهی وزن : WEIGHT CERTIFICATE

این گواهی توسط فروشنده و یا عمدتاً توسط شخص ثالثی صادر می گردد و صرفاً نشان دهنده وزن کالا است که بایستی با مقدار وزن نشان داده شده در اسناد دیگر مطابقت داشته باشد .

9- گواهی (کیفیت و بازرسی) کارخانه یا سازنده کالا (فروشنده)

CERTIFICATE MANUFACTURER'S OR SUPPLIER'S QUALITY OR INSPECTION

سندی است که به موجب آن کارخانه یا تهیه کننده کالا اعلام می نماید که کالا را بررسی نموده و گواهی می کند که کالا مطابق با قرارداد منعقد و یا پیش سیاهه می باشد .

طبق مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی ، بانک هر سندی را که به عنوان گواهی کیفیت و بازرسی کالا ارائه شده باشد قبول می کند مگر اینکه مشخصات آن در متن اعتبار دقیقاً تعیین شده باشد .

10- گواهی بازرسی کالا توسط شخص ثالث : THIRD PARTY INSPECTION CERTIFICATE

این نوع گواهی بازرسی کالا توسط اشخاص ثالث یا موسسه بازرسی مستقلی صادر می گردد . این موسسات کالا را از نظر کمی و کیفی (بستگی به نوع قرارداد و یا شرایط تعیین شده در اعتبارات اسنادی) بازرسی نموده و گواهی می نماید که کالا را در زمان حمل و یا در انبار کارخانه بررسی نموده و آن را برابر با مشخصات داده شده یافته اند و یا این که مشخصات کالا را دقیقاً در گواهینامه ذکر می نمایند .

موسسات خریدار جهت جلوگیری از ضرر و زیانی که ممکن است در اثر عدم تطابق کالا با مشخصات ذکر شده در اعتبار به آنها وارد آید ، مسئولیت بازرسی و کنترل کالا را به موسسات مستقلی که به شرکت های بازرسی معروفند محول می نمایند .

زیرا معمولاً با توجه به شرایط اعتبار ممکن است امکان بازرسی کالا توسط خریدار و یا نماینده اوموجود نباشد و به علاوه اکثر فروشندگان به علت آن که بازرسی کالا توسط خریدار ، کنترل پرداخت را کاملاً در اختیار خریدار قرار می دهد از قبول شرایطی که در آن گواهی بازرسی کالای صادره توسط خریدار ذکر شده باشد ، امتناع می ورزند لذا در چنین وضعیتی بازرسی کالا توسط شرکت های بازرسی مستقل ، در زمینه کنترل شرایط کمی و کیفی کالا به خریدار کمک می نماید . در موارد متعددی دیده شده است که این موسسات بازرسی ، علی رغم عدم تطابق شرایط کالا گواهی بازرسی را صادر نموده اند که پس از شکایت خریدار آنها به دادگاه فرا خوانده شده و از آن آنان به نفع خریدار خسارت دریافت شده است .

11- گواهی تجزیه سازنده سازنده کالا : MANUFACTURER ANALYSIS CERTIFICATE

این گواهی اجزاء و مواد اولیه و نسبت های آنها در ساخت مواد شیمیایی و داروئی را به وسیله تجزیه بیان می نماید . در بعضی موارد صدور این گواهی توسط یک لابراتور یا موسسه مستقل در خواست می گردد.

12- گواهی لیست سیاه : BLACK- LIST CERTIFICATE

کشورهائی که در حال جنگ با کشور دیگری بوده و یا به لحاظ روابط تیره سیاسی با کشوری ، خرید از کشور مزبور را ممنوع اعلام داشته اند تقاضای ارائه گواهی فوق را می نمایند . در این سند اطلاعات ذیل می تواند در خواست شود:

الف : کالا ساخت کشور مورد نظر نیست .

ب: طرفهای درگیر در فرآیند معامله (از قبیل کارخانه سازنده کالا ، بانک ، شرکت بیمه ، شرمتم حمل کننده کالا و غیره ممکن است دارای روابط دوستانهای با چنین کشور خارجی باشند) در لیست سیاه قرار نداشته باشند .

ج: وسیله نقلیه ای که کالا را حمل می نماید نبایستی در بنادر آن کشور توقف نماید مگر اینکه به علت خاص مجبور به توقف باشد .

البته موسسات و اطاقهای بازرگانی اکثر کشورهای از دادن چنین گواهینامه ای اکراه دارند .

13- گواهی بهداشت و سلامت دام: VETERINARY HEALTH AND SANITARY CERTIFICATE

این نوع گواهینامه که برای خرید کالاهای خوراکی و دامی و پوست دام و حیوانات می باشد معمولاً توسط مقامات کشور خریدار درخواست می گردد و صحت آن بایستی توسط مقامات بهداشتی، کشاورزی و یا دامپروزی کشور فروشنده تأیید شده باشد.

14- گواهی ضد عفونی: FUMIGATION CERTIFICATE

این گواهی معمولاً هنگامی صادر می گردد که مقامات بهداشت و بهداشتی کشور خریدار چنین گواهینامه ای را در هنگام ورود کالا درخواست نمایند و لذا فروشنده موظف است کالاهای کشاورزی را قبل از بارگیری ضد عفونی نموده و مقامات بهداشت کشور فروشنده نیز گواهی و تأیید نمایند که کالای فروخته شده عاری از هر نوع آفت گیاهی می باشد. البته بایستی توجه نمود که شرکت حمل کننده کالاهای کشاورزی نیز موظف است قبل از بارگیری انبارهای خود را ضد عفونی نماید و چنانچه به علت عدم ضد عفونی کالای مربوط خسارت ببیند مسئولیت آن متوجه شرکت حمل و نقل خواهد بود.

2 اسناد حمل TRANSPORT DOCUMENT

2.1 بارنامه

تعریف کلی بارنامه :

به طور کلی بارنامه عبارت از سندی است که توسط شرکت حمل کننده و یا عامل حمل پس از دریافت کالا جهت حمل صادر می گردد. بارنامه ها دارای انواع مختلف می باشند :

2.1.1 بارنامه دریائی

2.1.2 بارنامه هوائی

2.1.3 بارنامه زمینی

2.1.4 راه نامه راه آهن

2.1.5 رسید نامه پستی

1- بارنامه دریائی: BILL OF LADING

بارنامه دریائی سندی است که توسط شرکت کشتیرانی و یا نماینده آن در مقابل دریافت کالا جهت حمل صادر می گردد، در صورتی که بارنامه به صورت دریافت برای حمل RECEIVED FOR SHIPMENT صادر شده باشد حاکی از وصول کالا توسط شرکت کشتیرانی مربوطه بوده ولی نشانگر حمل قطعی کالا نمی باشد و در صورتی که کالا در کشتی مشخص جهت حمل به مقصد معینی بارگیری شود سندی که صادر می شود بارنامه (آن بورد) ON BOARD نام دارد.

در بارنامه کلیه شرایط حمل و همچنین مشخصات بار از قبیل وزن و حجم و نوع کالا و تعداد بسته ها (نگله) و نیز نام بندر مبدا بارگیری و بندر مقصد و نام کشتی به علاوه تاریخ حمل قید می گردد. در صورتی که کرایه حمل درمبدا پرداخت شده باشد عبارت FREIGHT FREIGHT PREPAID (PAID) و در حالتی که کرایه حمل در مقصد پرداخت گردد عبارت FREIGHT COLLECT یا FREIGHT TO BE PAID AT DESTINATION در بارنامه ذکر می گردد. بارنامه قرارداد حمل کالا نیست ولی بیانگر آن است که قراردادی برای حمل کالا منعقد و یا موافقت جهت حمل محموله قبل از صدور بارنامه به عمل آمده است. بارنامه دریائی معمولاً در چندین نسخه

اصلی ORIGINAL صادر می گردد و در اعتبارات اسنادی درخواست می شود که کلیه نسخ اصلی که در اصطلاح به آن FULL SET می گویند با بانک معامله کننده اسناد ارائه گردد و چنانچه یکی از نسخ اصلی ارائه نشده باشد ، بانک از معامله اسناد تحت اعتبار اسنادی مربوطه خودداری می نماید .

علت صدور بارنامه در چند نسخه اصلی ، آن بوده است که در صورت مفقود شدن یکی از نسخ ، صاحب کالا بتواند با ارائه نسخه دیگر کالای خود را از شرکت کشتیرانی دریافت دارد و بانک معامله کننده اسناد ، معمولاً اسناد را در دو مجموعه جدا از هم پست می نماید تا در صورتی که یک مجموعه از اسناد در بین راه مفقود گردد مجموعه دوم به بانک گشایش کننده رسیده و آن بانک بتواند اسناد را بررسی و جهت دریافت کالا به خریدار ارائه دهد .

اگر کالای تحویل شده به کشتی از لحاظ ظاهری در بسته بندی خوب ارائه شده باشد و شکل ظاهری بسته نشانگر آسیب دیدگی آن نبوده و جمله ای دال بر هر گونه عیب و نقصی در بارنامه نباشد ، این بارنامه را اصطلاحاً بارنامه تمیز یا CLEAN می گویند .

در صورتی که جمله ای در بارنامه ذکر شده باشد که حاکی از بسته بندی معیوب کالا باشد این گونه بارنامه ها را اصطلاحاً CIAUSED B/L (بارنامه مقید) و یا DIRTY B/L یا FOUL B/L می نمایند و بانکها طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی چنین بارنامه ای را قبول نمی کند مگر اینکه دستور دهنده اعتبار آن را قبول نماید .

بارنامه دریائی معمولاً سند مالکیت کالا به شمار رفته و قابل معامله است و بنابراین کالا در مقصد توسط شرکت کشتیرانی تنها در صورت ارائه یک نسخه امضا شده اصلی ORIGINAL بارنامه تسلیم خریدار می گردد . در بارنامه دریائی مشخصات زیر درج می شود :

- 1- نام و آدرس فرستنده کالا SHIPPER
- 2- نام و آدرس گیرنده کالا CONSIGNEE
- 3- نام بندر مبدا بارگیری PORT OF LOADING
- 4- نام بندر مقصد تخلیه PORT OF DISCHARGE
- 5- نام کشتی حمل کننده کالا OCEAN VESSEL
- 6- شرح کالا DESCRIPTION OF GOODS
- 7- تعداد بسته ها و وزن و حجم آن کالای مورد حمل NUMBER OF PACKAGES OR UNITS
- 8- این که کالا در انبار کشتی بارگیری شده است که این موضوع با ذکر کلمه ON BOARD نشان داده می شود .
- 9- ذکر این که کرایه حمل در مبدا پرداخت شده و یا این که در مقصد پرداخت می شود .
- 10- تاریخ بارنامه : در صورتی که اعتبار اسنادی بارنامه ارائه شده به بانک معامله کننده اسناد پس از مدت 21 روز از تاریخ حمل آن باشد ، این نوع بارنامه را کهنه STALE مینمایند و بانک معامله کننده طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی ، از قبول آن خودداری می نماید ، مگر آنکه صراحتاً در اعتبار تاریخ معین ذکر شده باشد .

11- در بارنامه بهتر است کلمه SHIPPED استفاده شده باشد که حاکی از در راه بودن کالای موضوع بارنامه است و چنانچه عباراتی نظیر SINCE SHIPPED و یا RECEIVED FOR SHIPMENT قید شده باشد بانکها در اعتبارات اسنادی بایستی از قبول چنین نوع بارنامه هایی خودداری نمایند . البته طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی بارنامه دریائی دریافت جهت حمل مورد قبول نیست مگر آنکه به صراحت بارنامه حمل در وسیله نقلیه در خواست شده باشد . لذا بانکها باید با توجه به مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی از قبول بارنامه

دریایی دریافت جهت حمل Rceveid for Shipment خودداری نمایند . لذا مشخص می شود که مقررات متحد الشکل بین بارنامه دریایی حمل بندر به بندر با حمل مرکب چند وجهه تفاوت قایل شده است و در حمل چند وجهه بارنامه تحویل برای حمل عملاً پذیرفته شده در حالیکه در بارنامه دریایی بندر به بندر بارنامه تحویل برای حمل پذیرفته نیست مگر آنکه به صراحت در متن اعتباراسنادی ذکر شده باشد .

12- در بارنامه قسمتی در نظر گرفته شده است تا نام فرد یا موسسه ای نوشته شود که هنگام رسیدن کالا به مقصد باید به او اطلاع داده شود و این نکته با عبارت NOTIFY PARTY مشخص می گردد .

13- در صورتی که کالا روی عرشه ON DECK حمل شده باشد ، این موضوع روی بارنامه قید می گردد . در اعتبارات اسنادی ، بانک معامله کننده اسناد طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی اطاق بازرگانی بین المللی مجاز به قبول چنین بارنامه ای نمی باشد مگر اینکه در متن اعتبار اسنادی مورد بحث صراحتاً چنین بارنامه ای را قبول نموده باشد . اگر بارنامه دریایی حاکی از حمل کالا روی عرشه کشتی را بیوشاند . باید توجه داشت که پر خطرترین نوع حمل دریایی آن است که کالا روی عرشه کشتی حمل شود . بعضی از کالاها مانند تیر آهن با توجه به ماهیت آن باید روی عرشه حمل شوند ، به علاوه با توجه به حمل کالا به وسیله کانتینر معمولاً کشتیهای کانتینر را روی عرشه حمل می نمایند .

- تاریخ صدور بارنامه به دلایل زیر بایستی قید گردد:

الف : اگر مهلت حمل کالا در اعتبار اسنادی قید شده باشد تاریخ بارنامه نشان دهنده آن است که کالا به موقع حمل شده است یا خیر .

ب: اسناد اعتباری بایستی فوراً پس از حمل به بانک کارگزار ارائه شود و حداکثر 21 روز پس از تاریخ صدور بارنامه ، فروشنده می تواند اسناد حمل را ارائه دهد ، در غیر این صورت بانک از قبول اسناد حمل طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی اطاق بازرگانی بین المللی خودداری می نماید چنین بارنامه ای را که پس از 21 روز از تاریخ صدور ارائه شده باشد ، همان گونه که گفته شد در اصطلاح تجارت بین المللی بارنامه کهنه یا بیات STALE می گویند علت عدم قبول چنین بارنامه کهنه در اعتبارات اسنادی این است که اصولاً اسناد حمل باید زودتر از حمل از کالا به دست خریدار برسد تا بتواند پس از طی تشریفات بانکی و گمرکی نسبت به ترخیص کالا در زمان معین از گمرک مقصد و در نتیجه فاسد شدن آن و یا خسارت دیدن آن شود . به علاوه هزینه انبارداری گمرک نیز به آن اضافه می گردد .

در موارد خاصی نیز که کالا مدت مدیدی در گمرک می ماند ، احتمال متروکه شدن آن وجود دارد که با الزام فروشنده به تحویل اسناد حمل ظرف مدت مشخص شده ، امکان بروز چنین مشکلاتی تا حد امکان کاهش خواهد یافت .

همان گونه که گفته شد بارنامه دریایی سند مالکیت کالا محسوب می شود ، این سند معمولاً به صورت قابل معامله و قابل انتقال صادر می گردد. بنابراین و با توجه به این خصوصیت ، گیرنده کالا در صورتی که نام او در بارنامه به یکی از سه صورت زیر صادر می گردد:

1- ممکن است بارنامه به حواله کرد شخص معینی صادر شده باشد . در این صورت اصطلاح TO THE ORDER OF یا TO ORDER به کار برده می شود و در چنین حالتی شخصی که بارنامه به نام او (یا به حواله کرد او) صادر شده است می تواند با ظهر نویسی ، آنرا به شخص دیگری منتقل نماید .

2- ممکن است بارنامه به صورت حامل BEARER باشد که در این حال ارائه دهنده آن به شرکت حمل و نقل ، مالک کالا شناخت می شود و در نتیجه چنین بارنامه ای نیاز به ظهر نویسی ندارد .

3- ممکن است بارنامه به حواله کرد شخص فروشنده کالا یا SHIPPER صادر گردد. در چنین حالتی فروشنده کالا باید بارنامه را به صورت سفید BLANK ارائه کند و یا عهده خریدار کالا ظهر نویسی نماید تا مالکیت کالا به خریدار منتقل گردد. چنانچه خریدار کالا که نام وی در ظهر نویسی توسط فروشنده ذکر شده است بخواهد کالای موضوع بارنامه را به دیگری منتقل نماید باید او نیز بارنامه ظهر نویسی مجدد نماید تا قابل انتقال به شخص ثالث باشد ولی چنانچه بارنامه به صورت سفید BLANK ظهر نویسی شده باشد برای انتقال آن نیاز به ظهر نویسی مجدد نمی باشد .

2- راهنما هوایی : AIR WAY BILL

بارنامه هوایی که آنرا AIR WAY BILL یا AIR FREIGHT NOTE و یا CONSIGNMENT NOTE می نامند معمولاً در 12 نسخه صادر می گردد که 3 نسخه اصلی آن از نظر تجارتي مهم بوده و بقیه نسخ آن برای قسمت های داخلی شرکت هواپیمائی به کار برده می شود.

سه نسخه اصلی آن به ترتیب عبارتند از :

1- نسخه اصلی اول برای شرکت حمل کننده یا صادر کننده . FOR CARRIER.

2- نسخه اصلی دوم برای گیرنده کالا FOR CONSIGNEE

3- نسخه اصلی سوم برای فرستنده کالا . FOR SHIPPER

بارنامه هوایی فقط یک رسید می باشد و سند قابل معامله و یا سند مالکیت کالا به حساب نمی آید و لذا ذینفع کالا پس از دریافت بارنامه ، به شرکت هواپیمائی مراجعه نموده و پس از آن ارائه آن به شرکت هواپیمائی ، حواله تحویل کالا DELIVERY ORDER را دریافت می دارد .

فرستنده کالا پس از تحویل کالا به شرکت هواپیمائی و دریافت نسخه سوم بارنامه تا هنگامی که آنرا به بانک گیرنده تحویل ننموده ، می تواند به شرکت هواپیمائی مراجعه و از آنها بخواهد که نام گیرنده و آدرس او را تغییر دهد و یا کالا را باز پس گیرد

در بروات اسنادی ، صادر کننده و یا بانک او برای آن که کنترل خود را بر کالا حفظ نمایند از شرکت هواپیمایی در خواست می نمایند هنگام صدور بارنامه ، آنرا ((جهت تحویل به)) (CONSIGNED TO) به بانک کارگزار و یا ((به حواله کرد)) او (TO THE ORDER OF) صادر نماید. در چنین حالتی کالا هنگامی تحویل خریدار می گردد که دستورات صادره از سوی فروشنده یا بانک او ، توسط خریدار انجام شده باشد .

در اعتبارات اسنادی نیز گشایش بانکهای گشایش کننده اعتبار به منظور کنترل و کاهش ریسک خود همیشه ترتیبی می دهند که در متن اعتبار ، بارنامه به نام بانک گشایش کننده اعتبار باشد .

بارنامه هوایی باید ممهور به مهر شرکت هواپیمائی ، و شامل اطلاعات مربوط به تاریخ پرواز و شماره پرواز باشد تا بدین طریق دقیقاً تعیین شود چه موقع کالا به مقصد تعیین شده خواهد رسید . به این مهر ، FLIGHT STAMP یا مهر پرواز گفته می شود .

هربرگ بارنامه در دو طرف بالای صفحه و قسمت پایین سمت راست آن ، دارای یک عدد یازده رقمی است که سه رقم اول سمت چپ آن کد شرکت حمل و نقل هوایی بوده و 8 رقم بعدی شماره بارنامه است . در پشت صفحات نسخ اصلی بارنامه شرایط قرارداد حمل چاپ شده است .

راهنما هوایی به جهات زیر دارای اهمیت است :

الف - رسید کالا جهت حمل است .

ب- مشخص کننده قرارداد حمل است .

ج- صورتحساب کرایه حمل کالا است . این کرایه حمل بر حسب قرارداد یا در مبدأ و یا در مقصد قابل پرداخت است که این موضوع روی راهنما هوایی مشخص می شود.

د - راهنمای نحوه حمل کالا توسط مسئولین حمل می باشد (یعنی چگونگی حمل و مراقبت از کالا و ارسال و تحویل آن توسط کارمندان هوایی)

ه - گواهی بیمه است در صورتی که بیمه حمل از طرف ارسال کننده کالا تقاضا شده باشد .

هنگامی که بارنامه هوایی توسط شرکت حمل و نقل هوایی یا کارگزار (AGENT) او صادر شود و توسط او و همچنین ارسال کننده کالا امضا گردد، معتبر است و اعتبار این قرارداد حمل هنگامی که کالا در مقصد تحویل گیرنده آن گردید ، به پایان می رسد .

3- راه نامه (بارنامه) کامیون یا CMR:

راه نامه کامیون سندی غیر قابل معامله است که جهت حمل کالا با کامیون مورد استفاده قرار می گیرد . این سند مخصوص حمل کنندگان با کامیون بوده و حدود مسئولیت های متصدیان حمل و نقل جاده ای را مشخص می نماید و معمولاً در 6 الی 14 نسخه صادر می گردد که 3 نسخه اصلی می باشد که به امضا صادر کننده حمل کننده و گیرنده کالا می رسد و بقیه نسخ آن جهت گمرکات ورودی و خروجی کشورهای بین راه مورد استفاده قرار می گیرد . اهم اطلاعات مندرج در راه نامه کامیون به شرح زیر است :

1- نام و نشانی فرستنده کالا یا کارگزار آن

2- نام و نشانی حمل کننده کالا

3- نام و نشانی گیرنده کالا

4- تاریخ صدور و تاریخ حمل

5- تاریخ و محل بارگیری در مبدا و همچنین تاریخ و محل تحویل در مقصد

6- وزن خالص و ناخالص محموله

7- هزینه های مربوط به حمل و گمرک و غیره

8- مشخصات کالا از لحاظ ابعاد ، نوع بسته بندی ، نوع کالا ، تعداد و علائم روی آن

9- ذکر این که آیا انتقال از کامیونی به کامیون دیگر مجاز است یا خیر ؟

10- اسناد ضمیمه

این سند تحت مقررات بین المللی حمل کالا از طریق جاده CONVENTION MERCHANDISE ROUTIER=CMR

صادر می گردد . این مقررات در سال 1956 جهت تامین منافع و حقوق دست اندرکاران حمل و نقل جاده ای و یکنواخت نمودن شرایط حاکم بر قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا توسط سازمان IRU * به وجود آمد و در سال 1978 نیز با توجه به نیاز، تغییرات و اصلاحاتی در مقررات مربوطه ایجاد گردید. در مقررات این کنوانسیون پیش بینی شده که چنانچه یکی از کشورهای مبدا و یا مقصد حمل و نقل عضو این کنوانسیون باشد مقررات در مورد کشور غیر عضو نیز حاکم و معتبر می باشد .

همانطور که گفته شد، راه نامه کامیون رسیدی است که حمل کننده پس از دریافت کالا به فرواردر یا عاملین حمل می دهد و متعهد به رساندن کالا به مقصد میباشد . به علاوه این رسید قابل انتقال نبوده و قابل ظهنرویی جهت ترخیص کالا از گمرک نیز نمی باشد . ضمناً یک محموله ممکن است در چندین کامیون بارگیری شود که عاملین حمل بر مبنای آن بارنامه و یا FBL * صادر می نمایند که به وسیله آن می توان مالکیت کالا را انتقال داد .

مقررات و کنوانسیون های ناظر بر حمل و نقل جاده ای

همانطور که می دانیم در صورتی که کالا از طریق جاده حمل گردد ممکن است از یک یا چند کشور بین راه عبور نماید تا به کشور مقصد وارد و در گمرک مقصد ، کالا را تخلیه نماید . کشورهای بین راه جهت اطمینان از این که کامیون حامل کالا مقداری از کالا را داخل کشور آنها تخلیه ننموده و یا دارای کالای ممنوعه نمی باشد ، اقدام به بازرسی کامیونهای ورودی نموده و پس از کنترل مدارک مربوطه و ذکر مقدار کالا ، به کامیون مربوطه اجازه ترانزیت از خاک کشور خود را می دهند . این شیوه عمل باعث تاخیر در رسیدن کالا به مقصد نهایی و معطلی بیش از اندازه در گمرکات ورودی و خروجی کشورها می شود .

به منظور این نقیصه در سال 1959 مقرراتی جهت ایجاد تسهیلات در رابطه با تشریفات گمرکی کامیونهای حامل کالا که جاده های بین المللی تردد نموده و از گمرکات مرزی کشورهای بین راه عبور می کردند ، به وجود آمد .

بر طبق مفاد این مقررات ، موسسات حمل و نقل بین المللی با خرید دفترچه کارنه تیر * برای هر سفر ، پرداخت حقوق و عوارض گمرکی محموله کامیون را تضمین می کنند . این ضمانت توسط شرکت های حمل و نقل بین المللی به اطاق بازرگانی مبدا سپرده می شود و در مقابل ، اطاق بازرگانی محل با در اختیار قرار گذاردن دفترچه کارنه تیر ضامن عبور ترانزیت کامیون مربوطه تا گمرک نهائی می گردد .

نظار بر حسن اجرای مقررات ((تیر)) به سازمان اتحادیه حمل و نقل بین المللی جاده ای معروف به ایرو IRU که یکی از سازمانهای وابسته به سازمان ملل متحد می باشد ، محول گردیده است و اطاق بازرگانی کشور صادر کننده کارنه تیر که عضو سازمان IRU است ، موسسه ضامن شناخته می شود.

دفترچه کارنه تیر عبارتست از دفترچه ای که توسط اطاق بازرگانی محل برای کامیونهایی که واجد شرایط مطابق با استاندارد تعیین شده در کنوانسیون تیر * می باشند صادر می گردد . بدین طریق که موسسه حمل و نقل واجد شرائط ، جهت هر سفر کامیون خود ، اقدام به خرید یک دفترچه از اطاق بازرگانی مبدا نموده و ضمانتنامه معتبر به اطاق مزبور ارائه می نماید .

هر دفترچه کارنه تیر دارای 8 الی 14 صفحه می باشد و کامیونهائی که تحت مقررات کارنه تیر تردد می نمایند پس از بارگیری در گمرک مبدا در قسمت بار کامیون با سیم و سرب توسط گمرک مبدا پلمپ و مهرور و مشخصات مربوطه در کارنه تیر درج میگردد . در هنگام خروج از مرز کشور مبدا در صورت سالم بودن پلمپ درب کامیون ، پس از تشریفات گمرکی به کامیون اجازه خروج داده شده و بدین ترتیب کامیون کالا به گمرک کشور مقصد هدایت می گردد . علی رغم آنکه مقررات کارنه تیر برای تسهیل امور موسسات حمل و نقل جاده ای و وسیله نقلیه مربوطه صادر می گردد، ولی در عمل برای صاحبان کالا نیز ایجاد اطمینان در حمل و نقل صحیح و بدون کم و کاست کالا می نماید .

لازم به ذکر است که ایران در سال 1349 به این کنوانسیون ملحق گردید .

4- راه نامه (بارنامه) راه آهن RAILWAY BILL

راه نامه راه آهن سندی است که توسط شرکتهای راه آهن در ایستگاههای بارگیری آنان صادر می گردد و بدین وسیله شرکت راه آهن طی این سند اعلام مینماید که کالای مندرج در راه نامه را تحویل گرفته و متقبل شده که آنرا در مقصد صحیح و سالم همان طور که تحویل بدهد . راه نامه راه آهن سندی غیر قابل معامله و انتقال است و بنابراین با ظهر نویسی نمی توان آن را به دیگری انتقال داد . در کشور ما کالاهائی که از طریق راه آهن حمل می شود از سه مبدا ورودی کشور به شرح زیر وارد می شود:

الف- کالاهائی که از مبدا اروپا از طریق کشور ترکیه حمل می شود از مرز رازی وارد ایران می شود . این راه نامه تحت مقررات کنوانسیون بین المللی حمل و نقل کالا با راه آهن (RU/CIM) می باشد که در 5 نسخه صادر شده و نسخه چهارم آن پس از دریافت کالا به فرستنده تحویل می گردد و در مقصد ، گیرنده کالا این نسخه چهارم را که همراه با بقیه اسناد از فرستنده کالا دریافت داشته است ، به راه آهن کشور ارائه نموده و کالا را در مقصد تحویل می گیرد .

ب- کالاهائی که از کشورهای اروپائی و یا از طریق ترانزیت کشورهای اروپای شرقی و اتحاد شوروی حمل شده و از طریق مرز جلفا وارد ایران می گردد. مقررات حاکم بر این بارنامه راه آهن را SMGS* یا موافقت نامه حمل و نقل کالا با راه آهن می نامند از دریافت کالا در مبدا توسط راه آهن , نسخه دوم راه نامه که آنرا DUPLICATE RAILWAY BILL می نامند به فرستنده کالا تحویل می گردد و در مقصد , گیرنده کالا با ارائه آن کالای خودرا دریافت می دارد .

ج- کالاهائی که از مبادی راه آهن میر جاوه وارد ایران می گردد که مقصد این کالاها ایستگاه راه آهن زاهدان می باشد .مقررات حاکم براین راه نامه های راه آهن, مقررات داخلی دو کشور می باشد .

در سال 1982 با توجه به افزایش حجم کالا و مسافر , مقررات حقوقی یک نواختی به نام کوتیف COTIF* * به منظور تسهیل در حمل مسافر و بار در حمل و نقل بین المللی با راه آهن به وجود آمد . کشور ما این مقررات را از تاریخ اول اکتبر 1985 پذیرفت و به مرحله اجرا درآورد . دربارنامه های راه آهن مشخصات زیر بایستی درج گردد .

1- نام و آدرس فرستنده کالا

2- نام ایستگاه مبدا و مقصد کالا

3- نام و آدرس گیرنده کالا

4- تعیین نوع کالا و مشخصات آن از قبیل تعرفه , ابعاد و غیره

5- وزن کالا , تعداد بسته ها و مشخصات بسته بندی

6- شماره واگن

7- ذکر جزئیات مورد لزوم جهت گمرک

8- هزینه حمل کالا , معمولا بر اساس تعرفه راه آهن مربوطه می باشد که محاسبه آن بر مبنای وزن کالا , قیمت واحد , تعرفه مربوطه و نرخ تسعیر به اضافه هزینه های فرعی است که به دو صورت پیش کرایه و پس کرایه پرداخت می گردد.

5- رسید یا گواهی پستی : PARCEL POST RECEIPT

هنگامی کالا به وسیله پست فرستاده شود , اداره پست یک رسید جهت کالای بسته بندی شده صادر می کند و کالا مستقیما به گیرنده آن طبق آدرس داده شده تحویل می گردد .البته می توان در بعضی مواقع با ارسال کالا از طریق بانک درکشور خریدار کنترل بیشتری بر اعمال نمود ولی دربسیاری از بانکها تمایلی به سرو کار داشتن با کالا برین روش ندارند زیرا مقامات پستی اغلب حاضر نیستند بسته های پستی را بر اساس دستور بانک نگهداری نمایند و بانکها خودشان نیز اکثرا فضای کافی و مناسب برای نگهداری اینگونه کالاها دراختیار ندارند . ضمنا در مقررات متحد الشکل پروات وصولی بیان شده است که کالا نباید قبل از موافقت بانک , مستقیما برای آن بانک ارسال گردد .بعلاوه بر اساس مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی بانکها رسید یا گواهی پستی را خواهند پذیرفت مشروط بر اینکه در صورت ظاهر آن مشخص باشد که رسید یا گواهی مزبور در محل ارسال کالا طبق شرایط اعتبار , مهور و یا تأیید گردیده است .

2 انواع دیگر بارنامه ها

2.1. بارنامه گروهی : GROUPAGE B/L

فرواردرها مجازند کالاهای همگونی را که توسط فروشندگان مختلف به مقصدهای یکسانی ارسال می گردد , به صورت گروهی بسته بندی نموده و به عنوان یک محموله ارسال نمایند مالک کشتی در این گونه موارد اقدام به صدور بارنامه گروهی GROUPAGE BILL OF LADING

می نماید. نظر به اینکه فورواردر نمی تواند بارنامه صادر شده توسط مالک کشتی را به هر یک از فروشندگان کالا بدهد لذا اقدام به صدور گواهی حمل برای هر یک از فروشندگان کالاها می نماید. این سند را اصطلاحاً HOUSE BILL OF LADING یا بارنامه داخلی می نامند و در مقصد نماینده فورواردر اقدام به گشایش محموله گروهی نموده و بر اساس HOUSE BILL OF LADING یا بارنامه داخلی، کالاهای فرستاده شده را به گیرندگان آنها تحویل می دهند. موارد استفاده از این شیوه رو به افزایش است زیرا استفاده از کانتینر برای حمل و نقل در سالیان اخیر افزایش یافته است. مزایای ارسال کالا به شیوه GROUPAGE B/L عبارت است از: صرفه جوئی در هزینه بسته بندی کمتر، معمولاً انتقال سریعتر، خطر دله زدی کمتر، کمتر صدمه دیدن کالا، نرخ هزینه حمل نیز در مقایسه حمل جداگانه کالا، ارزانتر می باشد. قابل ذکر است که بارنامه های مذکور در فوق غیر قابل معامله و انتقال می باشد.

2.2. بارنامه پشت سفید یا ملخص: B/L SHORT FORM

در پشت بارنامه های دریایی سنتی شرایط زیادی با حروف ریز درج شده است که خود باعث پیچیدگی در انجام معامله با اینگونه بارنامه ها می گردد. در سال 1979 هیئت ساده سازی شیوه های تجارت بین المللی

SITPRO= SIMPLIFICATIO OF INTER NATIONAL TRADE PROCEDURES BOURD

فرم جدیدی به عنوان بارنامه پشت سفید یا ملخص معرفی نمود که به جای بارنامه های معمولی به کار گرفته شود.

این بارنامه پشت سفید یا ملخص از نظر حقوقی و شرایط عملی با بارنامه سنتی یکسان بوده و فقط ساده تر از آن است و می تواند برای هر شرکت کشتیرانی مورد استفاده قرار گیرد طرح مشابهی نیز در اوائل دهه 1970 در کشورهای نظیر کانادا، آمریکا، اسکانیدیناوی مورد استفاده قرار گرفت که از نظر قانونی و عملی قابلیت استفاده خود را نشان داد.

بارنامه پشت سفید یا ملخص یک بارنامه قابل معامله بوده و از این لحاظ هیچ گونه تفاوتی با بارنامه معمولی ندارد. تنها به جای شرایط مفصل و ریز مندرج در ظهر بارنامه های سنتی یک عبارت کوتاه چند خطی استاندارد در روی بارنامه چاپ شده است که نشانگر شرایط بارنامه می باشد.

2.3. بارنامه خط سیر منظم یا لاینر: LINER B/L

اینگونه بارنامه ها توسط شرکت های کشتیرانی صادر می گردد که در مسیرهای منظم و مرتبی در رفت و آمد می باشند. به عبارت دیگر این کشتیها تحت برنامه از پیش تنظیم شده ای در زمانهای مشخص به بنادر خاص وارد و یا از آن خارج می شوند. سرویس خطوط کشتیرانی منظم که دارای مسیرها و مقاصد یکسانی می باشند ممکن است جلساتی برگزار نمایند که طی آن در مورد موضوعاتی مانند شرایط و ترتیبات بارنامه، کرایه حمل و گاهی استفاده از تسهیلات پهلوی گیری، توافقهائی در بین اعضاء به عمل آید که در این صورت موظف به رعایت آن می باشند.

2.4. بارنامه غیر قابل معامله: WAY B/L - NONNEGOTIABLE SEA

بارنامه غیر قابل معامله بارنامه ای است که سند مالکیت کالا نبوده و قابل انتقال نمی باشد. کالای این نوع بارنامه فقط به شخصی که در متن بارنامه به عنوان گیرنده کالا اعلام شده تحویل می شود و از آنجائی که بارنامه دریایی قابل معامله به علت آن که ممکن است چندین دست بگردد تا به مابک نهایی برسد و طی کردن این مراحل معمولاً کند و طولانی می باشد، لذا بعضی از شرکت های کشتیرانی برای اجتناب از این مراحل سیر طولانی، بارنامه غیر قابل معامله را ابداع و به کار گرفته اند.

2.5. بارنامه سراسری: THROUGH BILL OF LADING

بارنامه سراسری (سنتی)، حمل و نقلی را که توسط چند وسیله حمل انجام می پذیرد در بر می گیرد اما بارنامه سراسری باید توسط شرکت کشتیرانی و یا نماینده او صادر شود. در این روش حمل، قسمتی از مسیر حمل باید از طریق دریا انجام شود و شرکت کشتیرانی صادر کننده این نوع بارنامه مسئولیت و چگونگی آن قسمت از سفر را که در خشکی انجام می شود، به عهده نگرفته و فقط خود را مسئول تعهدات و خساراتی که در دریا اتفاق می افتد، می داند.

رسید افسر کشتی : MATE'S RECEIPT

این رسید معمولاً توسط ناخدا دوم کشتی و یا افسر بارکشی در مرحله تحویل کالا به کشتی صادر می گردد و در مقابل دریافت این رسیدها در روز آخر پس از انجام بارگیری ، بارنامه دریایی صادر می گردد که توسط کاپیتان کشتی و یا نماینده شرکت کشتیرانی امضا گردیده و تحویل فروشنده کالا یا تحویل دهنده کالا می شود . MASTER'S RECEIPT سند مالکیت کالا نبوده و قابل انتقال نیز نمی باشد و نمی تواند جایگزین بارنامه گردد.

2.6. بارنامه کانتینر : CONTAINER BILL OF LADING

کانتینرها امروزه نقش مهمی را در حمل و نقل بین المللی ایفا نموده و بارنامه حمل مرکب می باشد ، بیش از پیش مورد استفاده قرار می گیرد . اینگونه بارنامه ها حمل کالا را از مبدا تا بندر مقصد و یا از انبار مبدا حمل زمینی تا مقصد نهایی در خاک کشور خریدار ، پوشش می دهد .

2.7. بارنامه شخص ثالث THIRD PARTY BILL OF LADING

در تجارت بین المللی بعضاً اتفاق می افتد که فروشنده به تنهایی قادر نیست همه کالاهای تعهد شده مربوط به صادرات خود تهیه نماید و لذا تهیه قسمتی از کالای خود را به عاملین حمل و نقل و یا فروشنده دیگری واگذار مینماید و در این گونه موارد از بارنامه شخص ثالث استفاده می گردد . لذا در تعریف می توان گفت که بارنامه شخص ثالث بارنامه ای است که در آن ارسال کننده یا SHIPPER شخص یا موسسه دیگری غیر از ذینفع اعتبار اسنادی می باشد.

با توجه به آنکه خریدار اکثراً با شخص ثالث که بر حسب تقاضای ذینفع اعتبار عهده دار تحویل کالا به ————— کننده می گردد آشنایی ندارد و احتمال بروز خطرات یا خساراتی را از این بابت می دهد لذا ممکن است از قبول بارنامه شخص خودداری نماید و به همین علت در نشریات قبلی مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی قبول چنین بارنامه ای از طرف بانکها مجاز نبود . در همین راستا بعضی از بانکهای پرداخت کننده و معامله کننده چنین بارنامه هایی (که عاملین حمل و نقل یا فرواردر از طرف فروشنده ترتیب حمل کالا را می دهد) ، علی رغم اعلام قبول بارنامه شخص ثالث در متن اعتبار اسنادی مربوطه ، از ذینفع اعتبار می خواهند ظهر بارنامه را امضا نمایند تا اطمینان حاصل نمایند که ذینفع اعتبار در جریان حمل کالا قرار گرفته است .

از طرف دیگر بعضاً گروهی از خریداران از قبول بارنامه شخص ثالث خودداری می نمایند چون طبق شرایط اعتبار ، این ذینفع اعتبار است که باید اسناد را به بانک ارائه و در نتیجه وجه اسناد را دریافت دارد و در واقع مالک قانونی اسناد را ذینفع اعتبار می دانند .

با توجه به نظرات فوق از آنجا که بعضی از کشورها بارنامه شخص ثالث را قبول می نمودند و بعضی دیگر از پذیرفتن آن خودداری می کردند لذا اطاق بازرگانی بین المللی مقررنمود که بارنامه شخص ثالث مورد قبول است مگر اینکه در اعتبار به صورت دیگری تصریح شده باشد .

2.8. بارنامه چارتر یا دربست B/L CHARTER PARTY

هنگامی که کشتی توسط شخص یا شرکتی (CHARTERER) جهت حمل کالا اجاره گردد ، بارنامه صادره را بارنامه چارتر می گویند .

لازم به ذکر است که بر اساس مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی بانکها در صورتی بارنامه چارتر یا دربست را خواهند پذیرفت که این امر صریحاً در شرایط اعتبار مجاز شده باشد .

2.8.1. انواع قرارداد های اجاره کشتی parties Contracts Charter کشتیهای اجاره ای را به سه دسته تقسیم می

نمایند و برای هر دسته قرارداد خاصی منعقد می شود که بر ترتیب عبارتند از :

2.8.1.1. قرارداد اجاره کشتی بر اساس کنترل کامل اجاره کننده :

این نوع قرارداد اجاره کامل کشتی به صورت بدون خدمه می باشد که اصطلاحاً به نامهای Charter by demise یا Charter Bare Boat معروف می باشند. اجاره کننده کشتی، کشتی را بدون کارکنان آن برای مدت موقت (بستگی به مدت اجاره آن) اجاره می نمایند و خود مسئولیت تامین خدمه کشتی و پرداخت دستمزد آنها را به عهده دارد. امروزه این نوع قرارداد کشتی دربستی بندرت منعقد می گردد.

2.8.1.2. قراردادهای اجاره زمانی کشتی Time Charter Contract در این نوع قرارداد کشتی برای مدت معینی اجاره داده می شود و مدت اجاره آن ممکن است از سه ماه تا 20 سال باشد و همچنین ممکن است کشتی برای مدت زمان یک سفر ساده و یا چند نوبت سفر، اجاره می گردد. اصولاً شرکت های کشتیرانی هنگامی که مقدار کالای پیشنهاد شده برای حمل بیش از ظرفیت حمل کشتیهایشان باشد نسبت به اجاره کشتی بر اساس زمانی Time Charter اقدام می نمایند. برای مثال ممکن است کشتی برای سفر رفت و برگشت از بلژیک به ژاپن و یا از اروپا به خاورمیانه اجاره گردد، در این صورت صاحب کشتی بر اساس مدت زمانی که کشتی خود را اجاره داده است، مبلغ اجاره را دریافت می نماید مبلغ مورد اجاره کشتی تقریباً همیشه پیشاپیش پرداخت می گردد و نحوه پرداخت کرایه معمولاً برای هر 15 روز و یا 30 روز می باشد. ممکن است مبلغ اجاره به صورت کلی (Lump Sum) باشد یعنی مبلغ اجاره بر اساس هر تن ظرفیت کشتی محاسبه نشود، ولی معمولاً اساس محاسبه مبلغ اجاره بر مبنای ظرفیت حمل کشتی یا Dead Weigh می باشد که اغلب بر اساس هر تن ظرفیت کشتی در طول یک ماه مورد محاسبه قرار می گیرد.

در قرارداد های اجاره زمانی که کشتی، اجاره دهنده یا صاحب کشتی موظف است خدمه کشتی را تامین نماید. به عبارت دیگر هزینه اجاره در بر گیرنده دستمزد خدمه که از طرف اجاره کننده تامین می گردد و هم چنین آذوقه آنها نیز خواهد بود. به علاوه صاحب کشتی مسئول پرداخت هزینه بیمه بدنه کشتی و هزینه های تعمیر و نگهداری کشتی می باشد. اجاره کننده یا Charter در مقابل پرداخت کرایه، مجاز است کشتی را به صورت کامل (یا قسمتی از آن را) با هر نوع کالای مجاز Merchandise Lawful بارگیری نماید. اجاره کننده باید مخارج سوخت در دریا و بنادر را بپردازد به علاوه مخارج بندری، عوارض دریائی Light dues، هزینه عبور از کانال، اجاره یدک کش، عوارض اسکله، هزینه بارگیری، بارچینی، تخلیه و هر نوع مالیاتی که بر محصولات تحمیل گردد به عهده اجاره کننده می باشد. چنانچه کشتی در اثر شکستگی، نقص فنی و یا حادثه از حرکت باز ایستد، برای مدت زمان تلف شده ناشی از اتفاقات فوق اجاره تعلق نمی گیرد.

2.8.1.3. اجاره کشتی برای سفر مشخص Party Voyage Charter

در این نوع قرارداد کشتی برای حمل محمولات مذکور در قرارداد بین بنادر مشخص و برای یک یا چند سفر مورد توافق اجاره می گردد. در این نوع قرارداد نام کالا و چگونگی بسته بندی آن (مثلاً به صورت فله، کیسه ای یا بشکه ای) ذکر می گردد.

2.8.2. بعضی از اصطلاحات در قرارداد اجاره کشتی

2.8.2.1. زمان مجاز یا Lay Time

زمان مجاز حداکثر زمانی است که اجاره کننده کشتی بر اساس شرایط قرارداد اجاره کشتی (چارتر پارتی) می تواند از کشتی برای بارگیری و تخلیه بدون پرداخت مبلغ اضافی استفاده نماید.

2.8.2.2. خسارت دیر کرد یا Demurrage

در صورتی که مدت زمان بارگیری و تخلیه از مدت زمان مجاز که قرارداد حمل معین گردیده طولانی تر گردد، اجاره کننده موظف به پرداخت خسارت دیر کرد Demurrage خواهد بود. به طور معمول هزینه دموراز بر حسب تعیین روز می گردد که برای هر تاخیر در تخلیه بارگیری باید از طرف اجاره کننده پرداخت شود.

2.8.2.3. پاداش یا Dispatch Money

جهت تشویق اجاره کننده کشتی به صرفه جوئی در زمان بارگیری و تخلیه در چارتر پارتی شرایطی معمولاً در نظر گرفته می شود که بر اساس آن چنان بارگیری یا تخلیه زودتر از موعد مقرر انجام پذیرد صاحب کشتی باید مبلغی را به عنوان پاداش به اجاره کننده پرداخت نماید.

معمولا مبلغ پاداش Dispatch Money نصف مبلغ دموراز می باشد .

در صورتی که در قرارداد حمل از میزان پاداش ذکرى به میان نیامده باشد , موضوع باید بین اجاره کننده و صاحب کشتی به صورت مرضی الطرفین توافق شود .ولی بهتر است جهت جلوگیری از اختلاف نظر این موضوع در قرارداد حمل به صراحت روشن گردد .

3 اسناد فیاتا : FIATA DOCUMENTS

با آنکه اسناد فیاتا در زمره اسناد حمل محسوب می شود ولی به واسطه برخی ویژگیهای آن بخش جداگانه ای به آن اختصاص یافته است .

فیاتا فدراسیون بین المللی مجمع نمایندگی های عاملین حمل (فورواردرها) می باشد .

INTERNATIONAL FEDERATION OF FORWARDING AGENT ASSOCIATIONS

اسناد این موسسه دارای شرایط و عبارت مهمی است در مورد تعهداتی است که به وسیله عامل حمل یعنی صادر کننده سند فیاتا , پذیرفته شده است . اعضا فیاتا باید جهت صدور اسناد فیاتا مجوز لازم را از انستیتو عاملین حمل دریافت دارند .

Institute of limited Freight

این انستیتو از طرف سازمان فیانا مجاز گردیده که این گونه مجوزها را برای اعضا فیانا صادر نماید . باید اضافه نمود که فرمهای فیانا در اختیار غیر اعضا نیست و آنها نمی توانند از آن استفاده نمایند.

صادر کنندگانی که از خدمات عاملین حمل استفاده مینمایند اغلب در مقابل تحویل کالای خود رسید عامل حمل (فورواردر) را دریافت می دارند . عاملین حمل (فورواردرها) سعی مینمایند تا جایی که امکان داشته باشد جهت تقلیل هزینه حمل , کالاهای مختلفی را به طریقی در یک کانتینر گروه بندی کرده و قرار دهند تا حداکثر استفاده از فضای آن شده و بدین وسیله هزینه کاهش یابد . آنها سپس کانتینر را تحویل شرکت کشتیرانی می دهند.

شرکت کشتیرانی درپاره ای از مواقع بارنامه های مستقلی برای هر یک از کالاهائی که در کانتینر توسط عامل حمل قرارداد شده است صادر می نماید . بنابراین نه تنها عاملین حمل (فورواردرها) بعضی مواقع برای هر قسمت از بار قرارداد شده در یک کانتینر رسیدی صادر می کنند , بلکه شرکت کشتیرانی نیز هم درچنین مواردی که لازم باشد بارنامه مربوطه را صادر خواهند نمود.

اسناد مزبور که توسط عاملین حمل صادر می گردد چیزی بیش از یک رسید نیست و نشان دهنده قرارداد حمل و یا سند انتقال مالکیت کالا نمی باشد.

مع هذا این رسیدهها مدارکی است که به وسیله آن گیرنده کالا می تواند کالای خود را در مقصد از نمایندگان عاملین حمل دریافت دارد . به همین لحاظ عاملین حمل (فورواردرها)

مسئولیت کالا را به عهده دارند , در صورتی که حمل کننده carrier دارای چنین مسئولیتی در مقابل خریدار نیست (مگر در مواردی که فورواردر خود حمل کننده نیز باشد) .

3.1. رسید عاملین حمل فیاتا

FIATA FCR – FORWARDERS CERTIFICATE OF RECEIPT

رسید عاملین حمل فیاتا برای استفاده فورواردرهای داخل سازمان فیاتا تهیه گردیده است. سندرسید کمپانی حمل و نقل فیاتا، فورواردرها را قادر می سازد که به ارسال کننده کالا consignor سندی ارائه داده و بدان وسیله اعلام می نماید که مسئولیت کالای مورد نظر را به عهده گرفته است.

رسید عاملین حمل فیاتا، فورواردر گواهی می کند که کالای مورد نظر را در اختیار گرفته و بر طبق دستورات غیر قابل برگشتی متعهد گردیده است که آن را برای شخص یا موسسه ای که در سند نشان داده شد، ارسال دارد. این دستورات تنها در صورتی قابل ابطال است که نسخه اصل سند FCR به فورواردر صادرکننده آن تسلیم گردد و او نیز در موقعیتی باشد که بتواند چنین دستور ابطالی را اجابت نماید.

رسید عاملین حمل فیاتا اساساً زمانی استفاده خواهد گردید که تولید کننده یا فروشنده کالا را بر مبنای EXWORKS فروخته و نیاز به آن دارد که با ارائه رسید عاملین حمل فیاتا به خریدار اثبات نماید که به تعهدات خود عمل نموده است.

در حالتی که اعتبار اسنادی گشایش شده باشد، فروشنده تحت این شرایط قادر خواهد بود با ارائه رسید عاملین حمل فیاتا صادره توسط فورواردر، از مبلغی که بر طبق شرایط اعتبار توسط خریدار در اختیار او گذاشته شده استفاده نماید. فروشنده به هیچ وجه حق دخل و تصرف در کالایی را که تحویل فورواردر شده و رسید حمل و نقل فیاتا مربوط به آن نیز تحویل خریدار گردیده است، ندارد.

رسید عاملین حمل و نقل فیاتا قابل معامله نمی باشد و نظر به این که تحویل محموله به مشتری بستگی به تسلیم این سند ندارد فقط یک نسخه اصلی صادر می گردد و اگر نیازی به نسخ بیشتری باشد عبارت ((غیر قابل معامله)) روی آنها باید چاپ گردد.

هنگام صدور سندرسید عاملین حمل فیاتا FCR، فورواردر باید از موارد زیر اطمینان حاصل نماید:

الف: مطمئن گردد که کالای مورد بحث به وسیله او یا نماینده اش پذیرفته شده و همچنین حق دخل و تصرف کالا تنها در اختیار اوست.

ب: مطمئن گردد که کالا در ظاهر سالم و در شرایط مناسبی باشد.

ج: مطمئن گردد که جزئیات درج شده در سند با دستوراتی که او دریافت داشته مطابقت دارد.

د: مطمئن گردد که شرایط اسناد حمل (مانند بارنامه) مغایر با تعهداتی که او بر طبق سندرسید کمپانی حمل و نقل پذیرفته است، نباشد.

رسید عاملین حمل فیاتا تابع شرایط عمومی حمل و نقل کالا در کشور صادرکننده سند می باشد که این شرایط در ظهر رسید ذکر می شود و لذا این سند تنها به وسیله فورواردرهایی میتواند مورد استفاده قرار گیرد که شرایط عمومی را در فعالیت حمل و نقل خود مرعی دارند.

فورواردر حسب تمایل می تواند مجوزی را کسب نماید که بر طبق آن علامت و یا عنوان مخصوص خود را بالای اسناد چاپ نماید. تکثیر این اسناد توسط موسسات به طور انفرادی اکیدا ممنوع می باشد.

دقت کافی در تهیه و تکمیل این اسناد باید به کار برده شود زیرا جزئیات ذکر شده در این سند باید دقیقاً مشخصات محموله، مسیر آن، نحوه دخل و تصرف و دستورات ویژه مربوط به آن را مشخص و معین سازد. بنابراین موافقت شده است که صادر کننده این سند وجهی را بابت صدور و تکمیل آن دریافت دارد.

3.2. گواهی حمل عاملین حمل و نقل فیاتا

FIATA (FCT) FORWARDERS CERTIFICATE OF TRANSPORT

گواهی حمل عاملین حمل و نقل فیاتا (FCT) سندی است که به وسیله فیاتا تدوین می گردد تا توسط عاملین حمل و نقل بین المللی عضو این سازمان مورد استفاده قرار بگیرد .

عامل حمل و نقل با صدور و تسلیم این گواهی به ارسال کننده کالا مسئولیت تحویل دادن کالا در مقصد را از طریق نماینده ای که به وسیله او (فورواردر) تعیین می شود ، می پذیرد .

گواهی حمل عاملین حمل و نقل فیاتا (FCT) را می توان به محض آن که محموله برای حمل تحویل عامل حمل و نقل (فورواردر) گردد در اختیار ارسال کننده قرار داد. عامل حمل و نقل در تهیه و صدور سند FCT گواهی می نماید که مسئولیت ارسال و تحویل محموله مشخصی را بر طبق دستوراتی که به وسیله ارسال کننده کالا در این سند به او داده شده است ، می پذیرد . عاملین حمل (فورواردر) مسئول تحویل محموله در مقصد از طریق نماینده یا آژانسی که تعیین نموده ، به دارنده سند FCT بر طبق شرایطی که در ظهر این سند ذکر شده ، می باشد .

مسئولیت ویژه ای که عامل حمل هنگام صدور سند FCT می پذیرد ممکن است با مسئولیت عادی او طبق شرایط عمومی سند مذکور تفاوت نماید . عامل حمل فقط مسئول رساندن کالا به شخص ثالث و تحویل دادن آنها صرفا در مقابل ارائه سند FCT می باشد . در مواردی که حمل و نقل تا مرحله تحویل کالا به گیرنده آن ، معین گردیده است FCT به بانک ، نقدا دریافت دارد .

هنگامی که گواهی حمل عاملین حمل و نقل فیاتا (FCT) به حواله کرد TO ORDER صادر شده باشد ، قابل معامله است .

گواهی حمل عاملین حمل و نقل فیاتا هنگامی قابل معامله و در زمان تحویل کالا معتبر خواهد بود که نسخه اصل سند FCT به طور صحیح پشت نویسی شده باشد .

هنگام صدور سند FCT ، عامل حمل در مورد رعایت نکات ذیل باید مراقبت های کافی به عمل آورد :

الف : باید مطمئن گردد که محموله مشخص شده در سند به وسیله خود یا نماینده اش (شعبه یا عامل حمل واسطه) قبول گردیده و حق هر گونه دخل و تصرف در آن تنها اختیار او است .

ب: باید اطمینان حاصل نماید که کالا در ظاهر دارای شرایط خوب و وضعیت مناسبی است .

ج: باید اطمینان حاصل کند که جزئیات ذکر شده در سند به وضوح و روشنی با دستوری که او دریافت نموده است مطابقت دارد .

د: باید مطمئن شود که مسئولیت بیمه محموله مورد توافق قرار گرفته است .

و : باید به روشنی مشخص شود که یک و یا چند نسخه اصلی از سند قرار است صادر گردد . توصیه شده که اسناد FCT (فیاتا) تنها به وسیله پست سفارشی ارسال گردد.

سند FCT تابع شرایط عمومی حمل و نقل کالا در کشور صادرکننده آن می باشد و این شرایط در پشت سند FCT آمده است و لذا این سند تنها به وسیله عاملین حملی می تواند مورد استفاده قرار گیرد که از شرایط عمومی مذکور در فعالیت های عاملیت حمل و نقل خود تبعیت نمایند . این شرکت ها در صورت تمایل می توانند با کسب مجوز ، عناوین خود را در قسمت فوقانی اسناد چاپ نمایند ، تکثیر و چاپ بدون مجوز و سر خود این اسناد توسط شرکت ها در هر شکلی اکیدا ممنوع است .

از آنجائی که جزئیات مندرج در این اسناد باید به دقت نشان دهنده شرح کامل محموله، مسیر آن، نحوه واگذاری و یا دستورات مخصوص باشد، حداکثر دقت ممکن باید در صدور اسناد مذکور بکار برده شود. بنابر این موافقت شده است که عامل حمل صادر کننده این اسناد می تواند مبلغی بابت صدور آنها اخذ نماید

3.3. بارنامه حمل مرکب فیاتا

(FIATA COMBINED TRANSPORT BILL OF LADING (FBL

بارنامه حمل مرکب فیاتا FBL یک سند حمل مرکب می باشد که به وسیله فیاتا برای استفاده ی عاملین حمل و نقل (فورواردر) بین المللی که به عنوان عاملان حمل و نقل مرکب عمل می کنند طرح ریزی شده است.

بارنامه حمل مرکب فیاتا یک سند قابل معامله است (مگر آنکه بر روی آن عبارت غیر قابل معامله ذکر شده باشد) که توسط اطاق بازرگانی بین المللی مورد تأیید قرار گرفته است. بارنامه فیاتا دارای علامت اطاق بازرگانی بین المللی در کنار آرم سازمان ملی (فورواردرها) می باشد.

عامل حمل و نقل (فورواردر) صادر کننده بارنامه حمل مرکب فیاتا که به عنوان عامل حمل و نقل مرکب عمل می کند مسئولیت کالا و انجام عملیات حمل و نقل را به عهده دارد.

عامل مذکور (فورواردر) نه تنها مسئولیت تحویل کالا را در مقصد به عهده می گیرد بلکه مسئول عملیات کلیه حمل کنندگان و اعمال اشخاص ثالثی است که در حین حمل و نقل به وسیله او به کار گرفته می شوند.

صادر کننده بارنامه فیاتا پرداخت خسارت بر مبنای 30 فرانک طلا (تقریباً دو * SDR) برای هر کیلو وزن ناخالص کالای گم شده یا خسارت دیده ممکن است پس از اثبات این مسئله که کالا درجه مرحله خسارت دیده و یا مفقود شده و مکان وقوع حادثه کجا بوده، تعیین گردد و بدین وسیله میزان دیون او متناسب با مرحله حمل و نقل خواهد بود (بند ب ماده 6 شرایط بارنامه حمل و نقل مرکب فیاتا FBL)

هنگام صدور بارنامه حمل مرکب فیاتا FBL، عامل حمل باید نسبت به رعایت نکات ذیل اطمینان حاصل نماید :

الف : محموله مورد بحث به وسیله خود و یا نماینده اش (شعبه یا عامل یا فورواردر واسطه) قبول گردیده و حق هر گونه دخل و تصرف در آن تنها در اختیار او است.

ب: کالا در ظاهر دارای شرایط خوب و وضع مناسبی باشد.

ج : جزئیات ذکر شده در سند به وضوح با دستوراتی که او دریافت نموده است مطابقت دارد.

د: مسئولیت بیمه محموله قبلاً مورد توافق قرار گرفته است.

ه: صریحاً مشخص گردیده باشد که یک و یا چند نسخه اصلی از سند قرار است صادر گردد.

توصیه می شود عامل حمل مذکور تعهدات خود را بر اساس شرایط FBL بیمه نماید و در هنگام دریافت تقاضای حمل، مراتب پوشش بیمه ای و دیون خود را اعلام نماید.

4 - بیمه کالا در حین حمل

4.1. مقدمه و تعاریف

در تجارت جهانی خریداران، فروشندگان، حمل کنندگان و اعتبار دهندگان همگی سعی می نمایند در فعالیت های خود ریسک را به حداقل کاهش دهند و از این جهت همگی کوشش می کنند که پوشش بیمه ای لازم را در معاملات خود ملحوظ دارند. بدون شک چنانچه این اطمینان نسبت به جبران خسارت احتمالی وجود نداشت، مبادلات بین المللی بدین سهولت انجام نمی گرفت.

1-1-4 بیمه چیست؟

بیمه، اشخاصی را که متحمل لطمه، زیان یا حادثه ناخواسته ای شده اند قادر می سازد که پیامدهای این وقایع ناگوار را جبران کنند. خسارت هایی که به این قبیل افراد پرداخت میگردد از پول هایی تأمین می شود که برای خرید بیمه نامه می پردازند و با پرداخت آن در جبران خسارت همدیگر مشارکت می کنند. به بیان دیگر همه آن هایی که خود را بیمه میکنند با مشارکت در سرمایه ای که متعلق به همه خریداران بیمه است، در جبران خسارت و زیان های هریک از افراد بیمه شده شریک و سهیم میشوند.

بیمه گران خطرهای احتمالی را به خوبی می شناسند و احتمال وقوع آن ها را می دانند بنابراین می توانند میزان حق بیمه ای را که هر شخص باید بپردازد به نحوی محاسبه کنند که مبلغ جمع آوری شده برای جبران خسارت هایی که پیش خواهد آمد، کافی باشد. بدیهی است که تنها تعدادی از آنان که خود را بیمه کرده اند نیاز به جبران خسارت از محل مبلغ جمع آوری شده خواهند داشت.

بر این اساس، مقدار حق بیمه مربوط به هر نفر متقاضی بیمه با توجه به دو عامل مهم محاسبه می شود: نخست این که، به طور کلی احتمال بروز خسارت در آینده چه قدر است و دوم، آن که احتمال وقوع حادثه برای بیمه گذار متقاضی بیمه بیشتر یا کمتر از میانگین احتمال خطر مزبور باشد. برای روشن شدن موضوع 3 مثال می آوریم.

1. در بیمه های مربوط به اتوموبیل: جوانی که اتوموبیل پر قدرتی دارد یا راننده ای که قبلاً چند مورد تصادف داشته و خودش مقصر بوده است، از راننده میان سال و با تجربه ای که اتوموبیل کم قدرتی دارد و قبلاً تصادف نکرده است، حق بیمه بیشتری می پردازد.

2. در بیمه آتش سوزی: صاحب مغازه ساندویچ فروشی، از صاحب یک دفتر خدماتی حق بیمه بیشتری می پردازد یعنی، هر چه احتمال خطری بیشتر باشد، حق بیمه نیز بیشتر خواهد بود.

3. برای فردی جوان و تندرست که شغل بی خطری دارد خریدن بیمه زندگی آسان تر و حق بیمه آن هم کمتر خواهد بود تا فرد سال منتهی که شغل پرخطرری دارد.

2-1-4 بیمه چگونه به وجود آمده؟

بیمه های غیر زندگی، پیشینه بلند مدتی دارند. نوعی از بیمه های دریایی حدود 3000 سال قبل مورد استفاده قرار گرفت. بیمه های زندگی نیز سابقه زیادی دارند. این نوع بیمه ها نخستین بار هنگامی پدید آمد که سربازان رومی قسمتی از دستمزد خود را در صندوقی جمع آوری کردند تا چنانچه در جنگ کشته شدند، آن پول به خانواده هایشان پرداخت شود.

3-1-4 بیمه در دنیای امروزی:

امروز دیگر تصوراتی که گونه ای از فعالیت انسان بدون وجود بیمه شکل پذیرد مشکل است. به ویژه آن که در قرن بیستم تحولات تکنولوژی، حمل و نقل و ارتباطات با سرعت و وسعت شگفت آوری انجام پذیرفته است. برجسته ترین نمونه این موضوع پیشرفت اتوموبیل است که متعاقب آن بیمه اتوموبیل به یکی از مهم ترین بخش های صنعت بیمه تبدیل شده است.

توسعه مهم دیگر، افزایش تعداد ریسک های یگانه خیلی بزرگ است. نفتکش های غول پیکر و هواپیماهای بسیار بزرگ نمونه هایی هستند که نشان می دهند سرمایه تحت پوشش بیمه ممکن است صدها میلیون تومان ارزش داشته باشد. مشکلات مربوط به پوشش چنین سرمایه های عظیمی باعث شده است که بیمه گران به پشتیبانی یکدیگر، یک خطر بزرگ را در سطح داخلی و بین المللی به صورت بیمه اتکایی مجدد بین خود توزیع کنند و از عهده جبران خسارت های هنگفت برآیند. همراه با ارتقا و پیچیدگی بیشتر زندگی انسان امروز، بیمه ها نیز از زوایای مختلف و با شتاب توسعه یافته اند. زیان هایی که

ممکن است به طور ناخواسته در جریان فعالیت و زندگی عادی هر فردی به دیگران وارد آید و در قبال آن ها مسؤول واقع شود. بیمه مسؤولیت تحت پوشش قرار میگیرند. در این خصوص، می توان به بیمه مسؤولیت پزشکان و بیمه مسؤولیت تولید کنندگان اشاره کرد. نمونه های جدیدتر، بیمه افترا برای روزنامه نگاران و ایستگاه های رادیو و تلویزیون و بیمه آلودگی ناشی از نشت نفت از تانکرهاست. بیمه های سیل، زلزله و خرابی کامپیوتر نیز بر همین منوال ظهور کرده اند. بیمه های زندگی نیز پیشرفت های شگرفی یافته و مجموعه متنوعی از انواع این نوع بیمه را ارائه کرده است در این زمینه انواع بیمه های مستمری و عمر و پس انداز به طور چشم گیری افزایش یافته است در ادامه، بیمه گران رشته زندگی مجبور شده اند که با مشکلات جدیدی نظیر بیماری ایدز مواجه شوند و درباره پیشرفت علم ژنتیک بیندیشند

4-1-4 بیمه های غیرزنندگی:

بیمه دریایی که امروز وجود دارد احتمالاً در حدود سده های یازدهم و دوازدهم میلادی در منطقه ای در شمال ایتالیا به وجود آمده است شخصی به نام لومباردز در سده های چهاردهم و پانزدهم انگلیسی ها را با این نوع فعالیت آشنا ساخت مفاهیم بیمه گر و بیمه گری، نخستین بار در بیمه دریایی مطرح شد. آن روزها هر بازرگانی که حاضر به تقبل بخشی از یک خطر بود نام خود را همراه با سهمی که از آن خطر قبول می کرد در پایین صفحه ای که جزئیات خطر مزبور در آن درج شده بود می نوشت. آن وقت مالکان کشتی ها و بازرگانان دریافتند که می توانند کشتی ها را برای حمل اجناس سودآور اعزام کنند زیرا می دانستند چنانچه کشتی دچار حادثه شود از این طریق جبران خواهد شد. در سال 1666 آتش سوزی بسیار بزرگی در لندن روی داد که باعث به وجود آمدن بیمه آتش سوزی شد. معلوم نیست که نخستین بیمه آتش سوزی به صورت امروزی در چه زمانی صادر شد اما گفته می شود که نخستین شرکت بیمه آتش سوزی به نام اداره آتش در سال 1680 بنیان نهاده شد که بعدها فونیکس لقب گرفت

4-1-5 نفه بیمه پذیر:

نفع بیمه پذیر یک اصل اساسی بیمه است. مفهوم این اصل آن است که فردی که در صدد گرفتن بیمه است باید به طور قانونی اختیار بیمه کردن اموال، حادثه یازندگی را داشته باشد. به بیان دیگر، وقوع حادثه ای که تحت پوشش بیمه است، یامرگ بیمه شده باید باعث زیان مالی برای خریدار بیمه شود. برای مثال، آقای بهزادی نمی تواند خانه آقای بهروزی را بیمه کند زیرا تخریب خانه آقای بهروزی موجب زیان مالی برای آقای بهزادی نمی شود. بر همین قیاس، شما نمی توانید زندگی دیگران را بیمه کنید مگر آن که منفعتی در زندگی فرد بیمه شده داشته باشید.

4-1-6 دیگر اصول بیمه:

اصول بیمه را که شامل همه بیمه ها می شود به صورت زیر بیان می کنند:

الف- بیمه تنها به اندازه ارزش واقعی اموال تحت پوشش بیمه خسارت را جبران می کند. برای مثال بیمه نمیتواند زیان های عاطفی را تحت پوشش قرار دهد.

ب- همواره باید تعداد فراوانی خطرهای همگون وجود داشته باشد تا با استفاده از تشابه خطرها بتوان خسارت را بین همه بیمه گران توزیع کرد.

پ- باید امکان محاسبه احتمال وقوع خسارت وجود داشته باشد تا بیمه گران بتوانند حق بیمه متناسب با خطر مربوط را تعیین کنند.

ت- خسارت ها نباید عمدی و قابل اجتناب باشند یا قبل از بیمه کردن، به وجود آمده باشند. به طور بدیهی نمی توان برای خانه ای که آتش گرفته و فردی که فوت کرده است بیمه نامه گرفت.

ث- زیان مالی برخی از خطرهای چنان گسترده است که فقط دولت توانایی مقابله با آن ها را دارد. این نوع خطرهای اغلب ناشی از جنگ یا تابش های هسته ای و رادیواکتیو (به طور معمول بیمه پذیر نیستند).

4-1-7 خط بیمه:

بیمه نگرانی ناشی از خطر را از زندگی مردم و فعالیت های اقتصادی دور می کند و به بیمه گذاران آرامش خاطر می دهد. بیمه گذار می داند که در ازای پرداخت حق بیمه چنانچه حادثه نامنتظره ای رخ دهد، زیان مالی آن از محل حق بیمه های جمع آوری

شده جبران خواهد شد. به بیان بهتر، بیمه گذار با پرداخت حق بیمه و دریافت بیمه نامه، آرامش خاطر به دست می آورد پس اگر حادثه ای رخ نداد و خسارتی نیز دریافت نشد، خریدن بیمه نامه بیهوده نبوده است.

تعریف بیمه: بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهد می کند درازا دریافت وجهی از طرف دیگر و در صورت وقوع حادثه ای که منجر به خسارت دیدن کالای مورد نظر شود، خسارات وارده بر کالا را جبران نموده یا وجه معینی را به او بپردازد. متعهد را بیمه گر INSURER، ذینفع را بیمه گزار BENEFICIARY، و موضوع بیمه را مورد بیمه یا ASSURED می گویند.

موسسات اعتباری و بانکها بر اساس تعهد بیمه گر می توانند با اطمینان بیشتری تسهیلات مالی در اختیار وارد کنندگان و یا صادر کنندگان قرار دهند و تعهدات متقابلی را در مقابل بازرگانان به عهده گیرند. به عبارت دیگر بیمه نامه حمل، تضمینی است که خطرات ناشی از حمل را تقبل کرده و خسارت وارده به کالا را تا حد پوشش بیمه جبران می نماید.

بیمه نامه های صادره توسط موسسات بیمه از دو قسمت تشکیل یافته که عبارتند از: مشخصات و شرایط عمومی.

الف - مشخصات: در قسمت مشخصات بیمه نامه، اطلاعات خاصی شامل نام بیمه گزار، کالای بیمه شده، تاریخ انعقاد قرارداد، نوع وسیله نقلیه، مبدأ و مقصد حمل، مبلغ کالای مورد بیمه و حق بیمه، مقدار کالای مورد بیمه و حق بیمه، مقدار کالای مورد بیمه و شرایط خاص مورد توافق درج می گردد. در ماده 30 قانون بیمه ایران آمده است که موضوعات زیر باید به طور صریح در بیمه نامه قید شود:

1- تاریخ انعقاد قرارداد

2- اسم بیمه گر و بیمه گزار

3- موضوع بیمه

4- حادثه یا خطری که به مناسبت آن قرارداد بیمه منعقد شده است

5- زمان ابتدا و انتهای بیمه

6- حق بیمه

7- میزان تعهد بیمه گر در صورت وقوع حادثه

ب- شرایط عمومی: شرایط عمومی به شرایطی اطلاق می شود که بیمه نامه ها کاربرد یکسان و عام داشته و معمولاً به صورت چاپی در ظهر بیمه نامه ها درج شده است. در سال 1347 سندیکای بیمه گران ایران با اقتباس از بیمه نامه های انگلیسی و رعایت قانون بیمه ایران شرایط مورد استفاده بیمه را در ایران استفاده از آن را توسط موسسات بیمه کشور بلا مانع اعلام نمود که امروزه در ظهر بیمه نامه های صادر شده در ایران آن شرایط فوق، با توجه به توسعه روز افزون تجارت و استفاده از بیمه های دریایی و شناخت خطرات در کالاهای مختلف، شرایط سه گانه دیگری جهت تامین کالاها بر حسب نوع و درجه خسارت پذیری آنها به بازارهای بیمه ای جهان ارائه شده که در اصطلاح به آن شرایط سه گانه یا (CLAUSE) می گویند. این شرایط سه گانه امروز پیکر اصلی بیمه نامه های دریایی را تشکیل می دهد.

شرایط A

خطرهای بیمه شده: در این نوع بیمه کلیه خطرهای به جز استثنائات ذکر شده در شرط مذکور تحت پوشش قرار می گیرند.

استثنائات:

1- موارد استثناء در شرایط B , C :

- تلف، آسیب و یا هزینه ناشی از سوء عمل ارادی بیمه گذار.
 - نشست و ریزش عادی، کسر عادی وزن یا حجم و یا فرسودگی و پوسیدگی عادی مورد بیمه.
 - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندی یا آماده سازی مورد بیمه برای حمل (بسته بندی) مندرج شامل بار چینی در کانتینر و لیفت وان نیز می شود. به شرط اینکه چنین عملی قبل از شروع بیمه کالا بوسیله بیمه گذار یا کارکنان وی انجام شده باشد.
 - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از عیب ذاتی یا ماهیت مورد بیمه.
 - تلف، آسیب یا هزینه ای که علت اساسی آن تأخیر باشد، حتی اگر این تأخیر ناشی از خطرهای بیمه شده صورت پذیرد. (به استثناء هزینه های قابل پرداخت در خسارت همگانی).
 - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از ورشکستگی یا اعسار مالکان، مدیران و اجاره کنندگان یا گردانندگان کشتی و یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف آنها.
 - آسیب و تخریب عمدی کالای مورد بیمه یا قسمتی از آن توأم با سوء نیت از طرف هرکس.
 - تلف، آسیب یا هزینه ناشی از کاربرد هر نوع سلاح جنگی که با انرژی اتمی یا شکست، ترکیب هسته ای و یا واکنش مشابه دیگری که با نیرو و یا ماده رادیواکتیو عمل نماید.
- این بیمه به هیچ وجه زیان، آسیب یا هزینه ناشی از موارد ذیل را پوشش نمی دهد:
- آسیب یا هزینه های ناشی از عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا کرجی.
 - نامناسب بودن کشتی، کرجی، وسیله حمل، کانتینر یا لیفت وان جهت حمل سالم مورد بیمه، مشروط بر این که بیمه گذار یا کارکنان وی از چنین عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن در زمان بارگیری کالای مورد بیمه در وسایط مذکور اطلاع داشته باشند.
 - بیمه گر از هرگونه نقض تعهدات ضمنی مربوط به عدم قابلیت دریانوردی کشتی و نامناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه به مقصد صرف نظر می نماید، مگر اینکه بیمه گذار یا کارکنان وی از چنین موضوعی اطلاع داشته باشند.
 - از بین رفتن کالا، آسیب دیدگی یا هزینه های ناشی از جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خوردهای داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از دو قدرت متخاصم.
 - توقیف، ضبط، مصادره، تصرف، یا اثرات ناشی از این امور (به استثناء دزدی دریایی) یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها و خسارت های

ناشی از مین، اژدر و بمب های متروکه یا سایر سلاح های جنگی به جای مانده و متروکه.

- آسیب یا هزینه های ناشی از عمل اعتصاب کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیری های کارگری، آشوب ها و یا اغتشاشات داخلی شرکت می کنند.
- اعتصاب، تعطیلی محل کار، درگیری های کارگری، آشوب ها و یا اغتشاشات داخلی، عمل هر تروریست یا هر شخصی با انگیزه سیاسی.

2- موارد استثناء در شرایط A :

- کلیه موارد ذکر شده در استثناء شرایط B , C به جز آسیب عمدی یا تخریب عمدی کالای مورد بیمه یا قسمتی از آن توأم با سوء نیت از طرف هر کس، موارد استثناء شرایط A را تشکیل می دهند.

شرایط B

خطرهای بیمه شده: کلیه خطرهای بیمه شده در شرایط C و همچنین خطرهای زیر، در شرایط B تحت پوشش قرار می گیرند:

زلزله، آتش فشان، صاعقه، به دریا افتادن کالا از روی عرشه کشتی، ورود آب دریا، دریاچه یا رودخانه به کشتی، شناور، وسیله کانتینر یا انبار کالا، تلف کلی هر بسته کامل از کالا حین بارگیری یا تخلیه از کشتی یا شناور. همچنین خطرهای اضافی دزدی، دله دزدی، پارگی، قلابزدگی، آبدیدگی، روغن زدگی، شکست، ریزش و خسارت ناشی از کالاهای دیگر برحسب نوع کالا با منظور نمودن درصد یا مبلغی به عنوان فرانشیز تحت پوشش بیمه می باشد.

شرایط C

خطرهای بیمه شده: آتش سوزی، انفجار، به گل نشستن و زمینگیر شدن، غرق، واژگونی کشتی یا شناور، واژگونی یا از راه از ریل خارج شدن وسیله حمل زمینی، تخلیه کالا در بندر اضطراری، تصادم یا برخورد کشتی یا شناور با هر وسیله حمل دیگر و یا با اجسام خارجی به جز آب، تلف یا آسیب وارده به کالای مورد بیمه کشتی در اثر فداکردن کالا در جریان خسارت عمومی، به دریا انداختن کالا جهت سبک سازی کشتی، سهم الشراکه بیمه گذار از زیان همگانی و هزینه های نجات (SALVAGE) و تحقق شرط مسئولیت مشترک در تصادم.

اکنون با توجه به آنچه در بخش مشخصات گفته شد به طور خلاصه موضوعات مندرج در بیمه نامه تعریف می شود:

- 1- مشخصات بیمه گذار: در بیمه نامه های باربری، بیمه گذار شخص حقیقی یا حقوقی است که حق بیمه را پرداخت نموده و نام و مشخصات او باید به وضوح در بیمه نامه درج گردد. بیمه نامه های باربری مانند اکثر اسناد تجاری سندی است قابل انتقال که بدون توجه به اینکه چه کسی حق بیمه را پرداخت نموده خسارت وارده به مالک کالا در زمان مطالبه خسارت قابل پرداخت می باشد.
- 2- ذینفع بیمه: به طور کلی می توان گفت که در بیمه نامه، شخصی که مالکیت کالا به او انتقال یافته ذینفع بیمه می باشد و می تواند از مزایای بیمه کالا در صورت وقوع خسارت استفاده نماید. به عبارت دیگر ذینفع در صورتی می تواند ادعای خسارت از بیمه گر بنماید که اسناد بیمه و حمل حاکی از انتقال مالکیت کالا به او می باشد.

3- کالای موضوع بیمه: مشخصات کالایی که موضوع بیمه می باشد به طور دقیق و کامل باید در بیمه نامه قید شود تا بیمه گر میزان دقیق حق بیمه کالای موضوع بیمه را تعیین نموده، مقدار یا تعداد کالای تحت پوشش بیمه را مشخص نماید.

4- مبلغ بیمه: مبلغ بیمه معمولاً قیمت کالا به اضافه هزینه حمل و سایر هزینه های جنبی می باشد.

5- حق بیمه: حق بیمه بر اساس نوع پوشش بیمه به درصد یا در هزار ارزش مورد بیمه مشخص می گردد.

6- وسیله حمل: وسیله نقلیه در حمل سالم کالا به مقصد بسیار حائز اهمیت است. امروزه با توجه به حمل کالا توسط کشتیهای غول پیکر اقیانوس پیما، خطرات ناشی از حمل کالا از طریق دریا به مراتب کاهش پیدا نموده است. لیکن بیمه گر جهت اطمینان بیشتر مایل است کالای مورد بیمه توسط کشتیهای طبقه بندی شده حمل گردد که قابلیت دریانوردی آنان به تائید مقامات ذی صلاح بین المللی رسیده باشد. ضمناً چنانچه حمل به صورت مرکب باشد یعنی بخشی از سفر توسط کشتی و بخشی از آن توسط کامیون یا قطار باشد، بیمه موظف است در هنگام عقد قرارداد بیمه، آنرا در بیمه نامه قید نماید.

7- بسته بندی: نحوه بسته بندی کالا نقش بسیار مهمی در حفاظت کالاهای قابل بسته بندی شدن دارد و باعث کاهش و یا پیشگیری از گسترش خسارتهای احتمالی می گردد. به همین جهت بیمه گر در شرایط عمومی ظهر بیمه نامه به صورت چاپی قید می نماید که عدم بسته بندی مناسب، کالا را از تعهد و پوشش بیمه ای او خارج کرده و در صورت وقوع خسارات ناشی از بسته بندی غیر کافی و یا نامناسب، از پرداخت خسارت خودداری خواهد نمود. همچنین عامل حمل و نقل نیز از ضرر و زیان و رفع مسئولیت از خود، در صورت عدم بسته بندی صحیح کالا، این موارد را در بارنامه منعکس می نمایند.

مدارک لازم جهت دریافت خسارت از شرکت بیمه

1- اصل بارنامه

2- فاکتور اصلی کالای خریداری شده

3- صورت عدل بندی یا بسته بندی کالا

4- گواهی کسر تخلیه از بنگاه باربری

5- صورت مجلس سازمان بنادر و کشتیرانی و گمرک (در مورد اب افتادگی کالا گواهی کاپیتان کشتی ضروری میباشد)

6- صورت مجلس کارشناسی شرکت بیمه

7- فتوکپی پروانه سبز گمرکی

8- فتوکپی اعلامیه فروش ارز

5 فهرست کنترل پیشنهادی برای تهیه و بررسی اسناد

خواننده باید توجه داشته باشد که این فهرست کامل نیست اما، به عنوان یک راهنمای عمومی، در کمک به ارائه و بررسی اسنادی که باید طبق اعتبار اسنادی تهیه شود پیشنهاد می شود.

این فهرست صرفاً جنبه راهنمایی دارد و نمی توان به هیچ صورتی جنبه قانونی به آن داد.

برای بانکی که اسناد را دریافت می کند:

5.1. نامه انتقال

مطمئن شوید که :

- مربوط به بانک شما است،
- دارای تاریخ روز است،
- مربوط به اعتبار اسنادی ای است که به شماره آن اشاره شده ،
- اسنادی که در آن ذکر شده است پیوست می باشد،
- سررسید اسناد و سررسید ذکر شده در نامه اصلی یکی است،
- بانک فرستنده اسناد (در صورت وجود) به عنوان بانک پرداخت کننده، قبول کننده معامله کننده یا ارسال کننده عمل می کند،
- دستور پرداخت واضح و قابل فهم است،
- آیا به مغایرت (مغایرت هایی) اشاره شده است یا پرداخت، قبولی یا معامله در مقابل تامین خسارت یا به طور مشروط انجام می گیرد.

برای بانک و ذینفع:

5.2. اعتبار اسنادی

مطمئن شوید که:

- شماره اعتبار اسنادی درست ذکر شده است،
- هنوز معتبر است (منقضی /باطل نشده است)،
- مبلغ قابل وصول در اعتبار اسنادی با مبلغ قابل برداشت مساوی است،
- همان اسناد ذکر شده در اعتبار اسنادی ارائه گردیده است،
- هیچ یک از اصلاحیه ها یا دستورهای قبلی وضعیت مشکوکی ندارند.

5.3. برات

مطمئن شوید که :

- برات حاوی شماره صحیح اعتبار اسنادی است,
 - تاریخ جاری دارد,
 - امضا و / یا نام براتکش با نام ذینفع مطابقت دارد,
 - برات به عهده براتگیر مورد نظر کشیده شده است,
 - مبلغ عددی با حروفی مطابقت دارد,
 - مفاد برات مطابق شرایط اعتبار اسنادی است,
 - نام گیرنده مشخص شده است,
 - در صورت نیاز به ظهورنویسی , به نحو درستی ظهورنویسی شده است,
 - محدودیت ظهر نویسی در آن وجود ندارد,
 - شامل هر نوع شرایط خاص ذکر شده در اعتبار اسنادی باشد,
 - مبلغ برات از مبلغ قابل وصول مندرج در اعتبار اسنادی تجاوز نمی کند,
 - مبلغ برات با صورت حساب یکی است,
 - با عنوان "بدون حق رجوع" کشیده نشده باشد مگر این که مطابق اعتبار اسنادی این شرط مجاز باشد.
- برای بانک و ذینفع :

5.4. سیاهه

مطمئن شوید که :

- ذینفع اعتبار اسنادی آن را صادر کرده است,
- متقاضی (خریدار) همان طرفی باشد که سیاهه برای او صادر شده است, مگر این که در اعتبار اسنادی به گونه دیگری تصریح شده باشد,
- تحت عنوان "پروفرما" یا "سیاهه موقت" صادر نشده است,
 - شرح کالا با شرح کالای مندرج در اعتبار اسنادی یکی است,
 - هیچ توضیح اضافی مبنی بر ایراد خدشه در مورد کالا , که احتمال سوالی در خصوص وضعیت یا ارزش کالا را پیش آورد, در آن وجود ندارد,

- شرح کالا، قیمت و شرایط ذکر شده در سیاهه عیناً مطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی است،
- هر نوع اطلاعات مندرج در سیاهه نظیر علائم، تعداد، اطلاعات مربوط به حمل و غیره با اطلاعات مشابه در سایر اسناد متناقض نیست،
- نوع ارز سیاهه مطابق با نوع ارز اعتبار اسنادی است،
- مبلغ سیاهه با مبلغ برات یکسان است،
- مبلغ سیاهه از مبلغ قابل وصول مندرج در اعتبار اسنادی بیشتر نیست،
- طریقه حمل کالا در سیاهه با آنچه در اعتبار اسنادی ذکر شده است مطابقت دارد (چنانچه حمل تدریجی کالا مجاز نشده باشد)،
- چنانچه در اعتبار اسنادی ذکر شده باشد دارای امضا، گواهی رسمی، تأیید قانونی، تصدیق کتبی و غیره است،
- اطلاعات مربوط به حمل، بسته بندی، وزن، کرایه حمل یا سایر هزینه های حمل با اطلاعات مندرج در سایر اسناد یکی است، نسخ اصل و کپی به تعداد مورد درخواست ارائه شده است.

5.5. سند بیمه

مطمئن شوید که :

- بیمه نامه / گواهی / اعلامیه / بیمه نامه موقت مطابق شرایط اعتبار اسنادی ارائه شده است،
- سری کامل سند بیمه صادر شده ارائه گردیده است،
- شرکت بیمه یا بیمه گر یا نماینده آن ها بیمه نامه را صادر و امضا کرده است.
- تاریخ صدور یا تاریخی که پوشش بیمه از آن تاریخ مؤثر است باید حداکثر از تاریخ بارگیری روی کشتی یا ارسال یا در اختیار گرفتن کالا (بسته به مورد) باشد،
- ارزش بیمه کالای بیمه شده مطابق با آنچه در اعتبار اسنادی ذکر شده، می باشد
- ارز سند همان ارز اعتبار اسنادی است مگر این که در اعتبار اسنادی مجوز دیگری داده شده باشد،
- شرح کالا با شرح کالاهای سیاهه یکی است،
- کالا را از بندر بارگیری یا محل تحویل پوشش می دهد،
- خطرات ویژه را، مطابق با شرایط اعتبار اسنادی، پوشش می دهد و نیز خطرات ویژه به روشنی تعریف شده است،
- علائم، تعداد و ... با آنچه که در سند حمل ذکر شده یکی است،
- چنانچه بیمه گذار موسسه ای غیر از بانک تأیید کننده، بانک گشاینده یا خریدار است، ظهر نویسی مناسب دارد،
- سایر اطلاعات مندرج در این سند با اطلاعات موجود در سایر اسناد متناقض نیست،

- در صورت وجود هر نوع تغییر در این سند، به نحو مقتضی تأیید شده است.

برای بانک و ذینفع :

5.6. اسناد حمل

مطمئن شوید که :

- سری کامل نسخ اصل صادر شده ارائه گردیده است،
- سند حمل به صورت "قرارداد حمل در بست" نیست مگر این که ، این موضوع در اعتبار اسنادی مجاز شده باشد،
- سند حمل سندی صادر شده توسط نمایندگان حمل و نقل مورد قبول نیست مگر این که این موضوع در اعتبار اسنادی مجاز شده باشد،
- نام گیرنده همان نامی است که در اعتبار اسنادی ذکر شده است،
- چنانچه سند حمل نیاز به ظهرو نویسی دارد، این کار به نحو مقتضی انجام شده است،
- در سند حمل نام حمل کننده یا نماینده او درج شده است،
- نام و ، در صورت وجود، نشانی طرف ابلاغ کننده مطابق شرایط اعتبار اسنادی است،
- شرح کالا با شرح کالای ذکر شده در اعتبار اسنادی، به طور کلی ، یکی است و علائم و تعداد و همچنین ، در صورت وجود، سایر مشخصات با آنچه در سایر اسناد ذکر شده است مطابقت دارد،
- عباراتی دال بر این که (طبق شرایط اعتبار اسنادی) کرایه حمل پرداخت شده است یا جزء هزینه هاست در اسناد قید شده است،
- در سند حمل هیچ شرطی که موجب "نقض" یا "عدم صراحت" آن شود وجود ندارد

5.7. سایر اسناد

5.7.1. گواهی مبدا

مطمئن شوید که :

- سند واحدی است و ضمیمه سند دیگری نیست،
- دارای امضا، گواهی ، تأیید قانونی، مجوز خروج کالا مطابق با شرایط اعتبار اسنادی است،
- اطلاعات موجود در آن با اطلاعات مندرج در سایر اسناد متناقض نیست،
- کشور مبدا مشخص شده است ، و با شرایط اعتبار اسنادی مطابقت دارد.

5.7.2. لیست / گواهی وزن

مطمئن شوید که:

- سند واحدی است که و ضمیمه سند دیگری نیست،

- چنانچه تأییدیه خواسته شده باشد امضا شده است، یا در غیر این صورت مطابق شرایط اعتبار اسنادی است،

- اطلاعات موجود در آن با اطلاعات مندرج در سایر اسناد متناقض نیست.

5.7.3. صورت ریز بسته بندی

مطمئن شوید که :

- سند واحدی است و ضمیمه سند دیگری نیست،

- با شرایط اعتبار اسنادی مطابقت دارد. یک لیست بسته بندی مشروح شامل لیست محتویات هر بسته، کارتن، غیره و سایر اطلاعات مربوطه است،

- اطلاعات موجود در آن با اطلاعات مندرج در سایر اسناد متناقض نیست،

5.7.4. گواهی بازرسی

مطمئن شوید که :

- سازمان بازرسی تعیین شده در اعتبار اسنادی (در صورت وجود) گواهی را صادر کرده است،

- امضا شده است،

- گواهی بازرسی با شرایط ذکر شده در اعتبار اسنادی مطابقت دارد،

- شامل هیچ نوع گزارش زیان بار در مورد کالا، مشخصات، کیفیت، بسته بندی و غیره نیست مگر این که اعتبار اسنادی مجوز آن را داده باشد.

5.7.5. سایر اسناد متفرقه

"هرگاه اسنادی غیر از اسناد حمل، اسناد بیمه و سیاهه های تجارتي درخواست شده باشد، باید در اعتبار تصریح شود که این اسناد می بایست توسط چه کسانی صادر شود و محتویات و مطالب آن چه باید باشد. اگر اعتبار فاقد این تصریح باشد بانک ها چنین اسنادی را به همان صورت ارائه شده خواهند پذیرفت، مشروط بر این که محتویات آن ها با سایر اسناد ارائه شده در تناقض نباشد." باید توجه داشت چنانچه در اعتبار اسنادی صدور سندی به عنوان یک "گواهی" خواسته شده است، سند مذکور باید امضا شده باشد.

Ref.: **L/C No:** **Total Amount**
Docs Value: **Partial No:** **Date of Presentation:**
Validity Date: **Checker1:** **Checker1:**

	Terms and Conditions / Documents	Checker1	Checker1
1	Completeness of documents ,forms and numbers		
2	Completeness of legalization and certification		
3	Invoice		
	1. Name and address of seller		
	2. Name and address of buyer		
	3. Signature.		
	4. Matching of currency and amount.		
	5. Amount of goods (Net and Gross Weight)		
	6. Terms of Delivery		
	7. Custom tariff Number /CB Nr/L.C etc		
	8. Certification , Affidavit ,etc		
	9. Word to Word description of goods		
	10.Consistency with the data in other docs and terms of L/C		
4	Bill of Lading		
	1.Type of B/L		
	2. Number of originals and Copies //Full Set.		
	3. Latest Date of Shipment /Dispatch.		
	4.Name and details of Shipper		
	5.Name and details of Consignee		
	6.Notify Party		
	7. Issuer of B/L (as agent /as career) and proper signature.		
	8. Place of loading.		
	9. Place of delivery /Destination.		
	10. Description and amount of goods Net /Gross.		
	11. Freight Prepaid /Payable at Destination.		
	12. Countersigning of any alteration.		
	13. Cleanness of B/L Clean on board/Goods en route.		
	14. Means of transportation/Flight Date and Stamp.		
	15. Charter Party.		
	16. Transshipment.		
	17. Price, amount and currency.		
	18. Shipment Classification.		
	19. Obligatory Shipping Marks.		
	20.Other points (Depending Upon Type of B/L)		
	21. Consistency with other documents and Terms of L/C.		
5	Certificate Of Origin		
	1. Origin of Goods.		
	2: Description, net and gross weight of goods.		
	3. Exporter and Buyer.		
	4. Consistency with 6 others docs and terms of L/C.		

	Packing List	Checker1	Checker1
6	1.Details such as number of units (Total in each page etc)		
	2. Gross and Net Weight of quantity of Goods.		
	3. Container breaks down.		
	4.Consistency with other documents and terms of L/C.		
7	Freight Invoice		
	1. Freight Amount and Currency.		
	2. Means of transportation.		
	3.All other data such as weight , volume , origin, destination and tariff No.		
8	4. Consistency with other documents and terms of L/C.		
	Inspection Documents		
	1. Name of the issuer.		
	2. On board inspection /method of inspection.		
	3. Result of inspection/Conclusion.		
9	4. Quantity, quality and description of the goods inspected.		
	5. Consistency with other documents and terms of L/C.		
	Shipment Advice		
10	Other Documents		
	1. Legalization by the embassy or consulate.		
	2. Issuer and certifier.		
	3. Consistency with other documents and terms of L/C.		
☐	Documents In Compliance With L/C Terms.		
☐	Discrepant Documents Marked (X) as Above.		
Final Checker Approval			
☐	Docs Comply With L/C Terms.		
☐	List of Discrepancies :		
1)			
2)			
3)			
4)			
5)			
6)			

مغایرت‌های معمولی اسناد

همان طور که قبلاً اشاره شد بانکها هنگام کنترل اسناد ارائه شده جهت واریز ، معمولاً با مغایرت‌های زیادی روبرو می شوند که برای نمونه بعضی از مغایرت‌های متعارف به شرح زیر درج گردد:

- 1- سررسید اعتبار منقضی شده است.
- 2- کالا دیر حمل شده است.
- 3- اسناد حمل مدتی پس از دوره مقرر در اعتبار به بانک ارائه شده است.
- 4- بارنامه ارائه شده تمیز CLEAN نیست (دارای CLAUSE می باشد)
- 5- مقداری از کالا حمل نشده است. SHORT SHIPMENT
- 6- مبلغ مندرج در سیاهه تجارتي بیش از مبلغ اعتبار است.
- 7- مبلغ مندرج در بیمه نامه کمتر از مبلغ تعیین شده در اعتبار به عنوان مبلغ بیمه نامه است.
- 8- شرح کالا در سیاهه تجارتي با شرح کالا در اعتبار مغایر است.
- 9- علامت حمل و شماره سفارش و یا اعتبار در اسناد ذکر نشده است.
- 10- کالا روی عرشه SHIPPED ON DECK حمل شده است.
- 11- بارنامه، بیمه نامه و یا برات ارائه شده آن طور که در اعتبار ذکر شده ظهرو نویسی نشده است.
- 12- بعضی از اسناد تقاضا شده در اعتبار ارائه نشده است.
- 13- بیمه نامه مربوطه مطابق با بیمه درخواستی در اعتبار نمی باشد.
- 14- وزن کالا در اسناد با یکدیگر مغایرت دارد.
- 15- مبلغ ارزی تعیین شده در اعتبار با مبلغ ارزی اعتبار مغایرت دارد.
- 16- مبلغ ارزی تعیین شده در بیمه نامه به مبلغ ارزی اعتبار مغایرت دارد.
- 17- بارنامه ارائه شده مطابق بارنامه درخواستی در اعتبار نمی باشد.
- 18- اسناد ارائه شده فاقد امضاها و یا تأییدیه های درخواستی در اعتبار است.
- 19- برات عهده شخص دیگری از شخص تعیین شده در اعتبار کشیده شده است.
- 20- خطرات تعیین شده در بیمه نامه با خطرات خواسته شده در اعتبار مغایرت دارد.

21- کلمه **FREIGHT PAID** یا **PREPAID FREIGHT** روی بارنامه (در صورتی که اعتبار با شرایط گشایش شده است) قید نشده است.

22- مبلغ سیاهه تجارتی با مبلغ برات ارائه شده مغایر است.

23- در روی بارنامه کلمه **SHIPPED ON BOARD** قید نشده است.

(در صورتیکه بارنامه دریایی خواسته شده باشد)

24- کالا از مبدا حملی غیر از مبدا تعیین شده در اعتبار حمل شده و یا مقصد کالا غیر از مقصد تعیین شده در اعتبار می باشد.

25- اسناد ارائه شده با یکدیگر مغایرت دارد.

تقسیم بندی موارد مغایرت ها بر اساس بخشنامه های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

1. مواردی که ظهرنویسی و پرداخت وجه اسناد با قبول خریدار و پذیرش کلیه

مسئولیت‌های مترتبه توسط وی امکان پذیر است . (۲۹ مورد)

2. مواردی که ظهرنویسی اسناد منوط به درخواست وارد کننده و قبول کارگزار

مبنی بر دریافت وجه پس از ارائه پروانه گمرکی ترخیص قطعی

کالا مطابق شرایط اعتبار به بانک خواهد بود. (۱۳ مورد)

3. مواردی که ظهرنویسی اسناد و پرداخت وجه مجاز نمی باشد . (۵ مورد)

گردآورنده: علیرضا فتاحی

1. مواردی که ظهرو نویسی و پرداخت وجه اسناد با قبول خریدار و پذیرش کلیه مسئولیتهای مترتبه توسط وی امکان پذیر است .

1. تغییر بانک کارگزار یا پذیرش اسنادی که توسط کارگزار دیگری ارسال شود مشروط به اخذ تأییدیه کارگزار تعیین شده در اعتبار اسنادی.
2. اشتباه املائی و تایپی موجود در هر یک از اسناد .
3. تغییر نوع ارز اعتبار اسنادی به ارزهای معتبر حداکثر معادل مبلغ اعتبار در اینصورت پرداخت وجه پس از تأیید کارگزار به ارز تعیین شده در اعتبار اسنادی خواهد بود و تبدیل ارز توسط بانک گشاینده به نرخ روز پرداخت وجه اسناد صورت می پذیرد.
4. مغایرت در آدرس خریدار و یا بانک در هر یک از اسناد .
5. تغییر نوع حمل (مثلاً زمینی به دریایی و ...)
6. تغییر شرکت حمل کننده به حمل کننده مجاز دیگر .
7. تغییر مقصد در داخل کشور مشروط به آنکه کالا به مقصد ثانویه رسیده باشد .

در صورت افزایش هزینه حمل به موجب بندهای 5 و 6 و 7 با مبلغ کرایه تعیین در شرایط اعتبار اسنادی پرداخت میشود و در صورت کاهش، مابه التفاوت کسر میگردد .

8. تاخیر در ارائه بارنامه حداکثر تا 90 روز .
9. تغییر در تعداد بسته ها، نوع بسته بندی ،وزن ناخالص در بسته های کالا مشروط به عدم مغایرت کمی و کیفی کالا .
10. در صورت کاهش تعداد و وزن ، بایستی از مبلغ اعتبار اسنادی به همان میزان کسر و در صورت افزایش تا 20٪ وزن و مقدار ،پرداخت وجه حداکثر تا مبلغ اعتبار با تأیید وزارتخانه ذیربط قابل قبول است .
11. در صورت حمل به دفعات ،پرداخت وجه بمیزان اسناد رسیده منطبق با سایر شرایط اعتبار اسنادی بلا مانع است .
12. در صورت مغایرت در مبلغ اسناد (قیمت واحد یا کل)،چنانچه وجه اسناد کمتر باشد پرداخت وجه بمیزان وجه اسناد دریافتی و در صورت افزایش ، پرداخت وجه در سقف بهای کالا طبق شرایط اعتبار اسنادی مجاز باشد .
13. درج کالای نو بجای مستعمل در اسناد در صورت عدم تغییر مبلغ اعتبار اسنادی و اخذ تأییدیه وزارت بازرگانی .
14. درج نام کشورهای مجاز دیگر در گواهی مبدا (علاوه بر کشورهای مندرج در شرایط اولیه)
15. عدم ارائه نسخ کافی از هر یک از اسناد به جز بارنامه . (در صورت کسری نسخ بارنامه پرداخت پس از جواز سبز خواهد بود) .
16. عدم ارائه اسناد یا مغایرت در اسناد مورد درخواست خریدار.
17. عدم ارائه سپاهه حمل .
18. در صورت مغایرت در هزینه بازرسی ، در صورتیکه هزینه بازرسی کمتر از وجه مندرج در شرایط اعتبار اسنادی باشد به میزان صورتحساب ارائه شده و در صورتیکه بیشتر از وجه تعیین شده در شرایط اعتبار اسنادی باشد پرداخت در سقف هزینه بازرسی طبق شرایط اعتبار اسنادی مجاز میباشد .
19. اگر اسناد حمل به علت مغایرت در متن گواهی بازرسی صادره جهت کالاهاییکه مشمول مقررات استاندارد اجباری نمی باشند با متن تعیین شده در شرایط اعتبار به صورت وصولی دریافت گردد میبایست پس از تسویه حساب با مشتری با موافقت کارگزار به طریق ذیل عمل شود.

الف: کپی اسناد به منظور بازرسی کالا توسط شرکت بازرسی مجاز ایرانی در محوطه گمرک به وارد کننده تسلیم گردد .

ب: در صورتیکه هزینه بازرسی به عهده فروشنده باشد به میزان معادل ارزی صورتحساب ارئه شده توسط شرکت بازرسی مجاز ایرانی ، از مبلغ اعتبار اسنادی کسر شود.

ج: پس از دریافت گواهی بازرسی شرکت بازرسی مجاز ایرانی مبنی بر مطابقت کمی و کیفی و بسته بندی کالا با شرایط مندرج در متن اعتبار اسنادی ، اسناد ظهرو نویسی و پرداخت وجه اسناد پس از کسر هزینه بازرسی با رعایت سلیر مقررات مجاز میباشد .

20. چنانچه اسناد حمل کالاهای مشمول مقررات استاندارد اجباری به جهت تاریخ صدور گواهی بازرسی مقدم بر تاریخ بارنامه و یا مغایرت در متن گواهی بازرسی و یا عدم ارائه گواهی بازرسی به صورت وصولی دریافت شود ظهرو نویسی اسناد و پرداخت وجه منوط به ارائه تأییدیه موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی خواهد بود .
21. ارائه گواهی بازرسی از طرف شرکت دیگری به جز شرکت بازرسی تعیین شده در اعتبار مشروط به عدم هرگونه ادعا از طرف شرکت بازرسی اولیه .

22. ارائه اسناد شخص ثالث بجز بارنامه .
23. ارائه اسناد پس از سررسید (حداکثر یک ماه)
24. اسناد رسیده اضافه بر ثبت سفارش و همچنین افزایش مبلغ فوب کالا از محل کاهش هزینه حمل اعتبار اسنادی در صورت اصلاح اوراق ثبت سفارش در وزارت بازرگانی .
25. عدم درج مهر پرواز در راهنماهای هوایی .
26. اسناد صادره مقدم بر تاریخ گشایش اعتبار اسنادی مشروط به اینکه تاریخ مزبور موخر بر تاریخ ثبت سفارش در وزارت بازرگانی باشد .
27. ارائه اسناد به صورت ترانشیپمنت به جز بنادر ترکیه .
28. مغایرت کالا و تعرفه به شرط اصلاح برگهای ثبت سفارش در وزارت بازرگانی .
29. تغییر مبدا حمل در بارنامه به استثنای کشورهای غیر مجاز .

2. مواردی که ظهنویسی اسناد منوط به درخواست وارد کننده و قبول کارگزار مبنی بر دریافت وجه پس از ارائه پروانه گمرکی ترخیص قطعی کالا مطابق شرایط اعتبار به بانک خواهد بود.

1. مغایرت شماره و تاریخ پروفارمادر متن سیاهه تجاری و یا لیست بسته بندی .
2. ارائه اسناد به صورت ترانشیپمنت از بنادر ترکیه .
3. مغایرت در شرح کالای مندرج در اسناد بدون تغییر در تعرفه .
4. تغییر کشتی از طبقه بندی و لاینر به غیر طبقه بندی و غیر لاینر .
5. صدور بارنامه به صورت On Deck.
6. ارائه بارنامه شخص ثالث .
7. ارائه بارنامه چارتر پارتی .
8. ارائه اسناد پس از سررسید حداکثر تا 6 ماه .
9. در صورتیکه تاریخ یا مهر بارنامه مخدوش باشد و با استفاده از مانیفست و سایر مدارک ،تاریخ حمل قابل تشخیص نباشد .
10. عدم درج عبارت خلیج فارس بروی بارنامه که کالای آن به مقصد یکی از بنادر جنوبی ایران حمل گردیده .
11. عدم ارائه گواهی بازرسی و تاریخ صدور گواهی بازرسی مقدم بر تاریخ بارنامه در خصوص کالاهایی که مشمول مقررات استاندارد اجباری نمیباشند .
12. عدم تأیید اسناد توسط اطلاق بازرگانی
13. مغایرت شماره بیمه نامه مندرج در اسناد با شماره بیمه نامه در شرایط اعتبار

3. مواردی که ظهنویسی اسناد و پرداخت وجه مجاز نمی باشد . (5 مورد)

- 3.1. تغییر مقصد به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و همچنین به مقاصد غیر از گمرکات ج ا ایران .
- 3.2. درج کالای مستعمل به جای نو در هریک از اسناد .
- 3.3. گواهی بازرسی کالا حاکی از عدم تطابق کیفی کالا بازرسی شده با کالای موضوع اعتبار اسنادی .
- 3.4. ارائه اسناد پس از گذشت بیش از 6 ماه از انقضای سررسید مگر با موافقت اداره سیاستها و مقررات ارزی .
- 3.5. سایر مواردی که ذکر نشده منوط به کسب نظر بانک مرکزی ج ا ایران است .

فصل پنجم

وصولی ها (بروات)

COLLECTIONS

1 مقدمه و تعاریف

در این نوع قراردادها، فروشنده هنگامی اقدام به فروش کالا می نماید که به خریدار و حسن شهرت وی اطمینان داشته و از این که کشور خریدار قانونی وضع نمی نماید که او نتواند وجه کالای فروخته شده خود را دریافت نماید، خاطر جمع باشد.

خرید کالا بر مبنای اسناد وصولی برای خریدار ریسک و خطر کمتری در بر دارد در حالی که فروشنده با ارسال کالا و اسناد و پذیرفتن دریافت وجه آن در آینده پس از قبول خریدار خود را در معرض خطر بیشتری نسبت به فروش بر مبنای اعتبارات اسنادی قرار می دهد و لذا می توان گفت که این نوع شرط پرداخت حد وسط بین تجارت براساس حساب باز OPEN ACCOUNT TRADE و اعتبار اسنادی CREDIT DOCUMENTARY می باشد.

2 تعریف وصولی: COLLECTION DOCUMENTARY

ساده ترین تعریفی که برای اسناد وصولی می توان نمود آن است که بانکی به نمایندگی از طرف فروشنده اسناد حمل را هنگامی در اختیار خریدار قرار می دهد که خریدار وجه اسناد را بپردازد و چنانچه اسناد حمل در مقابل قبولی برات مدت دار باشد، برات مدت دار را قبولی نویسی نماید. البته بایستی توجه نمود که فروشندگان هنگامی کالای خود را بر مبنای اسناد وصولی می فرستند که اطمینان به وصول وجه اسناد داشته و نسبت به ثبات اقتصادی و عدم تغییر مقررات ارزی کشور خریدار مطمئن باشند. طرفین بروات و اسناد وصولی :

الف : فروشنده PRINCIPAL , DRAWER , EXPORTER , SELLER

ب: بانک کارگزار فروشنده BANK REMITTING BANK , PRINCIPALS

ج: بانک کارگزار خریدار BANK COLLECTING

د: خریدار DRAWEE , IMPORTER , BUYER

3 مراحل انجام کار در اسناد وصولی

1- فروشنده پس از عقد قرارداد و اعلام قبولی خریدار، کالای خود را برای حمل ارسال داشته و اسناد مربوطه را به ضمیمه دستور وصول که به آن COLLECTION ORDER می گویند جهت وصول برای بانک کارگزار خود ارسال می نماید.

2- بانک کارگزار فروشنده یا REMITTING BANK اسناد رسیده را با دستور وصول مربوطه مقابله نموده و پس از اطمینان از صحت تعداد اسناد فرستاده شده با دستور وصول، و کنترل مبلغ اسناد با سیاهه و همچنین برات ارسال شده، دستورات مندرج در دستور وصول فروشنده را روی فرم خود که به آن دستورالعمل یا SCHEDULE می گویند منعکس نموده و برای بانک کارگزار خریدار یا بانک وصول کننده وجه ارسال می دارد.

3- بانک کارگزار خریدار یا COLLECTING BANK پس از کنترل ظاهری اسناد یا دستورالعمل داده شده توسط بانک کارگزار فروشنده و ضمن اعلام وصول اسناد به بانک کارگزار فروشنده، کپی سیاهه را همراه آگهی براتگیر برای خریدار کالا (DRAWEE) ارسال می نماید و اعلام

می دارد چنانچه اسناد مورد قبول است نسبت به قبولی نویسی یا واریز وجه اسناد (حسب مورد) اقدام نماید. (آگهی براتگیر عبارت است از نسخه دوم برگ اعلام وصول اسناد به بانک کارگزار فروشنده، نام فروشنده، نام خریدار، مدت برات، مبلغ برات یا اسناد وصولی، مقدار کالا، شرح خلاصه کالا، شماره و تاریخ بارنامه، مقصد کالا، نوع بارنامه و این که اسناد در مقابل قبول برات بایستی تسلیم خریدار گردد یا این که خریدار بایستی وجه اسناد را پس از رویت برات بپردازد، قید می کند.)

4- خریدار DRAWEE پس از بررسی پروفورما و سیاهه فروشنده چنانچه اسناد مربوطه مورد قبول باشد از بانک کارگزار خود درخواست می کند که وجه اسناد مربوطه را پس از ظهر نویسی در اختیار او جهت ترخیص کالا از گمرک قرار دهد.

موضوع دیگری که در رابطه با اسناد وصولی باید ذکر گردد و اهمیت آن بیشتر از نقطه نظر عملیات حسابداری داخلی بانک کارگزار می باشد، آن است که، بانک کارگزار به میزان اسناد وصولی دریافت شده اقدام به صدور یک سند انتظامی می کند.

صدور چنین سندی بر این اساس است که بانک مربوطه در هر زمان از کل بروات دیداری و یا مدت دار که از طریق بانک در دست اقدام می باشد و برای مشتریان ارسال گردیده است، آگاه باشد. صدور سند انتظامی یک حساب آماری است که هم توسط بانک کارگزار خریدار و هم توسط بانک کارگزار فروشنده انجام می پذیرد.

برای صدور سند انتظامی جهت ارزشهای مختلف، نرخ ثابتی را برای هر ارز مشخص می کنند که با نوسانات نرخهای ارز تغییر نمی کند.

انواع بروات اسنادی وصولی

بروات اسنادی وصولی بر دو گونه است:

3.1. بروات اسنادی وصولی دیداری

3.2. بروات اسنادی وصولی مدت دار

بروات اسنادی وصولی دیداری :

DOCUMENTS AGAINST PAYMENT (D/P)

بروات دیداری معمولاً در فرم آگهی برات با کلمه SIGHT و یا DOCUMENTS AGAINST PAYMENT (D/P) نشان داده می شود. در این حالت فروشنده در فرم دستور وصول خود COLLECTION ORDER، از بانک کارگزار خود می خواهد که برات و اسناد را مقابل پرداخت وجه در اختیار خریدار قرار دهد. لذا بانک کارگزار خریدار هنگامی اسناد را در اختیار خریدار قرار می دهد که خریدار وجه آن را پرداخت کرده باشد. بعضی مواقع ممکن است فروشنده اسناد خود را بدون برات برای خریدار از طریق بانک ارسال نماید. به طور کلی هنگامی که اسناد وصولی به همراه برات برای خریدار ارسال می گردد، بانک خریدار باید بر اساس تعرفه مقرر کشور خود نسبت به الصاق تمبر به نسبت بمبلغ اسمی برات در ظهر آن اقدام نماید. بنابراین هنگامی که اسناد وصولی بدون همراه داشتن برات ارسال شود، خریدار از پرداخت هزینه فوق معاف خواهد بود. در اینجا تذکر این نکته ضروری است که ارسال برات به همراه اسناد از نظر پوشش قانونی و حقوقی برای فروشنده دارای مزیت می باشد که شرح آن بعداً خواهد آمد.

به هر حال بانک کارگزار خریدار هنگامی اسناد وصولی را در اختیار خریدار قرار می دهد که خریدار وجه اسناد را بپردازد.

بروات اسنادی وصولی مدت دار:

DOCUMENTS AGAINST ACCEPTANCE: D/A

در این حالت فروشنده بر اساس قرارداد منعقد شده با خریدار همراه اسناد خود، برات مدت دار، 60، 90 یا 180 روزه یا ... ارائه می نماید و از بانک کارگزار خود می خواهد که پس از قبولی نویسی برات مورد اشاره توسط خریدار، اسناد را به خریدار تحویل دهد. بانک کارگزار خریدار برات مدت

دار را همراه یک برگ سیاهه و فرم آگهی براتگیر که در آن با علامت **DOCUMENTS AGAINST ACCEPTANCE: D/A** مشخص شده و معمولاً تاریخ دقیق سررسید برات نیز در آن قید شده است برای خریدار جهت قبولی نویسی ارسال می دارد. خریدار پس از بررسی، برات مورد بحث را قبولی نویسی نموده و به بانک کارگزار خود تحویل می دهد. سپس اسناد حمل را دریافت و نسبت به ترخیص کالا از گمرک و فروش آن اقدام می کند. بانک کارگزار خریدار بر طبق دستورات صادره توسط بانک کارگزار فروشنده، ممکن است برات را تا هنگام پرداخت نزد خود نگاه دارد و یا آن که برات و یا بروات قبولی نویسی شده را برای بانک کارگزار فروشنده ارسال نماید. در حالت اخیر بانک کارگزار فروشنده معمولاً 2 تا 3 هفته قبل از سررسید، برات قبول نویسی شده را برای بانک کارگزار خریدار جهت وصول ارسال می دارد. بانک کارگزار خریدار مجدداً ضمن ارسال آگهی براتگیر و اعلام زمان پرداخت، از خریدار می خواهد وجه برات را در روز سررسید کارسازی نماید. چنانچه خریدار وجه برات را در روز سررسید در اختیار بانک کارگزار خود قرار دهد، وی نیز نسبت به پرداخت آن به فروشنده از طریق بانک کارگزار خود اقدام، می نماید.

در اینجا لازم است یادآوری گردد که بانک کارگزار خرید علی رغم این که اجرا کننده دستورات فروشنده بوده و به خریدار ابلاغ می نماید که وجه برات دیداری و یا برات مدت دار قبولی نویسی شده را در سررسید بپردازد، ولی چنانچه خریدار از پرداخت وجه برات خودداری نماید.

4 بروات وصولی ساده **COLLECTION CLEAN**

در این روش بر اساس توافقی که بین فروشنده و خریدار به عمل می آید، فروشنده کالا را برای خریدار حمل نموده و اسناد حمل آن را نیز مستقیماً برای خریدار ارسال می دارد. سپس بر مبنای اسناد حمل، برات ساده ای را (بدون اینکه هیچگونه اسناد حملی مانند سیاهه و بارنامه و غیره ضمیمه آن باشد). عهده خریدار کشیده و از طریق بانک کارگزار خود برای خریدار یا بانک کارگزار خریدار ارسال می نماید تا بانک کارگزار خریدار بر اساس شرایط برات و دستورات داده شده، نسبت به وصول وجه برات در صورتی که برات دیداری باشد، اقدام نماید و یا اگر برات مدت دار باشد، نسبت به واگذاری برات مدت دار به خریدار جهت قبولی نویسی قدمهای لازم را بردارد. این روش پرداخت تقریباً مانند تجارت بر اساس حساب باز می باشد با این تفاوت که فروشنده اسناد حمل را به خریدار تحویل داده و خریدار کالای مربوطه را ترخیص و نسبت به فروش آن اقدام می نماید و فروشنده متعاقباً جهت وصول وجه کالای خود مبادرت به صدور برات و ارسال آن از طریق کانال بانکی می نماید در صورتی که در تجارت بر اساس حساب باز **OPEN ACCOUNT TRADE** اساساً در سررسید مقرر شده نسبت به پرداخت وجه اسناد اقدام می کند بدون آن که براتی از طریق بانک توسط فروشنده برای خریدار ارسال شده باشد.

بانکها اسناد زیر را نیز به صورت بروات وصولی ساده عمل می نمایند:

الف- ممکن است برای یک موسسه یا برای شخصی چک ارزی از خارج رسیده باشد، این موسسه یا شخص مزبور چک ارزی مورد بحث را به بانکدار خود که **REMITTING BANK** و از او می خواهد وجه چک مورد بحث را وصول نموده و به حساب او منظور نماید. بانک مزبور به یکی از دو صورت زیر عمل می کند:

1- چک مذکور را همراه دستورالعمل خود برای بانکی که در متن چک قید شده ارسال نموده و از او می خواهد حساب او را نزد خود و یا هر بانکی که در آن کشور حساب دارد بستانکار نماید.

برای مثال شرکت چکی به مبلغ 5000/- لیره از خارج دریافت می کند این شرکت جهت وصول وجه چک، چک مربوطه را همراه نامه ای برای بانک ملی ایران شعبه مرکزی ارسال کرده و از آن بانک درخواست می نماید که وجه چک را دریافت نموده و به حساب شرکت مزبور واریز نماید.

بانک ملی چک مربوطه را همراه نامه ای برای میدلند بانک لندن ارسال نموده و از آن بانک می خواهد وجه چک را به حساب بانک ملی ایران نزد خود منظور نماید. میدلند بانک پس از وصول وجه چک، حساب بانک ملی را نزد خود بستانکار نموده و اعلامیه بستانکار را برای بانک ملی ایران شعبه مرکزی ارسال می دارد. بانک ملی پس از دریافت آن نسبت به واریز وجه مورد بحث به حساب شرکت اقدام می نماید.

2- ممکن است بانک مزبور نزد بانکهای کشور صادر کننده چک حساب نداشته و یا با بانکهای کشور مربوطه روابط کارگزاری نداشته باشند. در این حالت چک ارزی مربوطه را برای بانکی که حساب ارزی نزد وی دارد ارسال نموده و از او می خواهد وجه چک مورد نظر را پس از وصول به

حساب او نزد خود منظور نمایند و یا این که پس از وصول تبدیل به ارزی که حساب ارزی نزد آن بانک دارد نموده و به حساب آنها منظور و اعلامیه بستانکار مربوطه را برای بانک ارسال کننده چک بفرستد.

بایستی توجه داشت که بانک وصول کننده وجه چک COLLECTING BANK، کارمزد و هزینه خود را طبق تعرفه از مبلغ چک کسر نموده و مابقی آن را به حساب بانک ارسال کننده چک نزد خود منظور می دارد.

برای مثال فرض کنیم یک شرکت بازرگانی چکی به مبلغ 100,000/- پزو تا اسپانیا به بانک صادرات شعبه مرکزی ارسال نموده و از آن بانک می خواهد که وجه چک را پس از وصول به حساب وی منظور نماید. بانک صادرات چون حساب بانکی در اسپانیا ندارد چک مذکور را برای لویذز بانک لندن که نزد وی حساب لیره دارد ارسال داشته و از لویذز بانک درخواست می کند که وجه چک را پس از وصول تبدیل به لیره نموده و به بستانکار حساب بانک صادرات نزد خویش منظور نماید. لویذز بانک پس از دریافت نامه و چک مورد بحث، چک را برای وصول به بانکی در اسپانیا که با او روابط بانکی دارد و نزد آن بانک نیز حساب دارد، ارسال نموده و از آن بانک اسپانیایی درخواست می دارد که وجه چک را به حساب لویذز بانک نزد خودش منظور نماید. بانک اسپانیایی پس از وصول وجه چک، حساب لویذز بانک را نزد خود بستانکار نموده و اعلامیه بستانکار را برای لویذز بانک ارسال می کند. لویذز بانک لندن پس از دریافت اعلامیه بستانکار نسبت به تبدیل ارز مربوطه بر اساس نرخ خرید و فروش در بازار لندن اقدام نموده و هم ارز لیره ای چک پزوتای اسپانیا را به حساب بانک صادرات نزد خود منظور نموده و اعلامیه مذکور را برای بانک صادرات ایران شعبه مرکزی ارسال می دارد. بانک صادرات پس از دریافت اعلامیه بستانکار از لویذز بانک نسبت به واریز مبلغ آن به حساب شرکت ارسال کننده چک اقدام می نماید.

در اینجا ذکر این نکته لازم است که در بعضی مواقع، بانکها با توجه به اطمینانی که به مشتریان خود دارند، چک ارزی شده را طبق ضوابطی از ارائه کننده آن خریداری می نامند، با این شرط که چنانچه چک مذکور وصول نشود این حق برای بانک محفوظ باشد که وجه پرداخت شده را همراه کارمزد و هزینه های مربوطه از حساب مشتری خود برداشت نماید.

ب- چک مسافرتی یا TRAVELLER CHEQUE معمولاً به بانکداران فروخته می شود و معادل آن به همان ارز و یا ارز دیگری دریافت می گردد. این چکها عیناً مانند بروات وصولی ساده بوده و بانکدار خریدار چک آن را جهت وصول برای بانک متعهد به پرداخت ارسال می نماید و از او درخواست می کند که وجه چک را به حساب وی منظور نماید و یا مانسند بند الف 2 عمل می نماید.

ج- چکهای ارزی بانکی که توسط بانکها صادر شده و سپس به متقاضیان تحویل می گردد تا جهت ذینفع مربوطه در خارج از کشور ارسال گردد، عیناً مانند بروات وصولی ساده عمل می شود.

د- سفته های ارزی مانند بروات وصولی ساده می باشد بدین طریق که ذینفع یا دارندگان آن سفته مورد نظر را به بانک خود REMITTING BANK خواهد تا وجه سفته مربوطه را وصول و به حساب آنها واریز نماید.

5 وظایف و مسئولیتهای بانک کارگزار و بانک وصول کننده:

بر خلاف اعتبارات اسنادی که بانکها در مورد آن باید دقت کافی نسبت به اسناد ارائه شده مبذول دارند تا آن که مطابق شرایط اعتبار باشد، در اسناد وصولی بانکها فقط صحت و سقم اسناد دریافتی را بر اساس مطالب مندرج در دستور وصول

(COLLECTION ORDER) به شرح زیر بررسی می نمایند:

1- آیا تعداد اسناد ارسال شده همراه دستور وصول برابر تعداد مندرج در آن است؟

2- آیا بارنامه، بیمه نامه و یا برات به طور صحیح ظهرو نویسی شده است؟

3- آیا کلیه نسخ اصلی بارنامه (در صورتی که بارنامه FULL SET باشد) ارائه گردیده است؟ در صورتی که یک نسخه از بارنامه کم باشد، بانک از فروشنده آن را مطالبه می نماید و یا در صورتی که یک نسخه اصلی بارنامه را فروشنده مستقیماً برای خریدار ارسال نموده باشد، این موضوع را نیز به اطلاع خریدار می رساند.

4- در صورتی که سیاهه ارائه شده کلمه CFR و CIF یا قید شده باشد، روی بارنامه باید کلمه FREIGHT PREPAID قید شده باشد.

5- در صورتی که کالای فروخته شده بر مبنای باشد، بیمه نامه مربوطه نیز باید ضمیمه باشد و حداقل ارزش کالای بیمه شده برابر با مبلغ سیاهه باشد.

باید توجه نمود که غیر از موارد فوق بانکها هیچگونه الزام دیگری در مورد بررسی اسناد ارائه شده ندارند.

محاسن و معایب خرید و فروش کالا بر مبنای بروات وصولی از دیدگاه فروشنده و خریدار

الف: محاسن از دیدگاه فروشنده:

فروشنده هنگامی که بخواهد بر مبنای بروات (اسناد) وصولی کالای خود را بفروشد، همانطور که قبلاً گفته شد، باید نسبت به امکان دریافت وجه کالای فروخته شده مطمئن باشد و به همین منظور لازم است اولاً اطلاعات کاملی از آخرین وضعیت خریدار داشته باشد، ثانیاً گزارش کامل و رضایتبخشی از وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور خریدار بدست آورد و اطمینان حاصل نماید که کشور خریدار قوانینی را وضع نمی نماید که او بعداً نتواند وجه کالای ارسالی را دریافت دارد. بعضی مواقع فروشنده جهت کاهش ریسک خود ممکن است به شرکتهای بیمه صادراتی کشور خود مراجعه نماید و در مقابل پرداخت حق بیمه، در صد عمده ای از مبلغ کالای فروخته شده بر مبنای بروات وصولی را بیمه نماید. با توجه به مراتب فوق، مزیت فروش کالا بر مبنای بروات (اسناد) وصولی به شرح زیر است:

1- فروشنده مطمئن است که بانک وصول کننده BANK COLLECTING اسناد را در اختیار خریدار قرار نمی دهد مگر این که قبلاً وجه اسناد را دریافت کرده و یا برات قبولی نویسی شده باشد. در واقع بانک وصول کننده به عنوان عامل اجرایی عمل نموده و طبق دستورات او در کشور خریدار اقدام می نماید.

2- یک بانک وصول کننده معمولاً مرتباً موضوع پرداخت وجه اسناد را تعقیب نموده و بر خریدار فشار می آورد که هر چه زودتر نظر قطعی خود را اعلام نماید. به علاوه فروشنده را نیز از نتیجه پیگیری خود مطلع می سازد.

3- چنانچه هنگامی انتقال مالکیت کالا توسط بانک وصول کننده صورت گیرد که وجه آن را بانک دریافت کرده باشد، فروش بر مبنای بروات (اسناد) وصولی مطمئن تر از فروش بر مبنای تجارت بر اساس حساب باز خواهد بود.

4- روش پرداخت بر مبنای بروات (اسنادی) وصولی خیلی ارزاتر از روش پرداخت بر مبنای اعتبارات اسنادی است.

5- از نظر سرمایه گذاری و تامین سرمایه در گردش، فروشنده می تواند به یکی از طریق زیر عمل نماید.

الف- فروشنده دارای سرمایه کافی می باشد و می تواند سرمایه در گردش خود را تامین نماید ..

ب- در صورتی که فروشنده فاقد سرمایه کافی بوده و احتیاج به نقدینگی داشته باشد، می تواند حقوق اسناد وصولی خود را به بانک خود واگذار نموده و وجه آن را پس از تنزیل دریافت دارد. در این حالت بانک مالک اسناد بوده و خود تعقیب می نماید تا وجه را دریافت دارد.

ج- فروشنده می تواند قسمتی از حقوق اسناد وصولی خود را به بانک خود REMITTING BANK واگذار نماید و در واقع فروشنده قسمتی از سرمایه در گردش خود را تامین نموده و قسمتی از آن را با تنزیل اسناد نزد بانک خود تامین می نماید.

ب- معایب از دیدگاه فروشنده:

1- فروشنده وجه کالای خود را پس از آنکه بانک فروشنده REMITTING BANK وجه را از بانک خریدار دریافت داشت، دریافت می کند مگر این که قبلاً (طبق بند 5 الف و ب فوق) اسناد را به بانک خود فروخته باشد یا این که قسمتی از حقوق اسناد را واگذار نموده باشد.

2- اطمینان از دریافت وجه اسناد همانند فروش کالا بر مبنای صددرد پیش پرداخت و یا فروش کالا بر مبنای اعتبار اسنادی نمی باشد.

3- اگر خریدار کالا از پرداخت وجه اسناد خودداری نماید یعنی از پذیرفتن کالا خودداری نموده است لذا فروشنده باید علاوه بر پرداخت هزینه معطلی در تخلیه کالا و یا هزینه های انبارداری در کشور مقصد، هزینه بارگیری و کرایه برگشت کالا را نیز بپردازد.

ج- محاسن از دیدگاه خریدار:

1- خرید کالا بر مبنای بروات (اسناد) وصولی بیشتر به نفع خریدار است تا فروشنده. خریداران معمولاً مایلند که اول کالا را دریافت دارند سپس وجه آن را بپردازند. به علاوه مزایای روش خرید بر مبنای بروات وصولی ساده که بر طبق آن فروشنده کالا را برای خریدار حمل نموده و اسناد آن را نیز برای خریدار مستقیماً ارسال می دارد و از طریق صدور یک برگ بروات ساده، موضوع پرداخت وجه اسناد را تعقیب می نماید، مشابه خریدار بر مبنای حساب باز برای خریدار است.

خرید کالا بر مبنای بروات اسنادی مدت دار مشابه مزیت خرید بر مبنای بروات وصولی ساده است با این تفاوت که خریدار اول بروات را قبولی نویسی نموده و اسناد را دریافت می دارد و سپس اقدام به ترخیص کالا از گمرک می نماید. چنانچه کالا مورد قبول نباشد هنوز وجه آن را نپرداخته است اما چون بروات را قبولی نویسی نموده لذا مسئولیت قانونی نسبت به بروات قبولی نویسی شده دارد که در قسمت معایب بحث خواهد شد.

2- خرید کالا بر مبنای بروات مدت دار تقریباً مانند اعتباری است که فروشنده کالا در اختیار خریدار قرار داده است. در واقع خریدار پس از فروشنده کالا وجه کالای خریداری شده را می پردازد.

3- خرید کالا بر مبنای بروات (اسناد) وصولی خیلی کم خطرتر از خرید کالا بر مبنای اعتبارات اسنادی و یا خرید بر مبنای صددرد پیش پرداخت است. به علاوه هزینه های بروات وصولی خیلی کمتر از هزینه های اعتبار اسنادی می باشد.

4- چنانچه فروشنده در دستور وصول اسناد خود، پرداخت وجه اسناد و یا قبول بروات مدت دار را موکول به رسیدن کالا به مقصد نموده باشد، این ترتیبات بیشتر به نفع خریدار خواهد بود.

5- چنانچه خریدار دارای سرمایه کافی نباشد با توجه به رسیدن کالا به مقصد، می تواند از بانک خود در مقابل وثیقه گذاردن کالا به طرق گوناگون تامین وجه نموده و نسبت به پرداخت دین خود به فروشنده اقدام نماید که مزیتی دیگر برای او به حساب می آید.

د: معایب خرید بر مبنای بروات (اسناد) وصولی از دیدگاه خریدار:

1- چنانچه در اسناد وصولی دیداری، خریدار قبل از رسیدن کالا به مقصد وجه اسناد مذکور را پرداخت کرده باشد و کالا مطابق قرارداد منعقد نشده باشد، خریدار متضرر خواهد شد.

2- چنانچه کالا بر مبنای بروات مدت دار خریداری شده و قبل از رسیدن کالا به مقصد، بروات توسط خریدار قبولی نویسی شود، در صورتی که هنگام رسیدن کالا خریدار متوجه کسری و یا عیب و نقصی در کالا گردد علی رغم این که مدارک کافی جهت جلوگیری از پرداخت وجه بروات قبولی نویسی شده ممکن است داشته باشد مسئولیت قانونی او نسبت به بروات قبولی نویسی شده با برجا خواهد بود، و باید به مراجع قضایی مراجعه و دلائل محکمه پسند جهت ایفای حق خود ارائه نماید.

تعریف: واخواست یا پروتست بمعنای ارائه رسمی مجدد برات از طریق محاکم قانونی جهت پرداخت یا قبولی (پس از نکول آن) می باشد. طبق ماده 293 قانون تجارت اعتراض نامه برات باید در یک نسخه تنظیم و بموجب امر محکمه توسط مأمور اجرا ابلاغ گردد.

دلائل تقاضای واخواست برات به قرار زیر است:

- 1- نگهداری حق برگشت قانونی بر علیه براتکش و ظهورنویسی کنندگان برات (این هنگامی است که برات قبلاً تنزیل و یا معامله شده است).
 - 2- به عنوان اولین قدم جهت طی مراحل قانونی بر علیه خریدار کالا یا براتگیر هنگامی که برات دیداری پرداخت نشده یا برات مدت دار توسط خریدار قبولی نویسی شده ولی در سررسید پرداخت نشده است.
- واخواست برات به اعتبار خریدار کالا در کشور او و کشور فروشنده صدمه می زند و لذا در پاره ای مواقع، ترس از عمل واخواست خریدار را به خاطر حفظ آبرو مجبور می کند که قبل از عمل قانونی واخواست، وجه برات را پرداخت نماید.
- لیکن مسئله اصلی هنگامی است که برات پرداخت نمی شود و واخواست می شود. در این صورت فروشنده با مشکلات زیر روبرو است.

الف- برات واخواست شده اما به براتگیر نمی توان برای تعقیب دسترسی پیدا نمود.

ب- برات واخواست شده اما براتگیر اصولاً پولی ندارد که پرداخت نماید.

ج- برات واخواست شده و براتگیر دلائل خوبی جهت عدم پرداخت و یا عدم قبولی در اختیار دارد که به دادگاه ارائه نماید. در این حالت فروشنده نمی تواند ضرر خود جبران نماید و یا آن که علاوه بر کلیه هزینه ها، هزینه واخواست نیز به مبلغ زیان اضافه شده و در نتیجه خسارات بیشتری را متحمل خواهد گردید.

لازم به ذکر است که تا مدت کوتاهی پس از سررسید می توان برات را واخواست نمود و چنانچه این مدت سپری شود قانوناً امکان واخواست نیز از بین می رود. چون هزینه واخواست زیاد است، در بعضی از کشورها به جای واخواست توسط محاضر و یا دادگستری یک اخطاریه NOTING به خریدار داده می شود. این اخطاریه اولین قدم جهت واخواست محسوب شده و خیلی ارزانتر از واخواست تمام می شود. ضمناً بعد از مدت قانونی نیز فروشنده می تواند پس از اخطاریه، واخواست نماید. لازم به یادآوری است که مهلت اعتراض (واخواست) طبق ماده 280 قانون تجارت جمهوری اسلامی ایران ده روز از تاریخ سررسید برات می باشد.

7 حفاظت کالا

با وجودی که بانکها هیچگونه تعهدی نسبت به کالا ندارند، فروشنده در دستور وصول COLLECTION ORDER (که هنگام ارائه اسناد به بانک کارگزار خود می دهد) باید به بانک وصول کننده وجه تذکراتی جهت مواظبت و در اختیار گرفتن کالا بدهد (حتی اگر وجه اسناد پرداخت نشود) عدم پرداخت وجه اسناد و علت آن همانطور که در دستورالعمل کارگزار قید شده است باید بدون تاخیر به اطلاع بانک کارگزار REMITTING BANK برسد، زیرا عدم پرداخت ممکن است فروشنده را بر آن دارد که با خریدار مذاکره و یا آن که دستور دیگری در مورد اسناد خود بدهد.

در ضمن همانطور که در دستورالعمل قید شده است، در صورت امکان باید از کالا مواظبت شود. بعضی مواقع از بانک وصول کننده وجه در کشور خریدار خواسته می شود کالا را در انبار نگهداری و حداقل در مقابل آتش سوزی بیمه نماید. بعضی مواقع ممکن است بندر مقصد جهت نگهداری کالا تسهیلات مناسب جهت انبار کردن آن نداشته باشد و لذا علی رغم دستورات داده شده در دستورالعمل کارگزار، امکان انبار کردن کالا نباشد. علاوه بر خطر آتش سوزی، خطراتی نظیر دزدی کالا و یا صدمه دیدن کالا به علت باران و غیره وجود دارد که این علاوه بر خطرات قبلی ممکن است موجب از بین رفتن همه کالا بشود که در نتیجه به زیان فروشنده است. در مقررات گمرکی کشور مقصد کالا، ممکن است پرداخت عوارض

گمرکی اجباری باشد و یا به کشور دیگری جهت خریدار ثالثی فرستاده شود و این عوارض قابل برگشت نیست. به علاوه مقررات بعضی از کشورهای اجازه خروج کالا را نیز نمی دهد که همه اینها جزو خسارت فروشنده است که در نهایت چنانچه موفق شود و کالای خود را نیز بفروشد، این زیان به هر حال قابل جبران نیست. اگر فروشنده دارای نمایندگی در کشور خریدار کالا باشد این نماینده می تواند حافظ منافع وی باشد که در دستورالعمل فروشنده تحت عنوان « در صورت لزوم » IN CASE OF NEED به آن اشاره می شود که آن نیز بستگی به حدود اختیاراتی دارد که فاصله به او داده می شود. نماینده فروشنده در کشور خریدار می تواند هزینه های فروشنده را به حداقل کاهش داده و یا در صورت امکان خریدار دیگری جهت آن کالا پیدا نماید.

فصل ششم

ضمانتنامه های بانکی

در تجارت بین المللی، برای خریدار کالا یا خدمات، ارزیابی دقیق توان و قابلیت فنی و مالی فروشنده و با ارائه کننده خدمات اغلب چندان ساده نیست. همچنین در حین انجام کار و یا پس از عقد قرارداد و گشایش اعتبار اسنادی، ممکن است حوادثی رخ دهد که به واسطه آن فروشنده از انجام تعهدات خود خواسته یا ناخواسته کوتاهی نماید. بنابراین، خریدار کاملاً محقق خواهد بود که جهت حصول اطمینان از قدرت و قابلیت مختلف فروشنده، از او درخواست ضمانتنامه مورد لزوم را بنمایند.

1 تعریف ضمانتنامه

ضمانتنامه بانکی عبارت است از تعهد غیر قابل برگشت یک بانک به پرداخت وجه مورد ضمانت در صورت عدم ایفای قرارداد توسط یک شخص ثالث. این شخص ثالث فروشنده یا متعهد انجام قرارداد می باشد. ضمانتنامه معمولاً تعهد جداگانه ای است که مستقل از بدهی اصلی و یا ملحوظ در قرارداد بین طلبکار و بدهکار اصلی می باشد. تحت شرایط ضمانتنامه، بانک باید وجه ضمانتنامه را با اولین درخواست، مشروط بر آن که شرایط مندرج در ضمانتنامه در خاک آن صادر گردیده است طبق رویه معمول ناظر بر اجرای شروط آن ضمانتنامه است.

2 طرفین ضمانتنامه

طرفین ضمانتنامه به شرح زیر می باشند:

1- دستور دهنده (یا متقاضی ضمانتنامه یا ضمانتخواه یا مضمون عنه) Orderer

2- بانک ضامن یا صادر کننده ضمانتنامه Guarantor

3- بانک ضمانت کننده متقابل Guarantor Counter

4- ذینفع ضمانتنامه یا مضمون له Beneficiary

3 انواع ضمانتنامه هایی که در تجارت بین المللی کاربرد دارند به قرار زیرند:

1- ضمانتنامه شرکت در مناقصه یا مزایده BID BOND

2- ضمانتنامه حسن انجام کار PERFORMANCE BOND

3- ضمانتنامه پیش پرداخت ADVANCE PAYMENT GUARANTEE

4- ضمانتنامه استرداد کسور وجه الضمان RETENTION MONET GUARANTEE

1- ضمانتنامه شرکت در مناقصه یا مزایده Tender (BID) Bond

هنگامی که خریداری انجام یک کار یا خرید یک نوع کالا را به مناقصه می گذارد، برای آن که مطمئن گردد که شرکت کنندگان در مناقصه پیشنهادات سنجیده ای را ارائه می دهند و واقعاً قصد انجام کار را دارند، از آنها می خواهد که ضمانتنامه ای به همراه پیشنهاد خود ارائه دهند تا پیشنهاد آنها قابل بررسی باشد. دلیل دیگر ضرورت اخذ این نوع ضمانتنامه آن است که بعضی از پیشنهاد دهندگان صرفاً به خاطر از میدان خارج کردن رقبای خود ممکن است قیمت‌هایی را پیشنهاد نمایند که به هیچ وجه قادر به انجام آن نباشند و لذا چنانچه مناقصه گذارنده احتیاط لازم را به عمل نیاورد ممکن است نه تنها شرکتی که دارای قابلیت و توانایی کافی نیست برنده مناقصه (یا مزایده) شود بلکه مناقصه دهنده را نیز دچار هزینه های اضافی در این زمینه بنماید. بنابراین ضمانتنامه شرکت در مناقصه وسیله ای است که ریسک خریدار را در این مورد پوشش داده و حتی المقدور شرکت کنندگان در مناقصه را از دادن قیمت‌هایی که از عهده اجرای آن بر نمی آیند بر حذر می دارد. ضمانتنامه شرکت در مناقصه دارای این مشخصات است:

1- مبلغ ضمانتنامه معمولاً یک تا 5 درصد ارزش کل قرارداد مورد ضمانت می باشد. دوره اعتبار یا مدت ضمانتنامه، تا زمان عقد و امضای قرارداد ویا ارائه ضمانتنامه حسن انجام کار است که به طور معمول سه تا شش ماه به طول می انجامد. بنابراین آنچه گفته شد ادعای وجه ضمانتنامه شرکت در مناقصه، به علل زیر ممکن است انجام شود:

الف- در صورتی که شرکت کننده در مناقصه پس از برنده شدن از قبول قرارداد خودداری ورزد (یعنی از امضای قرارداد فروش یا انجام کار خودداری کند).

ب - ضمانتنامه حسن انجام کار را پس از عقد قرارداد ندهد.

ج- پیشنهاد خود را قبل از سررسید آن پس بگیرد.

2- ضمانتنامه حسن انجام کار Performance Bond

ضمانتنامه حسن انجام کار بدین منظور طرح ریزی شده که اطمینان کافی به خریدار کالا یا خدمات در مورد انجام آن بر اساس شرایط قرارداد و در زمان مقرر بدهد.

بر اساس ضمانتنامه حسن انجام کار، بانک صادر کننده ضمانتنامه متعهد می شود در صورتی که ضمانت دهنده تعهدات خود را بر اساس شرایط قرارداد انجام ندهد با اولین درخواست کتبی خریدار، وجه ضمانتنامه را به او یا به حواله کرد او پرداخت نماید. البته باید توجه داشت که متون ضمانتنامه ها از لحاظ میزان و درجه مشروط بودن آن ممکن است مختلف باشد که بعداً به شرح آن مبادرت خواهد شد. مبلغ ضمانت نامه حسن انجام کار معمولاً حدود پنج تا ده درصد مبلغ قرارداد می باشد. مدت اعتبار این نوع ضمانتنامه معمولاً تا زمان تحویل کامل کالا و یا تا زمان مزبور حدود دو سال و یا بیشتر است. به دو نکته در مورد ضمانتنامه حسن انجام کار باید توجه مخصوص بشود:

الف- سررسید معین- در ضمانتنامه باید سررسید معینی ذکر شود. در صورتی که ذکر زمان مشخص یعنی این که در چه زمانی سررسید ضمانتنامه به پایان می رسد ممکن نباشد، از ذکر عبارات مبهم از قبیل « تا زمان انجام عملیات به نحو رضایت بخش» باید اجتناب گردد. این امر نه تنها ریسک نامحدودی را برای فروشنده ایجاد می کند، بلکه بالتبع هزینه زیادی را نیز برای او در برخواهد داشت. در ضمن بانک صادر کننده ضمانتنامه نیز تعهد نامحدودی را بدین ترتیب پذیرفته که علی الاصول مطلوب نیست.

ب- امکان تمدید در صورتی که قرارداد در زمان معین شده به پایان نرسد، ذینفع ضمانتنامه مسلماً تمایل خواهد داشت تا ضمانتنامه حسن انجام کار را تمدید نماید. لذا این گونه ضمانتنامه ها بهتر است به درخواست ذینفع قابل تمدید باشد. به همین علت است که در متون اینگونه ضمانتنامه ها اغلب ذکر می گردد که چنانچه بانک صادر کننده ضمانتنامه نخواهد و یا بهر علتی نتواند ضمانتنامه را تمدید نماید و یا ضمانت دهنده اجازه تمدید به او ندهد، بانک موظف است وجه ضمانتنامه را به ذینفع و یا با حواله کرد او پرداخت نماید.

3- ضمانتنامه پیش پرداخت Advance Payment Guarantee

در بعضی از قراردادهای فروشنده درخواست می نماید که درصدی از ارزش کالای مورد قرارداد به صورت پیش پرداخت به او داده شود. به همین منظور برای آنکه اطمینان کافی وجود داشته باشد که فروشنده در مقابل وجه دریافت شده، کالا را تحویل خواهد داد، از او خواسته می شود ضمانتنامه ای در قبال دریافت پیش پرداخت ارائه نماید. هدف از این گونه پرداختها معمولاً آن است که فروشنده نقدینگی کافی برای خرید مواد و اجزاء مورد نیاز برای ساخت کالا داشته باشد و یا آن که بتواند هزینه حمل و نقل ماشین آلات به محل اجرای پروژه و دستمزد کارگران را پرداخت نماید. در بعضی موارد نیز به علت آن که کالا منحصر به فرد و تنها مورد نیاز خریدار به خصوصی است، برای آن که فروشنده اطمینان بیشتری در شروع به انجام کار خود داشته باشد درخواست پیش پرداختی مثلاً ده یا بیست درصد را می نماید. زیرا چنانچه خریدار مزبور در حین اجرای قرارداد ناگاه از خریدار این وسیله به عللی منصرف شود، فروشنده در فروش آن وسیله به مشتری دیگری دچار مشکلات زیادی خواهد شد و به همین علت درخواست پیش پرداخت می نماید تا از یک طرف خود پوششی کافی داشته باشد و از طرف دیگر خریدار نیز با این پرداخت تصمیم قاطع خود را به خریدار اعلام نموده باشد و به سادگی قادر نباشد از تصمیم قبلی خود انصراف حاصله کند.

در قراردادهائی که حمل به دفعات مجاز می باشد معمولاً ضمانتنامه پیش پرداخت به نسبت کالای تحویلی کاهش پیدا می کند و پرداخت نیز به نسبت کالای تحویل شده منهای درصدی که از آن پیش پرداخت شده است، انجام می پذیرد. مدت زمان اعتبار ضمانتنامه پیش پرداخت معمولاً تا زمانی است که قرارداد اجرا گردد و در اعتبارات اسنادی تا پایان سررسید اعتبار می باشد.

مبلغ پیش پرداخت بسته به توافق طرفین متغیر بوده ولی معمولاً حدود 5 تا 25 درصد کل مبلغ اعتبار است .

نکته حائز اهمیت آنست که در بعضی از پروژه ها و یا کارخانه ها دیده می شود که یک قطعه کوچک در راه اندازی آن پروژه و یا کارخانه نقش اساسی بازی می کند و ممکن است فروشنده تحویل آن را تا آخرین لحظه تحویل کل کارخانه یا پروژه به تاخیر اندازد و لذا چنانچه چنین قطعه و یا نقشه ای تحویل نگردد ممکن است استفاده از کارخانه دچار اشکال گردیده و یا با هزینه زیادی قابل استفاده باشد. بنابراین در چنین مواردی بهتر است ضمانتنامه پیش پرداخت تا لحظه تحویل کامل پروژه و یا کارخانه مورد قرارداد کاهش نیابد تا خریدار اهرم کافی جهت کنترل قرارداد در دست داشته باشد.

4- ضمانتنامه استرداد کسور وجه الضمان Guarantee Retention Money

در بعضی از قراردادهای مقرر می گردد که مقداری از وجه قرارداد مثلاً ده درصد آن نزد خریدار به عنوان تضمین حسن انجام کار قرارداد تا مدتی باقی بماند . مقاطعه کاران هنگامی که به اجرای کامل قرارداد نزدیک می شوند ممکن است به علل مختلف نقدینگی کافی برای پایان کار نداشته باشند، لذا از خریدار درخواست می کند وجه الضمان را به آنها پرداخت نموده و در مقابل آن ضمانتنامه ای تسلیم خریدار می نمایند، که به آن ضمانتنامه استرداد کسور وجه الضمان می گویند.

نکات لازم الرعایه در ضمانتنامه ها:

علی الاصول در ضمانتنامه ای که به نفع ذینفع آن ارائه می شود برای آن که بتواند منافع او را حفظ نماید، باید نکات ذیل رعایت گردد:

الف- ضمانتنامه باید غیر قابل برگشت باشد. واضح است ضمانتنامه ای که بانک صادر کننده به طور غیر قابل برگشت خود را متعهد نکرده باشد نمی تواند منافع ذینفع را حفظ نماید زیرا بانک صادر کننده آن می تواند هر لحظه تضمین خود را پس بگیرد.

ب - ضمانتنامه ها بایستی حتی المقدور غیر مشروط باشد. در مورد ضمانتنامه مشروط معمولاً ذینفع هنگام ادعای دریافت آن با اشکال روبرو شده و باید برای اثبات مدعای خود مسیر طولانی را طی نماید.

ج- ضمانتنامه باید با اولین درخواست کتبی ذینفع قابل وصول باشد:

On first written demand

د- باید سعی شود ضمانتنامه های صادره تابع قوانین ایران باشند. معمولاً بانک صادر کننده ضمانتنامه سعی می کند در متن ضمانتنامه ذکر نماید که قوانین کشور در محل اقامت او حاکم بر متن ضمانتنامه باشد و ثانیاً دادگاههای کشور جمهوری اسلامی ایران محل طرح هرگونه دعوای احتمالی در این زمینه باشند.

ه- ضمانتنامه باید به درخواست ذینفع قابل تمدید باشد. این مساله به ذینفع ضمانتنامه امکان آن را خواهد داد تا در صورتی که قرارداد مورد نظر در زمان مقرر انجام نشود، درخواست نماید ضمانتنامه مزبور تا زمانی که او مایل است (مثلاً سه یا شش ماه) تمدید شود و بدینوسیله منافع او در این مورد حفظ گردد. در بعضی قراردادها به واسطه آن که طولانی شدن بیش از حد دوران ضمانتنامه هزینه و خطر زیادی برای دستور دهنده آن ایجاد می کند توافق می شود که ضمانتنامه فقط برای یکبار یا دو بار هر بار مثلاً سه یا شش ماه قابل تمدید باشد.

نحوه صدور ضمانتنامه:

به طور کلی ضمانتنامه ها به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم صادر می گردد.

الف- صدور مستقیم Direct : در این روش بانک خارجی ضمانتنامه صادره خود را به دستور متقاضی ضمانتنامه مستقیماً و بدون واسطه برای ذینفع ضمانتنامه ارسال می نماید و لذا بانک دیگری در کشور ذینفع درگیر این موضوع نخواهد بود.

ب: صدور غیر مستقیم ضمانتنامه: در این روش بانک صادر کننده ضمانتنامه طبق دستور مضمون عنه (متقاضی)، ضمانتنامه خود را برای بانک کارگزار خود در کشور ذینفع صادر می نماید و از آن بانک درخواست می کند که بر مبنای ضمانتنامه ای که صادر نموده است، ضمانتنامه ای به نفع ذینفع ضمانتنامه در کشور او صادر نماید. در این روش به ضمانتنامه صادره اول ضمانتنامه متقابل یا Counter Guarantee می گویند.

روش دوم بر روش اول از جهات متعددی برتری دارد:

- 1- ذینفع ضمانتنامه با بانکی در کشور خود طرف قرارداد می باشد و لذا زبان او را بهتر درک می کند.
- 2- از آنجائی که در روش دوم بانکها با یکدیگر طرف قرارداد هستند، از لحاظ حل و فصل مسائل بانکی مشکلات کمتری درمیان خواهد بود و بانک کشور ذینفع در صورت نیاز به ادعای وجه ضمانتنامه، با آشنایی با مقررات حقوقی بانکی، بهتر می تواند از منافع ذینفع حفاظت نماید.
- 3- با استفاده از روش دوم، بانک ذینفع ضمانتنامه در انتخاب متن ضمانتنامه متقابل دقت بیشتری به کار خواهد برد و از این جهت مشکلات احتمالی خواهد شد.

فصل هفتم

اینکوترمز 2000

terms International commercial

اصلاحات بازرگانی بین المللی

در صادرات و واردات بین المللی کالا اغلب طرفین قرارداد از روشهای تجاری کشور مقابل بی اطلاع هستند این موضوع می تواند سوء تفاهمات ، اختلافات و دعوای حقوقی و اتلاف وقت و پول طرفین را بدنبال داشته باشد.

بمنظور رفع چنین مشکلاتی ، اتاق بازرگانی بین المللی برای اولین بار در سال 1936 مجموعه ای از مقررات بین المللی را برای تفسیر اصطلاحات تجاری منتشر کرد که به اینکوترمز 1936 معروف گردید. بعداً در سالهای 1980,1976,1967,1953,1990 و نهایتاً در سال 2000 به منظور انطباق مقررات با روشهای جاری تجارت بین الملل ، اصلاحات و اضافاتی در آن صورت گرفته است. اتاق بازرگانی بین المللی در پاریس می باشد و کارشناسان بازرگانی کشورهای مختلف جهان با ارائه نظرات کارشناسی خود اصلاحات لازم را تأیید و اجرا می نمایند. اینکوترمز با حذف بندهای بین المللی آن در تجارت داخلی کشورها نیز می تواند مورد استفاده قرار گیرد. برای سهولت درک اصلاحات اینکوترمز در سال ۲۰۰۰ این اصلاحات به 4 گروه مختلف تقسیم شدند.

گروه E : به معنی DEPARTUR

خروج کالا از کارخانه یا محل فروش کالا شامل (EX WORKS)

گروه F : به معنی MAIN CARRIGE UNPAID

کرایه حمل عمده کالا پرداخت نمی گردد (توسط فروشنده) شامل : (FAS+FCA+FOB)

گروه C : به معنی MAIN CARRIGE PAID

کرایه حمل عمده کالا پرداخت می گردد (توسط فروشنده) شامل : (CFR+CIF+CPT+CIP)

گروه D : به معنی ARRIVAL

رسید کالا شامل : (DAF+DES+DEQ+DDU+DDP)

) EX WORKS(NAMED PLACE

EXW

تحويل در محل کار (محل تعیین شده)

تحويل کار درب کارخانه یا انبار یا کارگاه و) فروشنده بدون بارگیری

اگر این مایل به بارگیری کالا توسط فروشنده می باشد باید عبارت **EW WORK LOADED ON LORRY** را ذکر نمایند . اگر در حین بارگیری اتفاقی بیافتد مسئولیت آن با خریدار است در غیر اینصورت باید بوضوح موضوع را ذکر نمایند. در **EX WORKS** ممکن است صدور صورت گیرد و کالا توسط خریدار در همان کشور فروخته شود و یا استفاده شود مانند خرید توسط ما برای دفتر کالا لندن. در **EX WORKS** هزینه های بازرسی اجباری کشور صادر کننده نیز برعهده خریدار می باشد.

PLACE) FREE CARRIER (NAMED

FCA

تحويل به حمل کننده (محل تعیین شده) در مورد بارگیری کالا اگر تحويل کالا در محل فروشنده انجام شود فروشنده مسئول بارگیری کالا می باشد و اگر تحويل در مکان دیگری باشد مسئول تخلیه کالا از کامیون فروشنده ، حمل کننده (خریدار) می باشد . در حمل دریائی که قرار است کالا در کانتینر قرار گیرد از این ترم استفاده باید استفاده نمود.

PORT OF SHIPMENT) FAS FREE ALONGSIDE SHIP (NAMED

تحويل در کنار کشتی (بندر تعیین شده) برخلاف اینکو ترمز 1990 فروشنده مسئول ترخیص کالا برای صدور و خریدار مسئول ترخیص کالا برای ورود می باشد.

FOB

FREE ON BOARD (NAMED PORT OF SHIPMENT)

تحويل کالا روی عرشه کشتی (بندر تعیین شده)

از این اصطلاح نباید برای **FOB AIR PORT** استفاده نمود.

اگر طرفین قصد ندارند که کالا پس از عبور از نرده کشتی تحويل گردد باید از اصطلاح **FCA** استفاده نمایند. در **FOB** وظیفه فروشنده گسترده تر نیز می تواند باشد. مثلاً اگر خرید براساس **FOB STOWED** (چیده شده) به توافق برسند فروشنده باید سه عمل **LASHED+SECURED+DUNNAGE** را نیز انجام دهد.

انتقال کالای فله نیز براساس فوب صورت می گیرد.

PORT OF DESTINATION) CFR COST AND FREIGHT (NAMED

هزینه و کرایه حمل (نام بندر مقصد)

دقیقاً مانند FOB می باشد لکن فروشنده ملزم به انعقاد قرارداد حمل دریایی و پرداخت وجه آن می باشد.

اگر طرفین قصد ندارند کالا پس از نرده کشتی تحویل شود باید از اصطلاح CPT استفاده نماید. یعنی اگر قرار است کالا از یک نقطه داخلی از مبدا به یک نقطه داخلی در مقصد حمل گردد نباید از CFR استفاده شود و باید از CPT استفاده شود.

در حمل با کشتی چارتر حمل بصورت (FREE IN FREE OUT) FIFO صورت می پذیرد یعنی بارگیری و بارچینی با فروشنده و تخلیه کالا با خریدار است. بیشترین تقلب در CPT, CFR صورت می گیرد. که خریدار می تواند برای جلوگیری از این موارد خط کشتیرانی خاصی را در قرارداد ذکر نماید.

DESTINATION) CIF : COST INSURANCE AND FREIGHT (NAMED PORT OF

هزینه، بیمه و کرایه حمل (بندر مقصد تعیین شده)

دقیقاً مشابه با CFR است لکن فروشنده باید حداقل پوشش بیمه ای (نوع C) را اخذ نماید. اگر طرفین قصد ندارند کالا پس از عبور از نرده کشتی تحویل گردد. باید از ترم CIP استفاده نمایند. 3 نوع بیمه داریم نوع (A تمام خطر) (نوع B متوسط) (نوع C حداقل پوشش)

NAMED PLACE OF DESTINATIONS)) CPT CARRIAGE PAID TO

کرایه حمل پرداخت شده تا (مقصد تعیین شده)

فروشنده قرارداد حمل کالا تا مقصد نهائی را منعقد می نماید و وجه مربوطه را نیز می پردازد به محض تحویل کالا از طرف فروشنده به اولین حمل کننده کلیه مسئولیتها و خطرات و هزینه های مربوطه به خریدار منتقل می گردد. این اصطلاح برای کلیه حملها از جمله حمل مرکب مناسب می باشد.

فروشنده کالا را در نقطه ای تحویل می دهد که این نقطه می تواند گمرک بندر عباس، گمرک بازرگان، گمرک شهریار و یا هر گمرک دیگر مورد توافق باشد. و پس از آن خریدار باید ترتیب حمل داخلی را بدهد. هزینه ترخیص و یا هزینه های احتمالی عبور وسایل نقلیه از کشورهای ثالث برعهده خریدار است. هزینه تخلیه کالا نیز برعهده خریدار است مگر اینکه در قرارداد طور دیگری توافق شده باشد.

INSURANCE PAID TO(NAMED PLACE OF DESTINATION) CARRIAGE AND: CIP

کرایه حمل و بیمه پرداخت شده تا (مقصد تعیین شده)

دقیقاً مطابق با CPT می باشد لکن حداقل پوشش بیمه ای نیز توسط فروشنده اخذ می گردد (نوع C)

DELLIVERED AT FRONTIER(NAMED PLACE)**DAF**

تحويل در مرز (محل تعيين شده)

تحويل کالا روی وسیله نقلیه (قطار. کامیون) در مرز تحويل خریدار می گردد.

اخذ مجوز ترخیص کالا در مرکز کشور بعهده خریدار می باشد.

اگر اتفاقی برای کالا قبل از مرز بیافتد مسئولیت با فروشنده و پس از مرز با خریدار است .

DES DELLIVERED EX SHIP (NAMED PORT OF DESTINATION)

تحويل از کشتی (بندر مقصد تعيين شده)

تحويل کالا روی عرشه کشتی در بندر مقصد

تخيله کالا به خریدار است .

در چارتر پارتی ها فروشنده اغلب قرارداد حمل را براساس (FREE IN FREE OUT) FIFO منعقد می نماید یعنی بارگیری و بارچینی با فروشنده و تخلیه با خط کشتیرانی می باشد .

بهترین نوع خرید (FILO) می باشد یعنی بارگیری و بارچینی با فروشنده و تخلیه با خط کشتیرانی می باشد.

QUAY(NAMED PORT OF DESTINATION) DEQ DELLIVERD EX

تحويل از اسکله (بندر مقصد تعيين شده)

مسئولیت تخلیه کالا در اسکله نیز با فروشنده می باشد.

DDU D ELLIVERD DUTY UNPAID (NAMED PLACE OF DESTINATION)

تحويل عوارض پرداخت نشده (مقصد تعيين شده)

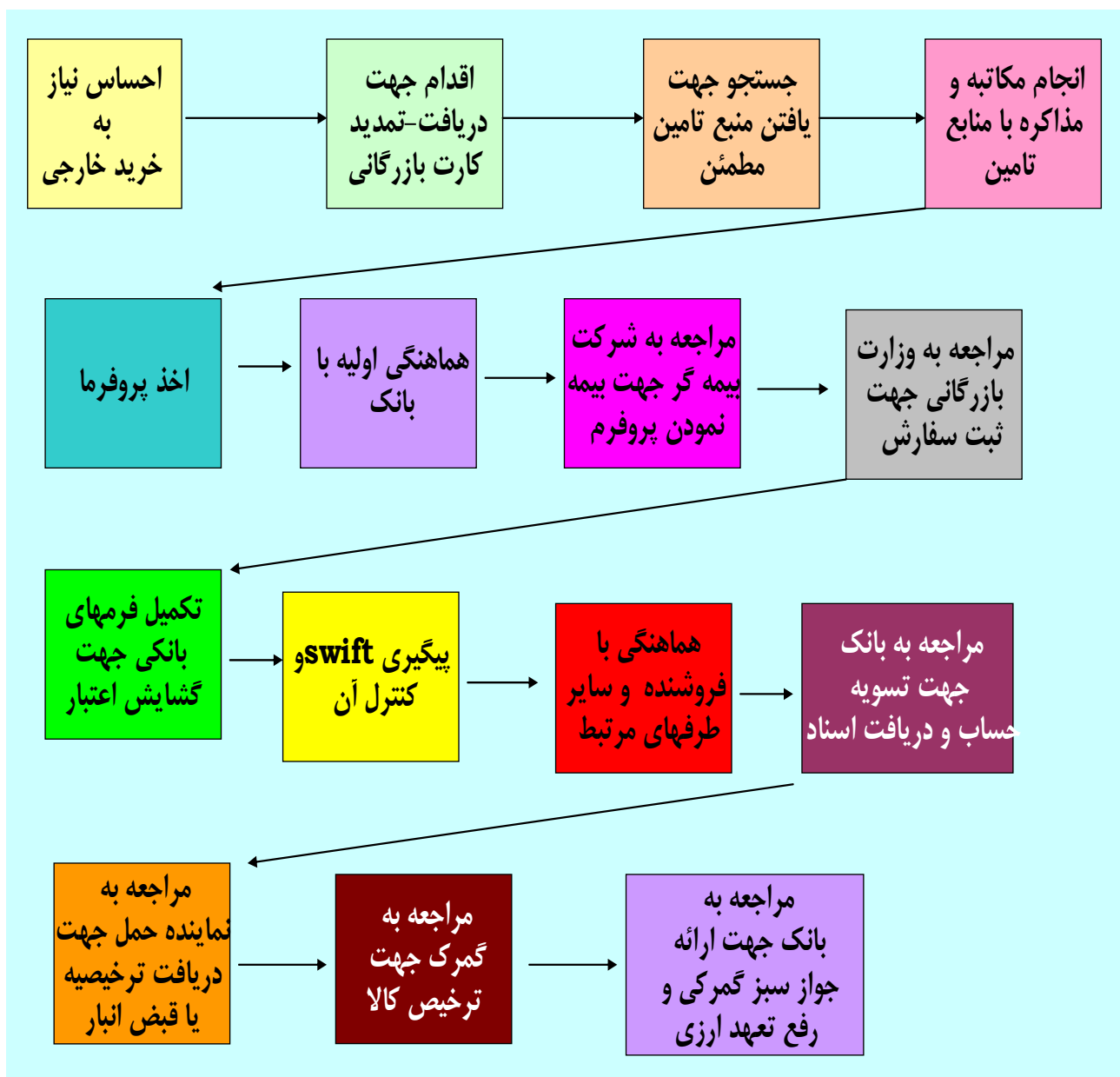
تحويل کالا در مقصد نهائی می باشد . یعنی در بندر مقصد. فروشنده کالا را ترخیص می نماید و با کامیون به نقطه مقرر ارسال می نماید و یا با کامیون تا نقطه مقرر در مقصد کالا را حمل می نماید. لیکن تخلیه کالا در مقصد نهائی برعهده خریدار است . اگر فروشنده اطمینان ندارد که خریدار بموقع کالا را ترخیص می نماید نباید از این ترم استفاده نماید .

DDP DELIVERED DUTY PAID (NAMED PLACE OF DESTINATION)

تحویل پس از پرداخت عوارض (مقصد تعیین شده)

اگر فروشنده محتمل می داند که ترخیص کالا با مشکل روبرو خواهد گردید نباید از این ترم استفاده نماید. که در اینصورت باید به تخلیه کالا در مقصد نهایی با خریدار است. (در حمل دریائی تخلیه در بندر با فروشنده است).

مراحل انجام کار در چرخه خرید خارجی با استفاده از اعتبارات اسنادی

مدارک لازم جهت گشایش اعتبار اسنادی

نام شرکت:

شماره اعتبار اسنادی:

فهرست مدارک	کنترل 1	کنترل 2	ملاحظات
کپی کارت بازرگانی			
پروفرما تاریخ/وضعیت حمل/وزن کالا			
ثبت سفارش			
بیمه نامه			
تقاضای گشایش اعتبار			
نامه از شعبه جهت گشایش			
مصوبه کمیته اعتباری			
تعهد نامه ها			
فرم بازرسی قبل از حمل			
مجوز وزارت راه			
اسناد حسابداری گشایش			

بسمه تعالی

شماره :
تاریخ :
پیوست :

تعهد نامه واقعی بودن موضوع معاملات مربوط به گشایش اعتبار اسنادی مدت دار

اینجانب / اینجانبان : فرزند متولد:

شماره شناسنامه : صادره از :

.....

این شرکت : با نمایندگی اشخاص ذیل الذکر :

به شماره ثبت دارنده کارت بازرگانی شماره :

محل صدور : که در تاریخ با ارائه اوراق ثبت سفارش شماره

..... اعتبار اسنادی شماره به مبلغ ارزی به

منظور ورود : با تعرفه گمرکی : از طریق شعبه : بانک :

..... افتتاح گردیده است متعهد می گردم / می گردیم که معامله مربوطه منجر به گشایش اعتبار

اسنادی مدت دار مورد درخواست می گردد واقعی بوده و در صورت اثبات غیر واقعی بودن معامله ، متعهد

می گردم / می گردیم که به ازای معادل هر دلار مبلغ پانصد ریال به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی

ایران واریز نمایم / نمایم. ضمن اینکه بانک عامل و همچنین بانک مرکزی حق دارند اقدامات و مجازاتهای

مقرر را در مورد اینجانب / اینجانبان اعمال نمایند .

مشخصات امضاء کنندگان :

نام و نام خانوادگی	فرزند	شماره شناسنامه	صادر از
--------------------	-------	----------------	---------

(1) -

(2) -

(3) -

محل مهر و امضاء متعهد یا متعهدین

تاریخ

صحت مهر و امضاء متعهد یا متعهدین گواهی میشود .

شعبه بانک

در مورد اشخاص حقوقی احراز مشخصات شناسنامه ای و امضاء صاحبان امضاء مجاز الزامی است .

بسمه تعالی

شماره :

تاریخ :

پیوست :

تعهد نامه ارائه پروانه گمرکی ورود کالا مرتبط با اسناد وصولی اعتبارات اسنادی

اینجانب / اینجانبان : فرزند متولد:
شماره شناسنامه : صادره از :
این شرکت : با نمایندگی اشخاص ذیل الذکر :
به شماره ثبت دارنده کارت بازرگانی شماره :
محل صدور : که در تاریخ با ارائه اوراق ثبت سفارش شماره
اعتبار اسنادی شماره به مبلغ ارزی به
منظور ورود : با تعرفه گمرکی : از طریق شعبه : بانک :
..... افتتاح گردیده است متعهد می گردم / می گردیم که از تاریخ امضاء این تعهد نامه حد اکثر
ظرف مدت 45 روز نسبت به ارائه اصل پروانه سبز گمرکی ورود کالای مربوط به اعتبار اسنادی فوق اشاره
به آن بانک اقدام نمایم / نمائیم ، در غیر اینصورت آن بانک مجاز است به توجه به قبولی اینجانب / اینجانبان
این شرکت نسبت به مغایرتهای مندرج در اسناد ، وصولی مزبور را پس از
استعلام از گمرک مربوطه و به میزان ارزش کالای ترخیص شده به بانک کارگزار پرداخت نماید. همچنین
کلیه مسئولیتهای مترتبه ناشی از این تعهد متوجه اینجانب / اینجانبان / این شرکت بوده و حق هر گونه
اعتراض ، شکوائیه ، اقامه دعوی در کلیه محاکم علیه بانک را با آگاهی کامل از خود سلب می نمایم / می
نمائیم .

مشخصات امضاء کنندگان :

نام و نام خانوادگی	فرزند	شماره شناسنامه	صادره از
--------------------	-------	----------------	----------

(4) -

(5) -

(6) -

محل مهر و امضاء متعهد یا متعهدین

تاریخ

صحت مهر و امضاء متعهد یا متعهدین گواهی میشود .

شعبه بانک

در مورد اشخاص حقوقی احراز مشخصات شناسنامه ای و امضاء صاحبان امضاء مجاز الزامی است .

بسمه تعالی

به : _____

از : _____

بدینوسیله اعلام می گردد که ارائه گواهی بازرسی (سورویانس) و قیمت گذاری کالا، صادره توسط شرکتهای بازرسی کننده معتبر بین المللی برای ورود ----- مشمول تعرفه گمرکی شماره----- که به موجب پروفرمای شماره ----- مورخ ----- شرکت ----- به میزان----- و به مبلغ ----- ضرورت ندارد. بدیهی است این شرکت کلیه مسئولیت های ناشی از حذف گواهی سورویانس را با آگاهی کامل می پذیرد.

مهر و امضاء متقاضی

نظر به اینکه شرکت نامبرده ----- از-مشتریان مورد وثوق این شعبه میباشد، با درخواست ایشان موافقت نموده و ضمناً کلیه مسئولیتهای ناشی از حذف گواهی بازرسی و قیمت گذاری کالا را به عهده میگیرد .

امضاء مسئولین شعبه

جدول اطلاعات منقازی و کالای اعتبار اسنادی

1. اشخاص حقیقی	
First Name and Surname:	1.1. نام و نام خانوادگی :
ID No.	1.2. شماره شناسنامه:
National Card No.	1.3. شماره کارت ملی :
Commercial card No.	1.4. شماره کارت بازرگانی :
2. اشخاص حقوقی	
Company's Name :	2.1. نام شرکت :
Registration No.	2.2. شماره ثبت شرکت :
Commercial card No	2.3. شماره کارت بازرگانی :
Field of activity	3. زمینه فعالیت :
4. آدرس کامل: شامل آدرس، شماره تلفن، فکس، وب سایت و پست الکترونیکی Contact : Address : Phone: Website: E-Mail:	
Description of goods :	5. مشخصات کالا :
Usage of Goods	6. مورد مصرف: تولید / فروش
End User /Buyer (if any)	7. مصرف کننده نهائی کالا

تاریخ :
شماره :
پیوست :

فرم درخواست خرید ارز قطعی بابت اعتبار اسنادی وارداتی

این قسمت توسط متقاضی تکمیل گردد:

اینجانب : نام نام خانوادگی / شرکت
شماره شناسنامه / شماره ثبت ، بدینوسیله از بانک پارسیان درخواست می نمایم برای ثبت
سفارش شماره تعرفه کالا مبلغ (به حروف) به
عدد که معادل درصد پیش پرداخت اعتبار / برات اسنادی دیداری / مدت دار
شماره می باشد و همچنین میان پرداخت های احتمالی را به نرخ روز به
اینجانب / شرکت با ارز (نوع) بفروشد.

امضاء و مهر شعبه

امضاء متقاضی

اعلامیه تامین ارز

احتراما بدینوسیله با اطلاع می رساند که در تاریخ
وزارت بازرگانی بهای فوب / سی اف آر / اف سی آ مقدار
گمرکی طبق پروفرمای شماره مورخ
بارنامه حمل شماره
حمل شده است. کالا به ارزش فوب معادل
تامین ارز به شرکت دارنده کارت بازرگانی شماره
و تفاوت فاکتور و اعلامیه تامین ارز به مبلغ بابت هزینه کارگزار و مبلغ
بابت هزینه مجدد بازرسی کالا می باشد و حق ثبت سفارش مربوطه نیز بر اساس ارزش سی اف آر کالا دریافت شده
است. توضیح اینکه اسناد حمل کالای مذکور را که فروشنده توسط بانک ارسال داشته در این تاریخ / در تاریخ
..... در مقابل قبولی برات به شرکت / شخص فوق الذکر که خریدار کالای مورد بحث می باشد تسلیم نموده
ایم و امضای نامبرده / نامبردگان ذیل تعهد مندرج در پائین این اعلامیه مورد گواهی این بانک است.
ضمناً شرکت بیمه دانا تحت بیمه نامه شماره کالای اعتبار فوق را در تاریخ بیمه نموده
است.

شعبه

تاریخ گشایش اعتبار

توضیحات:

طبق اجازه شماره مورخ وزارت / بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
..... واردات فوق جهت استفاده از ارز حاصل از صادرات مشتری / خریداری شده از بورس / توافقی
(خریداری شده از بانک / متقاضی) / تامین شده توسط مشتری صورت گرفته است.
شرکت / اینجانب با دریافت کلیه اسناد حمل کالای فوق الذکر بدینوسیله
تعهد می نمایم/می نمائیم که گواهینامه گمرکی و اسناد مربوط به ورود و ترخیص کالای مذکور در اعلامیه فوق را
منتهی تا شش ماه از تاریخ این اعلامیه به بانک جهت ارائه به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اداره سیاستها و
مقررات ارزی تسلیم نمایم/نمائیم والا عین ارز تامین شده فوق را به یکی از بانکهای مجاز واریز نمایم.
نام و نام خانوادگی و مشخصات شناسنامه ای متعهد / متعهدین:

نشانی کامل متعهد / متعهدین:

محل امضاء متعهد / متعهدین:

محل
الصاق
تمبر

از : بانک
به : گمرک

موضوع : اعتبار اسنادی شماره / ثبت سفارش شماره به مبلغ
جهت واردات بنام شرکت / آقای .

احتراما به استحضار میرساند اعتبار فوق در تاریخ
روزه در این بانک گشایش شده است.
اینک پارت اسناد مربوط به اعتبار مذکور به مبلغ معادل
ریال به بانک واصل شده است که سررسید پرداخت وجه اسناد
می باشد.

باتوجه به مراتب فوق و نظر به اینکه تضمین کافی از نامبرده اخذ شده لذا ترخیص کالا از نظر این
بانک بلامانع می باشد. بدیهی است درسررسید اعلام شده نسبت به صدور اعلامیه تامین ارز و ارائه به آن
گمرک از طریق مشتری اقدام خواهد شد.

بانک

شعبه

096-

096-

BILL OF LADING FOR COMBINED TRANSPORT SHIPMENT OR PORT TO PORT SHIPMENT Conditions of this B/L printed on reverse can also be read on UASCO's website (www.uasc.com.kw)				B/L No.: Reference:
2. Consignee TO THE ORDER OF BANK		شركة الملاحة العربية المتحدة UNITED ARAB SHIPPING COMPANY S.A.G.		
3. Notify Party/Address It is agreed that no responsibility shall attach to the Carrier or his agents for failure to notify (see Clause 22.1 on reverse).		RECEIVED by the Carrier from the Shipper in apparent external good order and condition (unless otherwise noted herein) the total number of Containers or other packages or units indicated in Box 10 below entitled "Number and kind of Packages; Description of Goods" for Carriage subject to all the terms and conditions of this Bill of Lading (INCLUDING ALL CONDITIONS AND STIPULATIONS WRITTEN, PRINTED, STAMPED OR OTHERWISE INCORPORATED ON THE FRONT AND BACK HEREOF AND ALSO THE PROVISIONS OF THE CARRIERS' APPLICABLE TARIFF INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THOSE RELATING TO CONTINGENCIES, FREIGHT, DEMURRAGE OR DETENTION ON CONTAINERS AND VEHICLES AND OTHER CHARGES) from the Place of Receipt or the Port of Loading, whichever is applicable, to the Port of Discharge or the Place of Delivery, whichever is applicable on payment of all freight and charges due thereon whether the Carrier is acting as such or bailee. If the acknowledged tally is of Containers, this indicates that the Container has been packed and sealed by the Merchant at his premises without the Carrier being represented and able to check or verify either the tally of Goods or the stowage, which are consequently unknown to him (see Clause 12). The Merchant accepts that, except by special arrangement or pursuant to Clause 10 hereof, Containers are not weighed by the Carrier at any time. One of the signed Bills of Lading must be surrendered duly endorsed in exchange for the Goods or delivery order. In accepting this Bill of Lading, the Merchant expressly accepts and agrees to all its terms and conditions whether written, printed, stamped or otherwise incorporated, notwithstanding the non-signing of this Bill of Lading by the Merchant. Without prejudice to the generality of this reference, attention is drawn to Clauses 6, 7 and 8 (Limitation of carrier's liability), 12 (Description of Goods), 13 (shipper's/Merchant's responsibility), 19 (Dangerous Goods) and 20 (Perishable Goods) and the terms of the Carrier's Applicable Tariff which relate to freight, lien, contingencies, demurrage and other charges.		
4. Vessel and Voyage No.		7. Place of Receipt (Applicable only when this document is used as a Combined Transport Bill of Lading)		
5. Port of Loading		8. Place of Delivery (Applicable only when this document is used as a Combined Transport Bill of Lading)		
PARTICULARS AS DECLARED BY SHIPPER				
9. Marks and Nos; Container Nos; Seal Nos.	10. Number and kind of Packages; Description of Goods	11. Gross Weight (kg)	12. Measurement (cbm)	
Above particulars as declared by Shipper, without responsibility or warranty as to correctness by Carrier (see also Clauses 12 and 13)				
13. Goods Goods available at		(NOT NEGOTIABLE UNLESS CONSIGNED TO ORDER)		
14. Date of Issue	15. Place of Issue	16. Movement		
17. Shipper's Declared Value/Ad Valorem Value (see Clauses 8.2.1, 8.2.2 and 29.3 on the reverse side of this Bill of Lading)		18. Number of Original Bills of Lading		
19. JURISDICTION: All claims or disputes arising out of the carriage of Goods under this Bill of Lading shall be determined and governed exclusively in accordance with the jurisdiction and choice of law clauses contained in Clauses 28 and 29 on the reverse side of this Bill of Lading.		GOODS ON BOARD UASCO S.R.L. AS AGENT FOR THE CARRIER U.A.S.C. EU 3829612		

Genehmigt durch Erlass des Bundesministers der Finanzen vom 22. 5. 1969 III B/8 - Z 1351 - 24/69
Bestell-Nr. 1 (ECE-Rahmenvordruck). Zu beziehen durch die Handelskammer Hamburg (2,95)

- 110 -

Consignor		 FBL		 DE	
Consigned to order of TO ORDER OF BANK		NEGOTIABLE FIATA MULTIMODAL TRANSPORT BILL OF LADING issued subject to UNCTAD/ICC Rules for Multimodal Transport Documents (ICC Publication 481).			
Notify address CO. TEHRAN, IRAN TEL: +9821 , FAX: +9821					
Place of receipt					
Ocean vessel	Port of loading				
Port of discharge	Place of delivery				
Marks and numbers	Number and kind of packages	Description of goods	Gross weight	Measurement	
MARKING: COLLI	DECLARATION PARTS OF		KG		
TEHRAN, IRAN P/I NO.		PACKING IN COMPLIANCE WITH STANDARD EXPORT PACKING OTHER DETAILS AS SPECIFIED IN P/I NO. DD. / / ON BASIS			
GROSS WEIGHT NET WEIGHT DIMENSIONS DESPATCH NOTE NOS.		INSURANCE EFFECTED IN I.R. OF IRAN BY INSURANCE CO. UNDER INSURANCE POLICY NO. CUSTOMS TARIFF NO. .CB. NO. DOCUMENTARY CREDIT NO. ILC/ OF BANK FREIGHT PAYABLE			
H 222613		NAME AND ADDRESS OF SHIPPING CO'S REPRESENTATIVE IN I.R.I.: CO. LTD. IR- TEHRAN TEL: 0098 21 FAX: 0098 21			
		active logistics & trading gmbh Bavaria, Im Platz 7 82001 Gaiselgasteig Tel. +49 (0) 89 700 767-0 Fax. +49 (0) 89 700 767-27			
according to the declaration of the consignor					
Declaration of Interest of the consignor in timely delivery (Clause 6.2.) NONE		Declared value for ad valorem rate according to the declaration of the consignor (Clauses 7 and 8). NOT DECLARED			
The goods and instructions are accepted and dealt with subject to the Standard Conditions printed overleaf. Taken in charge in apparent good order and condition, unless otherwise noted herein, at the place of receipt for transport and delivery as mentioned above. One of these Multimodal Transport Bills of Lading must be surrendered duly endorsed in exchange for the goods. In Witness whereof the original Multimodal Transport Bills of Lading all of this tenor and date have been signed in the number stated below, one of which being accomplished the other(s) to be void.					
Freight amount Cargo Insurance through the undersigned ☐ not covered ☐ Covered according to attached Policy		Freight payable at Number of Original FBL's		Place and date of issue Stamp and signature AS SHIPPING CO.	
For delivery of goods please apply to: CO. LTD. IR TEHRAN		active logistics & trading gmbh Bavaria, Im Platz 7 82001 Gaiselgasteig Tel. +49 (0) 89 700 767-0 Fax. +49 (0) 89 700 767-27			

Text authorized by FIATA. Copyright reserved. © FIATA / Zurich - Switzerland 6.92
 Exclusive selling rights for the Federal Republic of Germany by Verein Hamburger Spedition e.V.
 Willy-Brandt-Str. 69, 20457 Hamburg, Phone +49(40) 37 47 64-0, Fax +49(40) 37 47 64 74,
 E-Mail: info@vhs.de, Internet: www.vhs.de

گمرک جمهوری اسلامی ایران

شماره پروانه (شماره ارزیابی)

۲- صادر کننده :		ش :		۱- پروانه واردات		الف : گمرک مقصد کد گمرک	
۸- گیرنده		ش :		۳- برگه ها		شماره فهرست کل بار :	
۱۰- آخرین		۱۱- کشور طرف معامله		۴- فهرستها		شماره ثبت (کوتایز) :	
۱۲- اظهار کننده		۱۳- کد کشور مقصد		۵- اعلام		۶- کپی بسته ها	
۱۴- اظهار کننده		۱۵- کد کشور صادرکننده		۷- شماره عطف			
۱۶- هویت و ملیت		۱۷- کد کشور مقصد		۸- گیرنده		ش :	
۱۸- هویت و ملیت		۱۹- کد کشور مقصد		۹- مسئول تسویه مالی (صاحب کالا)		ش :	
۲۰- نحوه حمل در مرز		۲۱- نحوه حمل		۱۰- آخرین		۱۱- کشور طرف معامله	
۲۲- گمرک ورودی		۲۳- محل ارزیابی		۱۲- کشور مقصد		۱۳- کد کشور مقصد	
۲۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۲۵- علامت بسته ها		۱۴- کشور مقصد		۱۵- کد کشور مقصد	
۲۶- شرح کالا		۲۷- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۱۵- کد کشور صادرکننده		۱۶- کد کشور مقصد	
۲۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۲۹- علامت بسته ها		۱۶- کد کشور صادرکننده		۱۷- کد کشور مقصد	
۳۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۳۱- علامت بسته ها		۱۷- کد کشور صادرکننده		۱۸- کد کشور مقصد	
۳۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۳۳- علامت بسته ها		۱۸- کد کشور صادرکننده		۱۹- کد کشور مقصد	
۳۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۳۵- علامت بسته ها		۱۹- کد کشور صادرکننده		۲۰- کد کشور مقصد	
۳۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۳۷- علامت بسته ها		۲۰- کد کشور صادرکننده		۲۱- کد کشور مقصد	
۳۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۳۹- علامت بسته ها		۲۱- کد کشور صادرکننده		۲۲- کد کشور مقصد	
۴۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۴۱- علامت بسته ها		۲۲- کد کشور صادرکننده		۲۳- کد کشور مقصد	
۴۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۴۳- علامت بسته ها		۲۳- کد کشور صادرکننده		۲۴- کد کشور مقصد	
۴۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۴۵- علامت بسته ها		۲۴- کد کشور صادرکننده		۲۵- کد کشور مقصد	
۴۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۴۷- علامت بسته ها		۲۵- کد کشور صادرکننده		۲۶- کد کشور مقصد	
۴۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۴۹- علامت بسته ها		۲۶- کد کشور صادرکننده		۲۷- کد کشور مقصد	
۵۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۵۱- علامت بسته ها		۲۷- کد کشور صادرکننده		۲۸- کد کشور مقصد	
۵۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۵۳- علامت بسته ها		۲۸- کد کشور صادرکننده		۲۹- کد کشور مقصد	
۵۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۵۵- علامت بسته ها		۲۹- کد کشور صادرکننده		۳۰- کد کشور مقصد	
۵۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۵۷- علامت بسته ها		۳۰- کد کشور صادرکننده		۳۱- کد کشور مقصد	
۵۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۵۹- علامت بسته ها		۳۱- کد کشور صادرکننده		۳۲- کد کشور مقصد	
۶۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۶۱- علامت بسته ها		۳۲- کد کشور صادرکننده		۳۳- کد کشور مقصد	
۶۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۶۳- علامت بسته ها		۳۳- کد کشور صادرکننده		۳۴- کد کشور مقصد	
۶۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۶۵- علامت بسته ها		۳۴- کد کشور صادرکننده		۳۵- کد کشور مقصد	
۶۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۶۷- علامت بسته ها		۳۵- کد کشور صادرکننده		۳۶- کد کشور مقصد	
۶۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۶۹- علامت بسته ها		۳۶- کد کشور صادرکننده		۳۷- کد کشور مقصد	
۷۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۷۱- علامت بسته ها		۳۷- کد کشور صادرکننده		۳۸- کد کشور مقصد	
۷۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۷۳- علامت بسته ها		۳۸- کد کشور صادرکننده		۳۹- کد کشور مقصد	
۷۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۷۵- علامت بسته ها		۳۹- کد کشور صادرکننده		۴۰- کد کشور مقصد	
۷۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۷۷- علامت بسته ها		۴۰- کد کشور صادرکننده		۴۱- کد کشور مقصد	
۷۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۷۹- علامت بسته ها		۴۱- کد کشور صادرکننده		۴۲- کد کشور مقصد	
۸۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۸۱- علامت بسته ها		۴۲- کد کشور صادرکننده		۴۳- کد کشور مقصد	
۸۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۸۳- علامت بسته ها		۴۳- کد کشور صادرکننده		۴۴- کد کشور مقصد	
۸۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۸۵- علامت بسته ها		۴۴- کد کشور صادرکننده		۴۵- کد کشور مقصد	
۸۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۸۷- علامت بسته ها		۴۵- کد کشور صادرکننده		۴۶- کد کشور مقصد	
۸۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۸۹- علامت بسته ها		۴۶- کد کشور صادرکننده		۴۷- کد کشور مقصد	
۹۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۹۱- علامت بسته ها		۴۷- کد کشور صادرکننده		۴۸- کد کشور مقصد	
۹۲- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۹۳- علامت بسته ها		۴۸- کد کشور صادرکننده		۴۹- کد کشور مقصد	
۹۴- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۹۵- علامت بسته ها		۴۹- کد کشور صادرکننده		۵۰- کد کشور مقصد	
۹۶- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۹۷- علامت بسته ها		۵۰- کد کشور صادرکننده		۵۱- کد کشور مقصد	
۹۸- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۹۹- علامت بسته ها		۵۱- کد کشور صادرکننده		۵۲- کد کشور مقصد	
۱۰۰- کد هشت رقمی ثبت سفارش		۱۰۱- علامت بسته ها		۵۲- کد کشور صادرکننده		۵۳- کد کشور مقصد	

جایگاه دولتی ایران

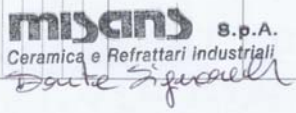
۱۴۰۲ - ۱۲ - ۲۵

NORMAL AND REFRACREFRACTORY MATERIALS

Sede legale: Via Fornace,6 - Magazzino:
24040 Misano Gera d'Adda (BG)
Tel. - Fax - e-mail:

INVOICE TYPE	INVOICE NUMBER	PAGE	INVOICE DATE				
D.O.T. NUMBER AND DATE	PACKING LIST NUMBER AND DATE		AGENT				
OUR REFERENCES	CUSTOMER V.A.T. NUMBER						
GOODS DELIVERED ON YR BEHALF TO:				CUSTOMER REFERENCES			
PAYMENT CONDITION				INCOTERMS		FREIGHT CHARG	
BANK FOR PAYMENT				CAUSE		CURRENCY	
ITEM CODE	ITEM DESCRIPTION	M.U.	QUANTITY	UNIT PRICE	COMMERCIAL DISCOUNT	NET PRICE	VAT
FOB VALUE: FREIGHT: TOTAL: PACKING: OTHER DETAIL							
PCKGS: NET WT:KG. GRS WT:KG.							
							
TOTAL INVOICE	FINANCIAL DISCOUNT	FREE GOODS	STAMP CHARGES	FREIGHT CHARGE	RATEABLE VALUE	%	TAX
PAYMENT EXPIRES					TOTAL AM		

NORMAL AND SPECIAL REFRACTORY MATERIALS

Messers,

FAX NO. +9821

SHIPMENT ADVICE

B/L N.:

PORT OF LOADING:
PORT OF DISCHARGE:

INSURANCE EFFECTED IN I.R. OF IRAN BY
UNDER INSURANCE POLICY NO.

CUSTOMS TARIFF NO. , CB. NO.

CREDIT NO.ILC/

MARK:

OTHER DETAILS AS SPECIFIED IN P/I NO.

INSURANCE CO.

- FAX NO. (+98)21

AND DOCUMENTARY

DD. ON BASIS

FIRST PARTIAL SHIPMENT
SHIPPED MATERIAL

DIMENSION:
QUALITY:

NIPPLE:

NUMBER OF PACKAGES:

TOTAL PACKAGES GROSS WEIGHT: MT.

TOTAL PACKAGES NET WEIGHT : MT.

DOCUMENT'S VALUE:

misan S.p.A.
Ceramica e Refrattari Industriali

این قسمت توسط بانک تکمیل میشود

بسمه تعالی

این قسمت توسط بانک تکمیل میشود

بانک ابلاغ کننده:	تقاضای گشایش اعتبار اسنادی	سپرده ثبت سفارش کالا..... در صد پیش پرداخت..... در صد بعلاوه هزینه های بانکی
بانک معامله کننده:		جمعاً } بعدد..... ریال بحروف..... ریال
بانک پوشش دهنده:		بتاریخ..... از محل حساب جاری
شماره اعتبار:		مشتری مسدود شده است.
شماره ثبت سفارش:	توجه: جهت پیشگیری از هر گونه اشتباه و ابهام فقط شرایط موردنظر با علامت ☒ مشخص گردد و مابقی عبارات اضافه نیز خط گرفته شود.	تاریخ امضاء
مبلغ اعتبار:		رئیس شعبه رئیس صندوق

با قبول کلیه شرایط و مقررات تعیین شده از سوی اتاق بازرگانی بین الملل و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهشمند است یک فقره اعتبار اسنادی با شرایط و مشخصات زیر بوسیله سوئیفت / تلکس به حساب اینجانب / شرکت به شماره شناسنامه / ثبت محل صدور / ثبت
دارنده کارت بازرگانی شماره..... صادره از..... مورخ / ۱۳ به سر رسید و به نشانی:
دور نگار..... افتتاح فرمائید.

الف - مشخصات اعتبار اسنادی

- ۱- اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت بدون / با تایید کارگزار
- ۲- بصورت: ☐ دیداری ☐ مدت دار ☐ یوژانس ☐ روز
- ۳- نام ذینفع (نام و نشانی کامل ذینفع به لاتین نوشته شود)
.....
.....
.....
- ۴- سررسید روز..... ماه..... سال..... معتبر در محل اقامت ذینفع (نام کشور).....
- ۵- بابت بهاء و هزینه حمل ☐ بابت بهاء بدون هزینه حمل ☐ کالای زیر (تعرفه گمرکی شماره)
(نام و مشخصات کامل و مقدار کالا به فارسی و انگلیسی بطور واضح نوشته شود)
.....
.....
- ۶- پروفرما / تلکس شماره..... مورخ.....
- ۷- کالا حداکثر تا تاریخ..... روز قبل از سررسید / تا سررسید حمل شود و قبل از افتتاح اعتبار نباشد.
- ۸- حمل کالا به دفعات در مقابل پرداخت مبلغ به دفعات ☐ مجاز باشد ☐ مجاز نباشد
- ۹- حمل از یک وسیله به وسیله نقلیه دیگر ☐ مجاز باشد ☐ مجاز نباشد
- ۱۰- مهلت ارائه اسناد حمل کالا به بانک..... روز پس از تاریخ حمل حداکثر تا سررسید اعتبار
- ۱۱- هزینه های کارگزاران بانک در خارج از کشور بعهد ☐ ذینفع اعتبار ☐ اینجانب / این شرکت.....
- ۱۲- هزینه بازرسی کالا بعهد ☐ ذینفع اعتبار

ب- اسنادی که باید فروشنده در مقابل دریافت وجه تسلیم نماید .

- ۱- ☐ بارنامه دریائی ☐ راه نامه هوائی ☐ راه نامه راه آهن ☐ بارنامه سراسری مرکب فیاتا ☐ رسید پستی در
نسخه اصلی و نسخه رونوشت که بدون شرط تنظیم شده و به نام یا حواله کرد آن بانک صادر و یا
ظهر نویسی شده باشد و کرایه آن ☐ تا مقصد پرداخت شده باشد ☐ در مقصد پرداخت شود و دلالت بر حمل فوری کالا از
..... به از طریق وسیله
توسط بنماید .
- ۲- سیاهه امضاء شده در نسخه اصل که برگ آن به گواهی اتاق بازرگانی محل اقامت ذینفع و
کنسولگری جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد بعلاوه برگ رونوشت .
- ۳- گواهینامه مبدأ حاکی از اینکه کالا محصول می باشد در یک نسخه اصل که به گواهی اتاق
بازرگانی محل اقامت ذینفع و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد بعلاوه برگ رونوشت .
- ۴- صورت بسته بندی کالا در نسخه .
- ۵- گواهی بازرسی کالا (سورویانس) صادره توسط مؤسسه در نسخه
اصل که نسخه آن به گواهی اتاق بازرگانی / کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در محل رسیده باشد .
- ۶- صورت حساب کرایه حمل صادره شرکت حمل کننده در نسخه که برگ آن به گواهی اتاق بازرگانی
محل و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد .
- ۷-

پ- اسناد مشروحه ذیل به پیوست تحویل می گردد:

- ۱- تعداد برگ پیشنهاد (پروفرما) شماره مورخ
- ۲- بیمه نامه / گواهی بیمه شماره صادره شرکت بیمه به مبلغ ریال
- ۳- نسخه برگ در خواست ثبت سفارش شماره
- ۴- تعهد نامه ارائه اعلامیه حمل و ورود کالا به گمرک
- ۵- تعهد نامه مربوط به نمایندگی ذینفع در ایران

متمنی است برای گشایش این اعتبار کلیه هزینه های مربوط اعم از پیش پرداخت ، ودیعه بانک مرکزی ، حق ثبت سفارش ، حق بیمه و
دیگر هزینه های مربوط را از حساب جاری شماره اینجانب / شرکت
نزد شعبه آن بانک برداشت فرمائید .
ضمناً کلیه شرایط و مقررات مندرج در صفحات ۳ و ۴ این درخواست را نیز بدقت قرائت نموده و بدینوسیله موافقت خود را با تمامی
مفاد آن اعلام می دارم .

نام متقاضی :

مهر و امضاء :

تاریخ :

صحت امضاء آقای / خانم / شرکت گواهی می شود .

امضاء مجاز

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

وزارت بازرگانی

معاونت توسعه روابط اقتصادی
سازمان توسعه تجارت ایران

درخواست ثبت سفارش

(کالا/حمل/ثبت خدمت)

لطفا در قسمتهای آبی رنگ چیزی ننویسید

شماره سریال: هـ

شماره درخواست:

تاریخ درخواست:

شماره مجوز ثبت سفارش

تاریخ مجوز

۳۱

۱۱

تمامی سئوالات فرم درخواست بایستی بطور دقیق و خوانا تایپ گردد و درخواستهایی که ناقص و خط خورده و اشتباه پر شده باشند رد خواهد شد.

نام کامل متقاضی	شماره شناسنامه:	حوزه صدور:	محل صدور:	تاریخ صدور:
شماره ثبت نام:	کد اقتصادی:	شماره ثبت:	محل ثبت:	تاریخ ثبت:
شماره کارت بازرگانی:	نوع مالکیت:	نوع فعالیت:	محل فعالیت:	تلفن:
آدرس:				تلفن:
نوع تقاضا:	افتتاح	تغییر اصلاحیه	جایگزینی	شماره ثبت سفارش قبلی:
بانک گشایش کننده:	شعبه:	نشانی:	تلفن:	
مشخصات ثبت سفارش کالا				
نام فروشنده به لاتین:	شماره کامل تلکس:	تلفن:	کشور ذینفع:	کشور تولید کننده:
ردیف	نام و مشخصات کالا	شماره تعرفه	ارزش کالا	
هدف از ورود کالا: ☐ فروش ☐ تولید ☐ نام محصول تولیدی				
شماره پروفرما	تاریخ پروفرما	تاریخ انقضای پروفرما	نوع معامله:	نوع ثبت سفارش:
			صادراتی بانکی ☐ آسیای میانه ☐ سایر (نام ببرید)	اعتبار استادی نقدی ☐ برات وصولی ☐ سایر (نام ببرید)
			نوع ثبت سفارش:	مدت یوزانس:
			نوع قرارداد:	سی آف آف ☐ فوب ☐ سایر ☐ (نام ببرید)
اینجانب با آگاهی از کلیه شرایط و مقررات ثبت سفارش در وزارت بازرگانی و التزام به رعایت آن تطابق کلیه اطلاعات و مشخصات مندرج در این فرم را با واقعیت تصدیق نموده چنانچه خلاف آنها ثابت شود مسئولیت ناشی از آنرا کاملاً می پذیرم.				
امضاء و مهر متقاضی				

این قسمت توسط مجوز دهندگان ورود کالا تکمیل میگردد				
بنایه تقاضای فوق بدینوسیله موافقت وزارت	با ورود کالای مشروحه زیر اعلام میگردد	شماره	تاریخ	شماره تعرفه های اظهار شده
نام مشخصات کالا	میزان کالا	ارزش کالا	امضاء و مهر:	
اعتبار این موافقتنامه تا تاریخ	می باشد	نام و نام خانوادگی:	عنوان:	امضاء و مهر:
تمدید مجوز فوق تا تاریخ	بلامانع است	نام و نام خانوادگی:	عنوان:	امضاء و مهر:
توجه: ترخیص کالا توسط متقاضی منوط به رعایت کلیه استانداردها، قوانین، مقررات و ضوابط فنی دستگاههای مرتبط با کالاهای وارداتی می باشد.				
این قسمت توسط بخش تخصیص دهندگان تکمیل میگردد				
تاریخ	شماره	از محل سهیل ارزی وزارت سازمان	حداکثر تا مبلغ	مورخ
دارای کد تخصیص ارز	صادراتی بانکی ☐ آسیای میانه ☐ سایر (نام ببرید)	گروه کالایی	عنوان:	امضاء و مهر:
نام و نام خانوادگی:	عنوان:	امضاء و مهر:	بلامانع است	نام و نام خانوادگی:

